Rudyard Kipling
Havets helte

Rudyard Kipling

Havets helte

eBibliotek 1800

2024

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Rudyard Kipling: *Havets helte* er baseret på originaler, som er public domain i lande hvor ophavsret er baseret på ophavsmandens død+70 år.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International. Opholder du dig i et land uden for EU, bør du dog tjekke de lokale ophavsretsbestemmelser, før du videredistribuerer værket.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Rudyard Kipling: *Havets helte* is based upon a source, that are public domain in countries where copyright is based upon Life+70 years.

This edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

If you are outside the EU, you are advised to check the local copyright laws before copying and/or redistributing this ebook.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

1

Rygesalonens luvartsdør var blevet stående åben, så at det nordlige Atlanterhavs tåge trængte ind, mens den vældige paketbåd rullede og stampede under stadige stød i dampfløjten for at advare fiskerflåden.

"Den hvalp til Cheyne er den værste plage her om bord," sagde en mand i en vadmelsoverfrakke, idet han knaldede døren i. "Vi har ikke brug for ham her. Han er alt for rask på det."

En hvidhåret tysker tog sig et stykke smørrebrød og brummede, mens han tyggede:

"Jeg kender racen. Amerika er helt fuld af den slags. Jeg siger jer, I skulle ophæve indførselstolden på tovender."

"Å hvad! Der er ikke noget egentlig ondt i ham. Man må snarere have medlidenhed med ham," drævede en newyorker, der lå, så lang han var, på sofaen under det våde skylight. "De har slæbt rundt med ham fra hotel til hotel, lige siden han var en rå unge. Jeg talte med hans moder i morges. Hun er en nydelig dame, men hun giver sig ikke ud for at kunne holde styr på fyren. Nu skal han til Europa for at fuldende sin opdragelse."

"Den opdragelse er nok ikke begyndt endnu," lød det fra en philadelphier, som havde rullet sig sammen i en krog. "Fyren får to hundrede dollars om måneden i lommepenge, har han selv fortalt mig. Og han er ikke fyldt seksten endnu."

"Det er jo jernbaner, hans fader gør i, ikke sandt?" sagde tyskeren.

"Jo. Jernbaner og miner og trælast og skibe. Han har bygget sig et hus i San Diego, har faderen, og et i Los Angeles. Ejer en halv snes jernbanelinjer, halvdelen af tømmeret på stillehavskysten, og lader sin kone om at bruge pengene," fortsatte philadelphieren dorskt. "Hun kan ikke tåle at leve der ude vestpå, siger hun. Hun joller rundt med drengen og sine nerver, formodentlig for at finde noget, der kan more ham. Florida, Adirondacks, Lakewood, Hot Springs, New York, og så den samme runde en gang til. Han er sgu lige så kendt med alle mulige rekreationssteder som en hotelportier. Når han får de sidste afglattende strøg i Europa, bliver han en sand landeplage."

"Men hvorfor tager hans gamle sig ikke personligt af ham?" sagde manden med vadmelsoverfrakken.

"Hans gamle skraber moneter sammen og har formodentlig for travlt med det. Men han opdager nok i løbet af et par år, at han har begået en fejl. Det er for resten synd, for der er en hel del godt i drengen, hvis man bare kunne få det frem."

"Med en tovende, med en tovende!" brummede tyskeren.

Atter smældede døren, og en slank, spinkelt bygget dreng i femtenårsalderen med en halvt udrøget cigaret hængende i den ene mundvig satte foden på den høje dørtærskel. Hans dejgule hudfarve så ikke godt ud hos en person af hans alder, og udtrykket i hans ansigt var en blanding af ubeslutsomhed, brovten og meget letkøbt raskhed. Han var iført en kirsebærrød sportsskjorte, knæbenklæder, røde strømper og turistsko, og bar en rød flonelshue bag i nakken. Han fløjtede mellem tænderne, mens han målte selskabet med øjnene, og sagde så med høj, skingrende stemme:

"Det er noget tykt i vejret herude. Man kan høre fiskerbådene kvække rundt om os. Det ville være sjov, hvis vi rendte en i sænk, ikke?"

"Luk døren, Harvey," sagde newyorkeren. "Luk døren og bliv udenfor. Vi har ingen brug for dig her."

"Er der nogen, der vil vise mig ud?" svarede han tørt. "Har De betalt min billet, hr. Martin? Jeg har vel lige så god ret til at være her som en hver anden."

Han tog et par terninger, der lå på et skakbræt, og begyndte at kaste med dem, idet han lod sin højre hånd spille mod den venstre og slog skiftevis et kast for hver hånd.

"Mine herrer, dette her er satans kedsommeligt. Skal vi ikke tage os et parti poker?"

Ingen svarede, og han dampede på sin cigaret, svingede med benene og trommede på bordet med temmelig snavsede fingre. Så tog han en bunke pengesedler frem som for at tælle dem.

"Hvordan har din moder det i dag?" spurgte en. "Jeg så hende ikke ved frokostbordet."

"Å, hun er formodentlig i sin kahyt. Hun er næsten altid syg, når hun er på søen. Jeg tænker på at give jomfruen en femten dollars for at tage sig af hende. Jeg selv går ikke nedenunder, når jeg kan undgå det. Jeg bliver så underligt til mode, når jeg kommer forbi hovmesterens stirrids. Jeg skal sige Dem, det er første gang, jeg er ude på det åbne hav."

"Der behøves ingen undskyldninger, Harvey."

"Hvem gør undskyldninger? Det er første gang, at jeg går over oceanet, mine herrer, og med undtagelse af den første dag har jeg ikke været den mindste smule søsyg. Ikke spor!"

Han slog triumferende næven i bordet, så det rungede, slikkede på fingeren og fortsatte at tælle sine penge.

"Ja, du er en første klasses maskine med løvefødder og gesvejsninger," gabede philadelphieren. "Du vil udvikle dig til ære for dit fædreland, hvis du ikke tager dig i agt."

"Jeg ved det. Jeg er amerikaner – fra top til tå og over det hele. Det skal de få at se derovre i Europa, når jeg kommer der. Pff! Det var den cigaret. Jeg kan ikke ryge det juks, som hovmesteren sælger. Er der ikke en af de herrer, der har en ægte tyrker hos sig?"

Første maskinmester trådte indenfor et øjeblik, rødmosset, smilende og våd.

"Nå, Mac," udbrød Harvey gemytligt, "hvordan skær' den?"

"Omtrent som sædvanligt," lød det tørre svar. "Unge mennesker er lige så høflige mod de ældre, som de plejer at være, og de ældre bestræber sig for at sætte pris på det."

Der lød en sagte klukken fra en krog. Tyskeren åbnede sit cigarfoderal og rakte Harvey en tynd, sort cigar.

"Dette her er den rette vare, min unge ven," sagde han. "Vil De probere den, hvad? De kan tro, den vil smage Dem."

Harvey tændte den uhyggelige tingest og kroede sig. Han havde en følelse af, at han begyndte at få fast fod i de voksnes selskab.

"Ja, der skulle da mere til end den for at gøre kål på mig," sagde han, uden at vide, hvad det var for en frygtelig genstand, han gav sig i kast med.

"Det vil snart vise sig," svarede tyskeren. "Hvor er vi nu, hr. Macdonald?"

"Omtrent hvor vi er, hr. Schäfer," svarede maskinmesteren, "en gang i løbet af aftenen når vi den store banke, men talt i al almindelighed, befinder vi os for øjeblikket lige midt i fiskerflåden. Siden middag har vi skuret lige forbi tre joller og været nær ved at klippe klyverbommen af en franskmand, så det kan ikke nægtes, at vi har dem tæt ind på livet."

"Smager cigaren?" spurgte tyskeren, for Harveys øjne stod fulde af tårer.

"Dejlig, fyldig aroma," svarede han gennem de sammenbidte tænder. "Jeg synes næsten, at vi har sagtnet farten lidt, tror De ikke? Jeg vil dog gå udenfor og se, hvad loggen siger."

"Det ville jeg også gøre, hvis jeg var i Deres sted," bemærkede tyskeren.

Harvey vaklede over det våde dæk hen til den nærmeste ræling. Han følte sig meget ilde tilpas, men han så en af stewarderne i færd med at surre nogle feltstole sammen, og da han lige overfor denne mand havde pralet af, at han aldrig var søsyg, tvang hans stolthed ham til at gå agterud til anden klasses dæk henne ved agterenden, hvis øverste del var hvælvet, så at dens form mindede om en skildpaddes ryg. Der var ikke et menneske på dækket, og han krøb helt ud til enden af det og satte sig tæt ved flagstangen, sammenkrøbet og slap af de kvaler, han led, for tyskerens cigar slog sig sammen med skruens buldren og vandets syden om at pine sjælen ud af kroppen på ham. Han havde en følelse, som om hans hoved svulmede op. Gnister dansede foran hans øjne. Hans legeme syntes at miste sin tyngde, og hans ben svajede i blæsten. Han besvimede at søsyge, og en rullen af skibet væltede ham ud over rælingen og ned på den hvælvede agterstævns glatte runding.

Så hævede en bred, grå bølge sig op af tågen, greb Harvey under armen, så at sige, og trak ham ned og ud i læ. Det store, grønne vand lukkede sig over ham, og han sov blideligt ind.

Han vækkedes ved lyden af et horn, sådan som det, hvormed de plejede at blæse eleverne sammen til middagsmaden i en sommerskole, som han en gang havde gået i, mens de lå på landet i Adirondack-bjergene. Langsomt erindrede han, at han var Harvey Cheyne og var druknet midt ude på det åbne hav. Men han var endnu for mat til at kunne tænke klart. En ukendt lugt fyldte hans næsebor, en våd og klam gysen løb ned ad hans ryg, og han følte sig hjælpeløst fuld af saltvand. Da han åbnede øjnene, opdagede han, at han endnu var på havets overflade, for det bølgede rundt om ham som vældige, sølvskinnende bjerge, og han lå på en dynge halvdøde fisk og stirrede på en bred menneskeryg, iført en blå uldskjorte.

"Det nytter ikke noget," tænkte drengen. "Jeg er død, det er sikkert nok, og den fyr der våger over mig."

Han stønnede. Skikkelsen drejede hovedet og fremviste et par små guldringe halvt skjulte i det krøllede, sorte hår.

"Aha! Nu har du det nok helt godt igen?" sagde den. "Bliv bare liggende stille, så er der bedre balance i båden."

Med et rask sæt roede han den dirrende forstavn ind mod en skumfri bølge, der løftede den hele tyve fod til vejrs kun for at lade den glide ned i en glasgrøn afgrund på den anden side. Men denne sejlen op og ned ad bjerge afbrød ikke den blåskjortedes passiar.

"Det var sgu et held, vil jeg bare sige, at jeg fik fat i dig, hvad? Og det var sgu et endnu større held, vil jeg bare sige, at din

damper ikke fik fat i mig. Hvordan gik det til, at du faldt over bord?"

"Jeg var søsyg," sagde Harvey, "søsyg og kunne ikke gøre for det."

"Jeg tudede i mit horn netop i rette tid, og din damper girede en smule. Så så jeg dig komme trimlende, hvad? Jeg tænkte, at skruen ville hugge dig til plukfisk, men du flød og flød lige ned til mig, og jeg halede dig op som en stor fisk. Denne gang er du blevet frelst fra at dø."

"Hvor er jeg?" spurgte Harvey, som ikke kunne indse, at hans liv var i nogen særlig sikkerhed, der hvor han lå.

"Du er i jollen hos mig – Manuel hedder jeg, og jeg hører til på skonnerten *We're Here* af Gloucester. Jeg har hjemme i Gloucester. Nu skal vi snart om bord og have aftensmad, hvad?"

Han lod til at have to par hænder og et hoved af støbejern, for han lod sig ikke nøje med at blæse i en stor konkylie, men ville absolut stå oprejst, mens han gjorde det. Han svajede med kroppen for at rette sig efter den fladbundede jolles gyngen og udsendte et skærende, dirrende hyl gennem tågen. Hvor længe denne forlystelse varede, kunne Harvey bagefter ikke huske, for han blev liggende rædselsslagen ved synet af de frådende dønninger. Det forekom ham, at han hørte et skud og et horn og råb. En genstand, der var større end jollen, men lige så urolig, viste sig utydeligt ved siden af dem. Flere stemmer talte i munden på hinanden. Han blev puttet ned i et mørkt, gyngende hul, hvor mænd i olietøj gav ham noget varmt at drikke og hjalp ham af klæderne, og så faldt han i søvn.

Da han vågnede, lyttede han efter damperens frokostklokke og undrede sig over, hvorfor hans kahyt var blevet så lille. Han

vendte sig om og så en smal, trekantet hule, oplyst af en lampe, der hang på en svær, firkantet bjælke. Et trekantet bord stod i armslængde fra ham og nåede fra hjørnet henne i boven og til fokkemasten. Ved dets agterste ende stod en rusten kakkelovn og bag denne sad en dreng på hans egen alder med et fladt, rødt ansigt og et par livlige, grå øjne. Han var iført en blå uldskjorte og store søstøvler. Adskillige par af samme slags fodbeklædning, en gammel kasket og nogle hullede uldsokker lå på gulvet, og sort og gult olietøj dinglede frem og tilbage ved siden af køjerne. Rummet var lige så stuvende fuldt af lugt, som en balle er af bomuld. Olietøjet udsendte en ganske ejendommelig tyk luft, som dannede en slags baggrund for lugten af stegt fisk, stegefedt, malerfarve, peber og gammel tobaksrøg, men dette sammenfattedes af en alt omgivende lugt af skib og saltvand. Harvey så med væmmelse, at der ingen lagener var i hans køje. Han lå på et stykke snavset bolster, der var fuldt af kurrer og skæver. Og fartøjets bevægelser var ikke som en dampers. Det hverken gyngede eller rullede, men hoppede snarere omkring på en tosset, meningsløs måde, ligesom et tøjret føl. Støjen af vand lød tæt ved hans øre, og bjælker knirkede og peb rundt om ham. Alt dette fik ham til at stønne fortvivlet og tænke på sin moder.

"Nå, hvordan går det?" spurgte drengen med et grin. "Vil du have en kop kaffe?"

Han hentede en blikkop fuld af kaffe og kom sirup i i stedet for sukker.

"Har I ingen fløde?" sagde Harvey og så sig om op og ned ad den mørke, dobbelte række køjer, som om han ventede at se en ko der.

"Nej, vi har ikke," svarede drengen, "og vi får rimeligvis heller ingen førend henimod midten af september. Men kaffen er god. Det er mig, der har lavet den."

Harvey drak i tavshed, og drengen rakte ham en tallerken fuld af sprødt, stegt flæsk, som han spiste med ulvehunger.

"Jeg har tørret dine klæder. Men jeg er bange for, at de er skrumpet noget ind," sagde drengen. "De er ikke af den slags, som vi bruger – ingen af dem. Drej dig om og se, om du er kommet til skade."

Harvey strakte sig i alle mulige retninger, men det lod ikke til, at han fejlede noget.

"Det var godt," sagde drengen muntert. "Klæd dig så på og gå op på dækket. Fa'er vil tale med dig. Jeg er hans søn – Dan hedder jeg – og jeg er koksmat og gør alt andet arbejde her om bord, som er for beskidt for mændene. Jeg er eneste dreng her, siden Otto gik over bord – og han var bare en tysker eller sådan noget og tyve år gammel oven i købet. Hvordan gik det for resten til, at du faldt over bord i det blikstille vejr?"

"Det var ikke stille," svarede Harvey tvært. "Det var storm, og jeg var søsyg. Jeg må formodentlig være rullet ud over rælingen."

"Der var en smule ganske almindelig dønning i går og i nat," sagde drengen. "Men hvis det er det, som du kalder storm –"

Han fløjtede.

"Du bliver nok klogere, før du er færdig. Skynd dig nu! Fa'er venter."

Som mange andre ulykkelige unge mennesker havde Harvey aldrig i hele sit liv fået en direkte befaling – i det mindste aldrig uden lange og stundom tårekvalte forklaringer af fordelene ved

at adlyde og grundene til anmodningen. Fru Cheyne levede i frygt for, at han skulle blive forkuet, hvilket måske var grunden til, at hendes eget nervesystem stadig var på randen af ødelæggelse. Han kunne derfor ikke indse, hvorfor han skulle skynde sig, fordi en anden ønskede det, og det sagde han også rent ud.

"Din fa'er kan jo komme herned, hvis han er så ivrig efter at få mig i tale. Jeg vil have ham til straks at sejle mig til New York. Det vil betale sig for ham."

Dan spilede øjnene op, da denne vittigheds kolossale størrelse og udmærkede skønhed gik op for ham.

"Hov, fa'er," råbte han op gennem lugen, "han siger, at du kan komme herned og snakke med ham, hvis du vil ham noget. Hører du, fa'er?"

Svaret kom med den dybeste stemme, som Harvey nogensinde havde hørt fra et menneskes bryst:

"Hold op med det vrøvl, Dan, og send ham herop."

Dan fniste og kastede de sammenkrympede turistsko hen til Harvey. Der var noget ved stemmen oppe på dækket, som fik drengen til at sluge sit raseri og trøste sig med tanken om, hvordan han lidt efter lidt på hjemvejen skulle udbrede sig om sin egen og sin faders rigdom. Denne begivenhed ville da ganske sikkert gøre ham til en helt blandt hans kammerater. Han halede sig op på dækket ad en lodret stige og banede sig vej agterud over en mængde forhindringer hen imod en lille sværtbygget, glatraget mand med grå øjenbryn, som sad på et trin, der førte op til skansen. Dønningerne havde lagt sig i nattens løb, og havet var spejlblankt. Rundt om i synskredsen så man sejlene af en halv snes fiskerfartøjer, og imellem dem lå

små sorte prikker – jollerne, der var ude på fiskeri. Skonnerten havde hejst et trekantet sejl på stormasten og lå nu og red nok så mageligt for sit anker. Der syntes ikke at være andre om bord end manden henne ved "hytten".

"G'morgen – eller god middag, skulle jeg måske snarere sige. Du har næsten sovet hele urskiven rundt, unge mand," var den hilsen, der modtog Harvey.

"G'morgen," svarede Harvey. Han syntes ikke om at blive kaldt "unge mand", og som en, der nylig var blevet frelst fra at drukne, mente han, at han havde krav på medfølelse. Hans moder led kvaler, hver gang han fik våde fødder, men sømanden her så slet ikke ud til at være i sindsbevægelse.

"Nå, lad os så høre hele historien. Den er lige fra først til sidst en Forsynets styrelse for alle parter. Hvad mon dit navn er? Hvor kommer du fra (formodentlig New York) og hvor skulle du hen (formodentlig Europa)?"

Harvey sagde sit navn og navnet på damperen, gav en kort beretning om ulykkestilfældet og sluttede med et forlangende om øjeblikkelig at blive ført tilbage til New York, hvor hans fader ville betale alt, hvad der ville blive forlangt.

"Hm," sagde den glatragede mand, på hvem Harveys sidste ord aldeles ikke syntes at gøre nogen virkning. "Jeg kan just ikke sige, at vi har særligt høje tanker om en mand – eller om en dreng, for den sags skyld – der falder over bord fra en stor paketbåd i blikstille vejr. Og aller mindst, når han undskylder sig med, at han var søsyg."

"Undskylder sig!" udbrød Harvey. "Tror De måske, at jeg er faldet over bord i Deres lille beskidte skude for fornøjelsens skyld?"

"Det skal jeg ikke kunne sige, unge mand, da jeg ikke kender dine begreber om fornøjelse. Men hvis jeg var i dit sted, ville jeg ikke bruge slemme ord om det fartøj, som Forsynet havde benyttet som middel til at redde mig. For det første er det nederdrægtig ugudeligt, for det andet er det stødende for mine følelser – og jeg er Disko Troop på *We're Here* af Gloucester, hvilket du ikke lader til at forstå rigtigt."

"Det er mig komplet ligegyldigt, hvad enten jeg forstår det eller ej," svarede Harvey. "Jeg er naturligvis meget taknemmelig, fordi jeg er blevet reddet og så videre, men jeg vil have Dem til at forstå, at jo hurtigere De bringer mig tilbage til New York, des bedre vil det være for Dem selv."

"Hvordan mener du?"

Troop løftede det ene buskede øjenbryn, og der var et mistænkelig blidt udtryk i hans blå øjne.

"Jeg mener med hensyn til mønten," svarede Harvey, glad ved den tro, at han gjorde indtryk på manden. "Klingende mønt!" Han stak den ene hånd i lommen og skød maven en smule frem, hvilket var hans måde at være overlegen på. "De gjorde det mest indbringende stykke arbejde, De nogensinde i Deres liv har gjort, den gang De halede mig om bord. Jeg er Harvey Cheynes eneste søn."

"Han er såmænd velsignet af skæbnen," sagde Disko tørt.

"Og hvis De ikke ved, hvem Harvey Cheyne er, så ved De ikke ret meget – det vil jeg bare lade Dem vide. Vend så skuden og lad os komme af sted i en fart."

Harvey havde den tro, at størstedelen af Amerika var fuld af mennesker, som drøftede hans faders forretninger og misundte ham hans rigdomme.

"Måske jeg ved det, og måske jeg ikke ved det. Tag et reb i din mave, unge mand. Det er min mad, den er fuld af."

Harvey hørte det klukke i Dan, der lod, som om han havde travlt med et eller andet henne ved fokkemasten, og blodet steg ham til hovedet.

"Den skal vi også nok betale for," sagde han. "Hvornår tænker De, vi kan være i New York?"

"Jeg har ikke noget i New York at gøre. Heller ikke i Boston. Vi løber ind i Eastern Point en gang i september, og så vil din papa – jeg beklager virkelig, at jeg aldrig har hørt tale om ham – muligvis give mig en halv snes dollars efter al din snak. Det kan jo naturligvis også være, at han slet ingenting giver mig."

"En halv snes dollars! Nej, nu skal jeg dog vise Dem –"

Harvey dykkede ned i lommen efter sine pengesedler, men alt, hvad han fiskede op, var en gennemblødt pakke cigaretter.

"Det er ikke gangbar mønt, og den er oven i købet dårlig for lungerne. Smid dem over bord, unge mand, og prøv en gang til."

"De er blevet stjålet!" udbrød Harvey iltert.

"Så kommer du vel til at vente med at belønne mig, indtil du har talt med din papa?"

"Hundrede og fire og tredive dollars – alle sammen stjålet," fortsatte Harvey, hvis hænder fo'r fra den ene lomme til den anden. "Levér dem tilbage!"

Der gled et løjerligt udtryk over gamle Troops uforstyrrelige ansigt.

"Må jeg spørge, hvad bestiller du i din alder med et hundrede og fire og tredive dollars, unge mand?"

"Det var resten af mine lommepenge for denne måned."

Denne bemærkning, mente Harvey, ville være et knusende slag, og det var den også – om ikke på den måde, som han havde tænkt sig.

"Nåh! Et hundrede og fire og tredive dollars var resten af dine lommepenge – for en måned! Du kan vel ikke huske, om du stødte dig på noget, da du faldt over bord? For eksempel rendte hovedet mod en stiver? Gamle Hasken, som førte *East Wind*," – Troop lod til at tale med sig selv – "snublede over en lugekarm og stødte hovedet temmelig hårdt mod stormasten. Omtrent tre uger efter påstod Hasken en skønne dag, at *East Wind* var en orlogsmand, der var ude for at ødelægge fjendens handel, og derfor erklærede han Sable Island krig, fordi det var engelsk territorium, og fordi revlerne løb for langt ud i vandet. De syede ham ind i et dynevår, så at kun hovedet og fødderne stak frem, for resten af turen, og nu går han hjemme i Essex og leger med små kludedukker."

Harvey kunne ikke få et ord frem for raseri, men Troop fortsatte i en trøstende tone:

"Det gør os ondt for dig. Det gør os virkelig ondt for dig – så ung som du er, dit skind. Så taler vi vel ikke mere om de penge?"

"Nej, det vil De naturligvis helst være fri for. De har jo stjålet dem."

"Ganske som du vil. Vi har stjålet dem, hvis det kan være dig til nogen trøst. Men det var om at sejle tilbage, vi skulle tale. Selv om vi kunne, hvilket vi ikke kan, så er du ikke for øjeblikket i en passende tilstand til at vende tilbage til dit hjem, og vi er kommet herud på bankerne for at tjene vort brød. Vi tjener ikke halvhundrede dollars om måneden, for slet ikke at tale om

lommepenge. Har vi held med os, kan vi være i land igen i de første uger af september."

"Jamen – jamen vi er jo i maj nu, og jeg kan ikke gå her og drive om bord i flere måneder, bare fordi De skal fiske. Jeg kan ikke, siger jeg Dem!"

"Det er fuldstændig rigtigt og i sin orden. Der er ingen, der forlanger, at du skal gå og drive. Her er nok at bestille for dig, siden Otto er gået over bord. Han holdt sig vist ikke rigtig fast i den drøje kuling, vi havde. I hvert tilfælde er han ikke kommet op igen for at forklare sig nærmere. Men nu er du dumpet her om bord ved en ren Forsynets styrelse for alle parter. Men jeg er alligevel bange for, at der ikke er ret meget, du kan gøre. Ikke sandt?"

"Jeg kan gøre helvede hedt for Dem og Deres mandskab, når vi kommer i land," svarede Harvey med et ondskabsfuldt nik og mumlede nogle vage trusler om "sørøveri", som Troop næsten – dog ikke ganske – smilede over.

"Ja, snakke kan du. Det glemte jeg. Men du behøver ikke at snakke mere, end du har lyst til, om bord på *We're Here*. Brug dine øjne og hjælp Dan med at gøre, hvad der bliver ham sagt, og sligt, så skal jeg give dig – ja, du er naturligvis ikke så meget værd, men jeg vil alligevel give dig halvellevte dollars om måneden, eller lad os sige fem og tredive for hele turen. En smule arbejde vil klare dit hoved, og så kan du bagefter fortælle os hele historien om din papa og din mama og jeres penge."

"Hun er om bord på damperen," sagde Harvey, og hans øjne blev fulde af tårer. "Bring mig straks til New York."

"Stakkels kone – stakkels kone. Men når hun får dig tilbage igen, glemmer hun nok det alt sammen. Vi er otte mand her om

bord, og hvis vi sejlede tilbage nu – det er over tusind engelske mil – gik vi glip af hele fisketiden. Folkene ville ikke finde sig i det, selv om jeg gik ind på det."

"Jamen min fader ville give Dem fuld erstatning."

"Han ville forsøge. Jeg tvivler ikke på, at han ville forsøge," sagde Troop. "Men en hel fisketid er otte mænds daglige brød, og du vil være meget raskere, når du træffer ham igen til efteråret. Gå så forud og hjælp Dan. Det bliver ved, hvad jeg har sagt. Halvellevte dollars om måneden, og så naturligvis kosten, lige som vi andre."

"Er det Deres mening, at jeg skal skure gryder og pander og sligt?" sagde Harvey.

"Og sligt, ja. Du behøver ikke at råbe, unge mand."

"Jeg gør det ikke! Min fader vil give Dem nok til ti gange at købe dette lille beskidte hyttefad!" Harvey tampede i dækket, "ti gange, om det skal være, hvis De bringer mig i god behold til New York, og – og – De har i et hvert tilfælde allerede tjent hundrede og tredive dollars på mig."

"Hvad mener du?" sagde Troop, og hans jernansigt formørkedes.

"Hvad jeg mener? Å, De ved såmænd godt nok, hvad jeg mener, og så vil De oven i købet have mig til at gøre tjenergerning!" Harvey syntes, at dette udtryk klang fortræffeligt, "indtil efteråret! Jeg siger Dem, jeg gør det ikke. Forstår de?"

Troop betragtede en tid lang stormastens knap med dyb interesse, mens Harvey fortsatte at udtale sig meget bestemt.

"Hys!" sagde han til sidst. "Jeg er i færd med at udregne mit ansvar. Det er et spørgsmål, der stiller fordringer til

dømmekraften."

Dan kom listende og trak Harvey i ærmet.

"Hold nu op med at drille fa'er mere," bad han. "Du har kaldt ham tyv flere gange i træk, og det finder han sig ikke i af noget levende menneske."

"Jeg gør det ikke!" brølede Harvey uden at tage hensyn til rådet.

Troop grublede stadig.

"Det ser så ugæstfrit ud," sagde han til sidst, mens hans blik gled ned til Harvey. "Jeg bebrejder dig ikke noget, ikke den mindste smule, unge mand, og du vil heller ikke bebrejde mig noget, når først du har fået galden ud af kroppen. Er du sikker på, at du forstår, hvad jeg siger? Halvellevte dollars som anden dreng her på skonnerten – og kosten oven i købet – for at undervise dig og for dit helbreds skyld, ja eller nej?"

"Nej!" råbte Harvey. "bring mig tilbage til New York, eller jeg skal sørge for, at De –"

Hvad der så skete, huskede han ikke rigtig bagefter. Han lå ved et spygat og holdt på sin blødende næse, mens Troop så ned på ham med et roligt blik.

"Dan," sagde han til sin søn, "straks da jeg så dette unge menneske, så jeg mig gal på ham på grund af en forhastet slutning. Lad dig aldrig føre på vildspor af forhastede slutninger, Dan. Nu gør det mig ondt for ham. For det er jo tydeligt nok, at der er noget galt fat med hans øverste etage. Han er ikke ansvarlig for de udtryk, han bruger om mig, og heller ikke for, hvad han ellers siger – og heller ikke for, at han er sprunget over bord, hvad jeg næsten er halvvejs overbevist om, at han har gjort. Vær god ved ham, Dan, ellers skal jeg give

dig det dobbelte af, hvad jeg har givet ham. Næseblod klarer hjernen. Lad ham bare bløde væk!"

Dermed gik Troop højtideligt ned i kahytten, hvor han og de ældre af folkene havde deres køjer, og overlod det til Dan at trøste den usalige arving til tredive millioner.

2

"Jeg advarede dig jo," sagde Dan, mens dråberne faldt tæt og hurtigt på de mørke, fedtede dæksplanker, "fa'er er på ingen måde nogen hidsig mand, men du fortjente det ærligt og redeligt. Nå, nå! Der er ingen mening i at tage sådan på vej."

Harveys skuldre hævede og sænkede sig i en tør hulkens krampetrækninger.

"Jeg kender fornemmelsen. Første gang fa'er slog mig i dækket, blev også sidste gang – det var på min første tur. Det får en til at føle sig elendig og ensom og forladt. Det kender vi nok."

"Ja – ja," stønnede Harvey. "Manden er enten fuld eller gal, og – og jeg er aldeles hjælpeløs."

"Sig bare ikke sådan noget til fa'er," hviskede Dan. "Han hader alt, hvad der hedder brændevin, og – nå ja, han sagde til mig, at det var dig, der var gal. Hvorfor i alverden kaldte du ham en tyv? Han er jo min fa'er."

Harvey satte sig over ende, tørrede sin næse og fortalte historien om de savnede penge.

"Jeg er ikke sindssvag," sluttede han. "Men – *din* fader har aldrig set mere end en femdollarseddel ad gangen, og *min* fader kunne udbetale dette fartøjs værdi en gang om ugen uden så meget som at mærke udgiften."

"Du ved ikke, hvor meget *We're Here* er værd. Men din fader må have en forfærdelig bunke penge. Hvordan har han tjent

dem? Fa'er siger, at gale mennesker ikke kan fortælle en fornuftig historie. Lad os nu en gang høre."

"Han har tjent dem på guldminer og sådan noget – vest på."

"Jeg har læst om den slags forretninger. Vest på, siger du, så rider han vel rundt på en dresseret pony med en pistol i hånden, ligesom de gør i cirkus. Det kalder de for 'Det fjerne Vesten', og jeg har hørt sige, at de fyres sporer og bidsler var af massivt sølv."

"Du er dog et fæ!" sagde Harvey og lo mod sin vilje. "Min fader har ingen brug for ponyer. Hvis han vil noget sted hen, kører han i sin vogn."

"Hvad er det for en? En trækvogn?"

"Nej. Hans egen private jernbanewaggon – salonvogn naturligvis. Du har formodentlig aldrig i dit liv set en privat salonvogn?"

"Slatin Beemann ejer en," svarede Dan forsigtigt. "Jeg så den en gang på Unionsbanegården i Boston, hvor der gik tre negere og skrubbede dens koøjer." (Pudsede vinduerne, mente Dan.) "Men Slatin Beemann ejer næsten hver eneste jernbanelinje på Long Island, siger folk, og de siger også, at han har købt omtrent det halve New Hampshire og sat et ståltrådshegn op omkring det og fyldt det med løver og tigere og bjørne og bøfler og krokodiller og den slags dyr. Slatin Beemann, han er millionær. *Hans* vogn har jeg set. Hvad så mere?"

"Men min fader er, hvad man kalder mangemillionær, og han ejer to private salonvogne. Den ene er opkaldt efter mig og hedder Harvey, og den anden efter min moder og hedder Constance."

"Stop nu lidt," sagde Dan, "fader vil ikke have, at jeg må bande, men du tør vel nok. Førend vi går videre, skal du sige, 'gid du må dø, om du lyver'."

"Ja vist så," svarede Harvey.

"Nej, det er ikke nok. Sig: 'Gid jeg må dø, hvis jeg ikke taler sandhed'."

"Gid jeg må dø på stedet," sagde Harvey, "hvis ikke hvert ord, jeg har sagt, er den rene sandhed."

"De hundrede og fire og tredive dollars og hele historien?" sagde Dan. "Før, da jeg hørte dig snakke til fa'er om dem, ventede jeg halvvejs, at du ville blive opslugt ligesom Jonas."

Harvey forsikrede det hele, indtil han var helt rød i hovedet. Dan var en kløgtig fyr på sit område, og ti minutters krydsforhør bragte ham til den overbevisning, at Harvey ikke løj – ret meget. Desuden havde han jo svoret den frygteligste ed, som en dreng kan aflægge, og alligevel sad han lyslevende og med blodig næse ved spygattet og gentog sine vidunderlige fortællinger.

"Vorherre bevares!" kom det endelig helt nede fra bunden af Dans sjæl, da Harvey havde afsluttet en beretning om alt, hvad der fandtes i den salonvogn, der var opkaldt efter ham. Så viste der sig et skælmsk grin af skadefro henrykkelse på hans brede ansigt. "Jeg tror dig, Harvey. Fa'er har for en gangs skyld taget fejl."

"Ja, det har han," sagde Harvey, som pønsede på snarlig hævn.

"Han bliver lynende arrig! For fa'er kan ikke fordrage at tage fejl." Dan lagde sig bagover og daskede sig på låret af

henrykkelse. "Men Harvey, nu må du ikke spolere hele historien ved at fortælle ham for meget."

"Jeg har ikke lyst til at blive slået i dækket igen. Men jeg skal nok gøre mit regnskab op med ham."

"Jeg har aldrig hørt, at noget menneske nogen sinde har gjort sit regnskab op med fa'er, som du kalder det. Men du kan være sikker på, at han ville slå dig i dækket igen. Jo værre han tog fejl, des mere ville han gøre det. Men guldminer og pistoler –"

"Jeg har aldrig sagt et muk om pistoler," afbrød Harvey, for han havde jo svoret.

"Rigtigt, det har du heller ikke. Derimod to private salonvogne, den ene opkaldt efter dig og den anden efter hende, og to hundrede dollars om måneden i lommepenge – og så blive slået i dækket ved et spygat, fordi du ikke ville tage tjeneste for halvellevte dollars om måneden! Det er vist det bedste dræt, vi gør på denne tur!"

Og han eksploderede i en sagte kluklatter.

"Jeg havde altså ret?" sagde Harvey, der troede, at han havde fundet medhold.

"Du havde uret. Uret i allerhøjeste grad! Men tag du nu fat og hold dig til mig, ellers får du klø, og jeg får også klø for at holde med dig. Fa'er giver mig altid dobbelt ration, fordi jeg er hans søn og han ikke kan lide at være partisk. Ja, jeg kan nok forstå, at du er rasende på fader. Det har jeg været så mange gange. Men fa'er er en umådelig retfærdig mand. Det siger hele flåden."

"Ja, dette her ser ud som retfærdighed, ikke sandt?" sagde Harvey og pegede på sin forslåede næse.

"Det har ingen ting at sige. Det tapper bare landkrabbeblodet af dig. Fa'er gjorde det for dit helbreds skyld. Men hør for resten, jeg kan ikke have noget at gøre med en, som tror, at jeg eller fa'er eller nogen om bord på "We're Here" stjæler. Vi er aldeles ikke en bande simple stiksjovere. Vi er fiskere og har sejlet sammen i over seks år. Det kan du være aldeles sikker på! Jeg sagde dig, at fa'er ikke giver mig lov til at bande. Han siger, at eder er unyttige, og så giver han mig klø. Men hvis jeg turde sige det samme, som du sagde angående din papa og hans sager, så ville jeg sige det angående dine penge. Jeg ved ikke, hvad der var i dine lommer, den gang jeg tørrede dine klæder, for jeg undersøgte dem ikke, men det vil jeg sige, med de samme ord, som du brugte for et øjeblik siden, at hverken jeg eller fa'er – og vi var de eneste to, som rørte ved dig, efter at du var blevet bragt om bord – ved noget som helst om de penge. Det siger jeg, og det står jeg ved. Forstår du?"

Åreladningen havde ganske rigtigt gjort Harvey klarere i hovedet, og måske havde havets ensomhed også gjorde sit.

"Ja ja da," sagde han. Så så han noget forvirret ned for sig. "Det forekommer mig, at af et menneske at være, der lige er blevet reddet fra at drukne, har jeg ikke vist nogen overdreven taknemmelighed, Dan."

"Å, du var jo så rystet og skør i hovedet," svarede Dan. "I hvert tilfælde var der jo ikke andre end fa'er og mig om bord, så vi var de eneste, der så det. Kokken behøver vi ikke at regne med."

"Jeg burde jo have tænkt mig, at sedlerne vel var gået tabt på den måde," sagde Harvey halvt for sig selv, "i stedet for at kalde enhver, jeg traf på, for tyv. Hvor er din fader henne?"

"Nede i kahytten. Hvad vil du nu ham igen?"

"Det skal du få at se," svarede Harvey og gik – noget dinglende, for det rungede endnu i hans hoved – hen til kahytstrappen, hvor den lille skibsklokke hang lige foran rattet. Nede i den brun- og gulmalede kahyt sad Troop og havde travlt med en regnskabsbog og en kolossal sort blyant, som han af og til suttede ivrigt på.

"Jeg har ikke båret mig ganske rigtigt ad," sagde Harvey, forbavset over sin egen ydmyghed.

"Hvad er der nu i vejen?" sagde skipperen. "Er du kommet op at slås med Dan?"

"Nej – det er overfor Dem selv, jeg mener."

"Tal fra leveren."

"Ja, jeg – jeg er kommet herned for at tage mine ord i mig igen," sagde Harvey meget hurtigt. "Når man bliver frelst fra at drukne –"

Han slugte noget.

"Nå? Hvis du bliver ved på denne maner, kan du endnu blive til et menneske."

"Så bør man ikke begynde med at skælde folk ud."

"Ganske rigtigt og i sin orden alt sammen." svarede Troop med en anelse af et tørt smil.

"Og derfor er jeg kommet for at bede om forladelse."

Atter slugte han noget stort noget.

Troop rejste sig langsomt fra kistebænken, som han sad på, og rakte en elleve tommers næve frem.

"Jeg tænkte jo nok, at du ville have betydeligt godt af det, og dette viser, at jeg ikke tog fejl i min dom."

En halvkvalt kluklatter fra dækket nåede hans øre.

"Jeg tager meget sjældent fejl i mine domme."

Den elleve tommers næve lukkede sig om Harveys hånd og trykkede den, så det snurrede helt op i albuen.

"Vi skal nok få lidt mere brusk i den hånd, førend vi to skilles ad, unge mand. Jeg har ikke noget imod dig for, hvad der er hændt. Du var ikke rigtigt ansvarlig. Gå nu til dit arbejde, så skal du se, det går dig nok godt."

"Nu er du hvid," sagde Dan, da Harvey igen kom op på dækket.

"Det kan jeg ikke mærke noget til," svarede Harvey, der var rød i hovedet helt ud til øreflipperne.

"Nej, jeg mente heller ikke på den måde. Men du er vasket hvid i fa'ers øjne. Jeg hørte, hvad han sagde, og når fa'er siger, at han ikke har noget imod en, så mener han det. Og han kan ikke fordrage at tage fejl i sine domme. Ho! Ho! Og når fa'er en gang har fældet en dom, ville han hellere stryge flag for englænderne end forandre den. Nå, jeg er glad ved, at den sag er afgjort. Fa'er har ret, når han siger, at han ikke kan sejle hjem med dig nu. Vi tjener jo hele vores levebrød her – med fiskeriet. Om en halv times tid skal du få at se folkene samles om skibet som hajer om en død hval."

"Hvorfor det?" spurgte Harvey.

"Naturligvis for at få aftensmad. Siger din mave dig ikke det? Du har såmænd meget at lære endnu."

"Ja, det har jeg vist," sagde Harvey forknyt og skottede op til virvaret af tove og blokke over sit hoved.

"Ja, det er en nydelig skude," sagde Dan begejstret. Han misforstod Harveys blik. "Men vent, til vi har fået storsejlet underslået og hun suser hjemad med alt sit salt vådt. Men vi har noget arbejde for os først."

Han pegede ned i mørket gennem den åbne storluge mellem de to master.

"Hvad skal det betyde? Der er jo ganske tomt," sagde Harvey.

"Du og jeg og så et par stykker til skal fylde det," sagde Dan. "Det er der, vi gemmer fisken."

"Levende?" spurgte Harvey.

"Å nej. Den er temmelig død – og flad – og salt. Vi har hundrede tønder salt i rummet, og vi har endnu ikke mere end lige dækket bunden af skuden."

"Men hvor er da fisken?"

"I søen det hedder, i båden vi beder," svarede Dan med et gammelt fiskermundheld. "Du kom i går aftes sammen med en fyrretyve stykker."

Han pegede på en slags træbås lige foran skansen.

"Du og jeg skal skylle den, når de andre er færdige. Gud give, vi får båsen fuld i aften! Jeg har set den fyldt indtil et kvarter fra randen med fisk, som ventede på at blive renset, og vi stod ved bordene, indtil vi skar i os selv i stedet for i dem, så søvnige var vi. Javel, nu kommer folkene."

Dan så ud over rælingen hen imod et halvt dusin joller, der kom roende over det blanke, skinnende hav.

"Jeg har aldrig set havet så lavt nede fra," sagde Harvey. "Det er smukt."

Den lavtstående sol farvede hele vandet rødt og violet, med gyldne lysstrimer på de lange dønningers rygge og blå og grønne skygger i hulningerne. Hver eneste skonnert i sigte syntes at trække sine joller hen imod sig med usynlige snore, og de små sorte, roende skikkelser i bådene lignede legetøj med urværk i.

"De har haft held med sig," sagde Dan og missede med øjnene. "Manuel har ikke plads til en eneste fisk til. Hans båd ligger så lavt som et åkandeblad på stille vand, ikke sandt?"

"Hvem af dem er Manuel? Jeg forstår ikke, hvordan du kan kende dem fra hinanden i den afstand."

"Manuels båd er den sydligste af dem. Det var ham, der fandt dig i går aftes," sagde Dan og pegede. "Manuel ror på portugisermaner, så han er ikke til at tage fejl af. Øst for ham har vi Pennsylvania – og han er betydeligt flinkere, end man skulle tro efter hans roning. Øst for ham – se hvor kraftigt de hænger i alle sammen – sidder Lange Jack og skyder ryg. Han er fra Galway, men bor nu i det sydlige Boston – det gør for resten de fleste af folkene – og de fleste mænd fra Galway er flinke folk i en båd. Der nordpå har vi Tom Platt. Om et øjeblik skal du høre ham synge. Han var i sin tid orlogsgast på gamle *Ohio* – det første fartøj af vor marine, som gik rundt om Kap Horn, siger han. Han snakker aldrig om andet, undtagen når han synger, men han har ret godt held med sig som fisker. Kan du høre! Hvad sagde jeg!"

En melodisk brølen lød over vandene fra den nordligste jolle. Harvey skelnede noget om en eller andens hænder og fødder, der var kolde, og så:

> Læg kortet frem på bordet, lad os vor fare se,
> ej kan vi skelne bjergene med toppen dækt af sne,
> for tykke skyer skjuler de stejle klippers top,
> og omkring foden stiger tågen stadig høj're op.

"Fuld båd," kluklo Dan. "Hvis han giver os "O Kaptajn", er den propfuld."

Brølet fortsatte:

Og nu jeg dig, o kap-tajn,
alvorligt bede må,
at ej de skal begrave mig
bag klostermuren grå.

"Tom Platt har dobbelt ladning om bord. I morgen fortæller han dig alle sine historier om gamle *Ohio*. Kan du se den blå jolle bagved ham? Det er min onkel – fa'ers egen broder – og når der er uheld ude her på bankerne, så kan man være sikker på, at det vil ramme onkel Salters. Se, hvor forsigtigt han ror. Jeg tør vædde min løn og andel i fortjenesten på, at han er den eneste, der har brændt sig i dag – men så har han også brændt sig for ramme alvor."

"Hvad brænder han sig på?" spurgte Harvey med vågnende interesse.

"I reglen på jordbær. Undertiden også på citroner og agurker. Ja, han er forbrændt helt op til albuerne. Den mand har et uheld, der er rent forbavsende. Lad os nu få fat i taljerne og hale dem indenbords. Er det sandt, hvad du sagde for lidt siden, at du aldrig i alle dine livfødte dage har brugt dine hænder til at arbejde med? Det må da være en underlig følelse, hvad?"

"Nu vil jeg alligevel prøve på at arbejde," svarede Harvey kækt. "Men det er alt sammen så fuldstændig nyt for mig."

"Nå, så tag fat på den talje. Nej, den bagved dig."

Harvey greb et tov med en lang jernkrog i, som hang ned fra et af stormastens stag, og Dan halede et andet ned fra noget, som han kaldte for "bomdirken", netop som Manuel kom langskibs i sin fuldt lastede jolle. Portugiseren smilede med et strålende smil, som Harvey senere lærte så godt at kende, og

begyndte med en kortskaftet gaffel at kaste fisk op i båsen på dækket.

"To hundrede en og tredive!" råbte han.

"Giv ham krogen," sagde Dan, og Harvey rakte Manuel den. Han stak den gennem en løkke i jollens bov, greb Dans talje, fastgjorde den i agterknebelen og entrede om bord på skonnerten.

"Hal væk!" råbte Dan, og Harvey halede, forbavset over at opdage, hvor let jollen var at hejse op.

"Stop lidt, den hører ikke hjemme oppe i tværmalingen!" lo Dan, og Harvey holdt inde, for båden svævede nu i luften over hans hoved.

"Fir," råbte Dan, og mens Harvey firede, drejede Dan med den ene hånd den lette båd, indtil den kom nok så fredeligt til hvile lige agter for stormasten. "Når de er tomme, vejer de ingenting. Det var ganske godt gjort af en passager. Men i søgang skal der mere øvelse til."

"Haha!" sagde Manuel og rakte sin brune hånd frem. "Nu har du det jo helt godt? I går aftes ved denne tid fiskede fiskene efter dig. Nu fisker du efter fiskene. Hvad?"

"Jeg – jeg er umådelig taknemmelig," stammede Harvey, og hans uheldige hånd listede atter hen til hans lomme, men så huskede han på, at han ingen penge havde at byde. Senere, da han lærte Manuel bedre at kende, plejede tanken om den fejltagelse, han var lige ved at begå, at få ham til at rødme og blive ulykkelig, når han lå i sin køje.

"Der er ikke noget at takke mig for!" sagde Manuel. "Skulle jeg måske have ladet dig drive og drive rundt på alle bankerne? Nu er du fisker – hvad? Åh! Æh!"

Han vred og vendte sig i hofterne for at få stivheden ud af kroppen.

"Jeg har ikke fået renset båden i dag. Havde alt for travlt. De bed så livligt. Å, Dan, min dreng, spul du båden for mig."

Harvey trådte straks frem. Der var da noget, som han kunne gøre for den mand, der havde frelst hans liv. Dan kastede en svaber til ham. Og han bøjede sig over jollen og tørrede fiskeslimen af den, noget kejtet, men med ærlig og oprigtig iver.

"Løft bundbrædderne op. De glider i fugerne her," sagde Dan. "Tør dem af og læg dem så på plads igen. Et bundbræt må aldrig kile sig fast. Du kan måske få nødvendig brug for det en skøn dag. Der har vi Lange Jack."

En kaskade af blinkende fisk fløj over i båsen fra en jolle, der havde lagt til ved skibssiden.

"Manuel, tag du taljen, så skal jeg stille bordene op. Harvey, pil ud af Manuels båd med dig. Lange Jacks skal ligge ovenpå den."

Harvey rejste sig op fra sit spulearbejde og så bunden af nok en jolle lige over sit hoved.

"Akkurat lige som kinesiske æsker, ikke sandt?" sagde Dan, da den nye båd blev sænket ned i den første.

"Han kiler jo løs på arbejdet lige så naturligt, som en ælling søger vandet," sagde Lange Jack, en stubskægget, bredmundet irlænder, der stod og bøjede og drejede sig, akkurat lige som Manuel havde gjort. Disko nede i kahytten brummede noget op gennem kappen, og de kunne høre ham sutte på sin blyant.

"Et hundrede ni og fyrre og en halv – desværre ikke mere, Diskobolus!" sagde Lange Jack. "Jeg slider livet af mig for at

fylde dine lommer. Skriv det op som et dårligt dræt. Portugiseren har slået mig af marken."

Bums – kom nok en jolle langskibs, og flere fisk fløj over i båsen.

"To hundrede og tre. Lad os se på passageren!"

Den talende var en endnu højere mand end irlænderen, og hans ansigt fik et underligt udtryk af et rødt ar, som gik tværs over det fra det venstre øje til den højre mundvig.

Harvey, som ikke vidste, hvad han ellers skulle gøre, spulede hver jolle, efterhånden som de kom om bord, tog fodbrædderne op og lagde dem i bunden af båden.

"Han tager jo helt flinkt fat," sagde den arrede mand – det var Tom Platt – mens han holdt kritisk øje med Harvey. "Der er to måder at gøre alting på. Den ene er fiskermaneren – lige meget hvilken ende først og så et slippestik over det hele – og den anden er –"

"Sådan som vi bar os ad på gamle *Ohio*!" afbrød Dan, idet han kom spankulerende ind mellem mændene med et langt bræt på ben. "Af vejen, Tom Platt, og lad mig stille bordene op."

Han stak den ene ende af brættet ind i to fuger i skanseklædningen, rettede benene ud med et spark og dukkede sig netop i rette tid til at undgå en vældig lussing fra den forhenværende orlogsgast.

"Sådan bar vi os også ad på *Ohio*, Dan. Forstår du?" lo Tom Platt.

"Så var I nok skeløjede, for I ramte ikke, og jeg ved nok, hvem der får lov til at lede efter sine støvler oppe på storknappen, hvis han ikke lader os være i fred. Af vejen! Kan du ikke se, jeg har travlt?"

"Dan, du ligger på ankertovet og sover hele dagen," sagde Lange Jack. "Du er den mest uforskammede hvalp på Guds grønne jord, og jeg er vis på, at du vil spolere vor nye mand, inden ugen er omme."

"Han hedder Harvey," sagde Dan og svang to ejendommeligt formede knive i luften, "og inden ret længe bliver han lige så meget værd som fem af jer muslingefiskere fra det sydlige Boston."

Han arrangerede knivene smagfuldt på bordet, lagde hovedet på siden og beundrede virkningen.

"Jeg tror, det er to og fyrre," sagde en spæd stemme nede ved skibssiden, og der blev en skoggerlatter, da en anden stemme svarede:

"Så har jeg for en gangs skyld haft held med mig, for jeg har fem og fyrre, skønt jeg har brændt mig gevaldigt."

"To og fyrre eller fem og fyrre. Jeg kan ikke rigtigt huske det," sagde den spæde stemme.

"Det er Penn og onkel Salters, som tæller deres fangst. Det er mere sjov end en cirkusforestilling," sagde Dan. "Se bare på dem!"

"Kom indenfor! Kom indenfor!" brølede Lange Jack. "Det er så vådt derude, kinder."

"To og fyrre, sagde du," lød det fra onkel Salters.

"Jeg vil tælle om igen," svarede stemmen ydmygt.

De to joller tørnede sammen og bumpede mod skonnerten.

"Vorherre bevares!" snerrede onkel Salters og skoddede med et plask. "Hvad der har sat det i hovedet på en bondetamp som dig at gå til søs, er mere, end jeg kan forstå. Du var lige ved at rende mig i sænk."

"Om forladelse, hr. Salters. Jeg gik til søs for mine nervers og min dårlige fordøjelses skyld. De rådede mig selv til det, så vidt jeg husker."

"Gid du og dine nerver og din dårlige fordøjelse lå på bunden af søen," brølede onkel Salters, en tyk, lille mand med en skabelon som en tønde. "Nu render du jo ind på mig igen. *Sagde* du så to og fyrre eller fem og fyrre?"

"Jeg kan ikke huske det, hr. Salters. Lad os tælle."

"Jeg kan ikke begribe, hvordan det kunne være fem og fyrre," sagde onkel Salters, "tæl nu ordentligt efter, Penn."

Disko Troop kom op fra kahytten.

"Salters, hiv dine fisk om bord straks," sagde han med myndig stemme.

"Lad nu være at spolere det hele, fa'er," hviskede Dan. "De er lige begyndt."

"Du glade syv og halvfems! Han tager dem en ad gangen," hylede Lange Jack, mens onkel Salters møjsommeligt tog fat på arbejdet. Den lille mand i den anden jolle sad imidlertid og talte en række indsnit i rælingen.

"Det var forrige uges fangst," sagde han og så ynkeligt op, mens hans pegefinger hvilede, hvor han havde standset.

Manuel gav et puf til Dan, som sprang den til den agterste talje, bøjede sig langt udenbords og stak krogen ind i agterknebelen, mens Manuel fastgjorde sin talje forude. Så halede de andre rask til og hejsede båden indenbords med mand og fisk og hele kommersen.

"En, to, fire – ni," sagde Tom Platt og talte med sit øvede blik, "syv og fyrre. Penn, du har vundet!"

Han slap agtertaljen og væltede ham ud på dækket midt i en kaskade af hans egne fisk.

"Stop lidt!" brølede onkel Salters og stak hovedet op over rælingen. "Stop lidt, jeg er løbet sur i tællingen."

Han fik imidlertid ikke tid til at protestere, men blev halet indenbords og behandlet lige som Pennsylvania.

"En og fyrre," sagde Tom Platt. "Overvundet af en landkrabbe, Salters. Du, som er sådan en sømand!"

"Det var ikke rigtigt talt," svarede Salters og kravlede ud af båsen. "Og jeg er helt forbrændt."

Hans tykke hænder var hovne og fulde af violette og hvide pletter.

"Visse folk finder nu altid vand, der er fuldt af jordbær," sagde Dan henvendt til den opstående måne, "om de så skal dykke helt ned til bunden efter det, tror jeg."

"Og andre," svarede onkel Salters, "æder landets fedme i dovenskab og gør nar af deres eget kød og blod."

"Til bords! Til bords!" råbte en stemme, som Harvey endnu ikke havde hørt, op fra folkelukafet.

Disko Troop, Tom Platt, Lange Jack og Salters begav sig straks forud. Lille Penn bøjede sig over sin firkantede rulle til dybvandslinerne og de sammenfiltrede torskesnører. Manuel lagde sig på dækket, så lang han var, og Dan dykkede ned i lasten, hvor Harvey hørte ham dundre på tønder med en hammer.

"Det var saltet," sagde han, da han kom op igen. "Så snart vi er færdige med aftensmaden, skal vi til at gøre fisken i stand. Du kan smide ned til fa'er. Tom Platt og fa'er besørger stuvningen, og så skal du høre dem skændes. Vi er anden vagt,

du og jeg og Manuel og Penn – ungdommen og skønheden her om bord."

"Hvad skal det gøre godt for?" sagde Harvey. "Jeg er sulten."

"Nu er de også straks færdige dernede."

Han snusede i luften.

"Det lugter godt i aften. Ja, fa'er holder en god kok om bord, det må man lade ham, selv om han har bryderier med sin broder. Det har været et godt dræt i dag, ikke sandt?"

Han pegede på båsen, der var næsten helt fuld af torsk.

"Hvor meget vand havde du, Manuel?"

"Fem og tyve favne," svarede portugiseren søvnigt. "De bed godt og hurtigt. En anden gang skal jeg tage dig med og vise dig det, Harvey."

Månens stråler var begyndt at spille på det stille hav, førend de ældre mænd kom agterud igen. Kokken behøvede ikke at råbe: "Anden vagt!"

Dan og Manuel var nede gennem kappen og sad ved bordet, endnu førend Tom Platt, den sidste og sindigste af de ældre, var blevet færdig med at tørre sin mund med bagen af hånden. Harvey fulgte efter Penn og satte sig til bords foran en blikpande fuld af torsketunger og svømmeblærer, blandede med flæskestumper og stegte kartofler, et friskbagt, endnu varmt brød, og en kande sort, stærk kaffe. Så sultne de var, ventede de dog i tavshed, mens Pennsylvania højtideligt bad en bordbøn. Derefter proppede de sig i tavshed, indtil Dan endelig løftede hovedet fra sin blikkop for at trække vejret, og spurgte Harvey, hvordan han befandt sig.

"Næsten mæt, men der er nok plads til en bid endnu."

Kokken var en stor, kulsort neger, som – lige stik imod alle de negeres sædvane, Harvey før havde truffet på – ikke sagde noget, men lod sig nøje med et smil og pantomimiske opfordringer til at spise mere.

"Ser du, Harvey," sagde Dan og bankede med sin kniv i bordet, "det er netop, som jeg sagde. De unge og smukke mennesker – sådan som jeg og Penn og du og Manuel – vi er anden vagt. Og vi får mad, når første vagt er færdig. De er de gamle fisk, de er sygelige og skrutryggede, og deres maver må føjes. Derfor kommer de først til fadet, hvad de slet ikke fortjener. Er det ikke rigtigt, Doktor?"

Kokken nikkede.

"Kan han ikke tale?" hviskede Harvey.

"Nok til at klare sig med. Men ikke ret meget, som vi forstår. Hans eget sprog er et underligt et. Han hører hjemme i landet indenfor Kap Breton, gør han, hvor bønderne taler hjemmelavet skotsk. Kap Breton er fuldt af negere, hvis forældre flygtede dertil før krigen, og de taler ligesom bønderne – et løjerligt kragemål."

"Det er ikke skotsk," sagde Pennsylvania, "det er gælisk. Det har jeg læst i en bog."

"Penn læser en hel mængde, og det meste af, hvad han siger, er rigtigt – undtagen når det drejer sig om at tælle fisk, hvad?"

"Lader din fader dem blot sige, hvor mange de har fanget uden at kontrollere dem?" spurgte Harvey.

"Ja naturligvis. Der ville da ikke være nogen mening i, at en mand ville give sig til at lyve for et par elendige torsks skyld."

"Der var en gang en, som løj om sin fangst," indskød Manuel. "Hver eneste dag løj han. Han opgav fem, ti, fem og tyve fisk

flere, end han virkelig havde."

"Hvor hændte det?" sagde Dan. "Det har ikke været nogen af vore bysbørn."

"Det var en franskmand fra Anguille."

"Nåh! De franskmænd fra vestkysten kan man slet ikke regne med. De kan vist ikke en gang tælle. Hvis du nogen sinde træffer på en af deres bløde kroge, Harvey, vil du nok forstå hvorfor," sagde Dan med knusende foragt.

> Op på dækket alle mand,
> nu skal vi til at gøre i stand!

brølede Lange Jack ned gennem kappen, og anden vagt skyndte sig op.

Skyggen af masterne og rigningen med det enkelte sejl, som ikke var beslået, rullede frem og tilbage over det gyngende dæk i måneskinnet, og fiskedyngen agterude strålede som en klump smeltet sølv. Nede i lasten lød der trampen og rumsteren fra Disko Troop og Tom Platt, som færdedes dernede mellem salttønderne. Dan rakte Harvey en stor gaffel, og førte ham hen til den indenbords ende af det klodsede bord, hvor onkel Salters stod og trommede utålmodigt med knivskaftet. Ved hans fødder stod en bøtte saltvand.

"Du smider ned gennem lugen til fa'er og Tom Platt, og tag dig i agt, at onkel Salters ikke stikker et øje ud på dig," sagde Dan og entrede ned i lasten. "Jeg skal lange salt hernede."

Penn og Manuel stod inde i båsen i torsk til op til knæene, og svang deres dragne knive. Lange Jack stod lige overfor onkel Salters ved bordet med en kurv ved sine fødder og vanter på hænderne, og Harvey stirrede på gaflen og bøtten.

"Hej!" råbte Manuel, bøjede sig over fiskene og løftede en op med en finger under dens gællelåg og en anden finger i dens øje. Han lagde den på kanten af båsen. Knivsbladet glimtede med en skrattende lyd, og fisken, opsprættet fra halsen til gattet og med et snit på hver side af halsen, faldt ned foran Lange Jacks fødder.

"Hej!" sagde Lange Jack, og hans behandskede hånd gjorde et greb. Torskens lever faldt ned i kurven. Nok et ryk og et greb sendte hovedet og indvoldene susende ud i luften, og den tømte fisk gled tværs over bordet til onkel Salters, som prustede af iver. Der lød igen en skærende lyd, rygraden fløj ud over rælingen, og fisken, hovedløs, indvoldsløs og åben, faldt ned i bøtten med et plask, så det salte vand sprøjtede op i Harveys forbavsede mund. Efter det første hyl tav mændene stille. Torskene fløj af sted, som var de levende, og længe førend Harvey havde ophørt at undre sig over den vidunderlige behændighed, der udvistes, var bøtten fuld.

"Smid!" gryntede onkel Salters uden at dreje hovedet, og Harvey smed fiskene ned gennem lugen, to og tre ad gangen.

"Hej! Smid dem i bunkevis," råbte Dan. "Ikke splitte dem ad! Onkel Salters er den bedste opsprætter på hele flåden. Se, hvor han passer sin bog!"

Det så virkelig næsten ud, som om den tykke onkel skar en bog op i susende fart. Manuels krop, foroverbøjet i hofterne, stod ubevægelig som en stolpe, mens hans lange arme greb uophørligt fat i fiskene. Lille Penn hængte tappert i, men det var let at se, at han ikke havde mange kræfter. En eller to gange fik Manuel tid til at give ham en håndsrækning uden dog at bryde rækken, og en gang gav Manuel et vræl, fordi han havde fået en

fransk krog i fingeren. Disse kroge er lavede af blødt jern, så at man efter brugen kan bøje dem sammen igen, men torskene slipper ofte bort med sådan en krog og bliver så fanget andetsteds, og det er en af de talrige grunde til, at Gloucester-fartøjernes besætninger foragter franskmændene.

Nedenunder lød den raspende lyd af groft salt, der bliver gnedet ind i groft kød, omtrent ligesom en slibestenshvislen – en fortløbende bas til melodien af knivenes klirren mod båsen, svuppet og klasket af afrevne hoveder, nedkastede levere og bortslynget affald, den skrattende klang af onkel Salters' kniv, der skar rygradene bort, og plasket af de våde, opsprættede fiskekroppe, der faldt ned i bøtten.

Efter en times forløb ville Harvey have givet alverden for at få lov til at hvile sig, for rå, våde torsk vejer mere, end man skulle tro, og hans ryg gjorde ondt af den stadige nedkasten. Men han følte for første gang i sit liv, at han var en af en arbejdende skare mænd, og han var stolt af denne tanke og hængte ihærdigt i.

"Kniv høj!" råbte onkel Salters endelig. Penn rejste sig gispende over ende blandt fiskene, Manuel bøjede sig frem og tilbage for at blive af med stivheden i sin ryg, og Lange Jack lænede sig til rælingen. Kokken viste sig, lydløs som en sort skygge, samlede en hel del rygrade og hoveder og forsvandt igen.

"Blodsuppe til frokost – og stuvede hoveder," sagde Lange Jack og smaskede.

"Kniv høj!" gentog onkel Salters og svang sin flade, krumme opsprætterkniv.

"Se ned for dine fødder, Harvey," råbte Dan fra lasten.

Harvey så et halvt dusin knive stukne fast i en klampe på lugekarmen. Han omdelte disse og modtog de sløve i stedet for.

"Vand!" sagde Disko Troop.

"Vandtønden står forude og strippen hænger ved siden af den. Skynd dig, Harvey," sagde Dan.

Et minut efter var han tilbage med en stor strippe fuld af flovt, brunt vand, der smagte som nektar og løste Diskos og Tom Platts tungebånd.

"Dette her er torsk," sagde Disko. "Det er ikke damaskusfigener, Tom Platt, og heller ikke sølvbarrer. Det har jeg sagt dig hver eneste gang, vi har sejlet sammen."

"Hvilket er syv somre," svarede Tom Platt koldblodigt. "God stuvning er nu alligevel god stuvning, og selv ballast kan man stuve både rigtigt og galt. Hvis du nogen sinde havde set fire hundrede tons jern anbragte om bord i –"

"Hej!"

Med et hyl fra Manuel begyndte arbejdet igen og standsede ikke, førend båsen var tom. I samme øjeblik som den sidste fisk var under dækket, daskede Disko Troop agterud til kahytten sammen med sin broder. Manuel og Lange Jack gik forud. Tom Platt gav sig akkurat tid til at lukke kappen, inden også han forsvandt. Et halvt minut efter hørte Harvey en dyb snorken fra kahytten. Selv stod han og stirrede uforstående på Dan og Penn.

"Denne gang gik det lidt bedre for mig, Dan," sagde Penn, hvis øjenlåg var tunge af søvnighed. "Men jeg synes, det er min pligt at hjælpe dig med at gøre rent."

"Jeg ville ikke have din samvittighed, om man så bød mig tusind centner fisk," svarede Dan. "Tørn du bare ind, Penn. Det

er ikke din sag at gøre drengenes arbejde. Træk en pøs vand op, Harvey. Å, Penn, smid disse her ned i tønden, førend du falder i søvn. Kan du holde dig vågen så længe?"

Penn tog den tunge kurv med fiskelevere, åbnede låget på en tønde, der var fastsurret forude, og hældte dem i den, hvorefter han også forsvandt nedenunder.

"Når fisken er gjort i stand, gør drengene rent, og første vagt i roligt vejr er drengenes vagt om bord på *We're Here*."

Dan spulede båsen kraftigt, slog bordet sammen og satte det på højkant til tørring i måneskinnet, tørrede de blodige knivsblade i en tot værk og gav sig til at slibe dem på en lille slibesten, mens Harvey fulgte hans anvisninger og kastede indvolde og rygrade over bord.

Ved det første plask rejste et sølvhvidt spøgelse sig lodret op fra det blanke vand og udstødte et uhyggeligt pibende suk. Harvey for tilbage med et vræl, men Dan lo kun.

"Det er spækhuggeren," sagde han, "som tigger om fiskehoveder. Sådan sætter de sig på halen, når de er sultne. Han lugter af alle gravens rædsler, synes du ikke?"

En skrækkelig stank af rådden fisk fyldte luften, da den hvide skikkelse sank ned, og vandet boblede fedtet.

"Har du aldrig set en spækhugger skyde op før? Så får du dem såmænd at se i hundredvis, førend du kommer hjem. Hør, ved du hvad, det er rart igen at have en dreng om bord. Otto var for gammel, og så var han oven i købet tysker eller sådan noget. Han og jeg sloges altid. Det ville jeg for resten ikke have brudt mig om, hvis han bare havde kunnet snakke. Er du søvnig?"

"Snorksøvnig," svarede Harvey med nikkende hoved.

"Man må ikke sove, når man har vagt. Op med dig og se efter, om vor ankerlanterne brænder klart. Du har vagt nu, Harvey."

"Pyt! Hvad skulle der hænde os? Det er jo så lyst, som om det var dag. – Snrrrk!"

"Så er det netop, at alle ulykker hænder, siger fa'er. I smukt vejr sover man godt, og inden man ved af det, bliver ens fartøj måske skåret midt over af en passagerdamper, og så stikker sytten guldtressede officerer, alle sammen hædersmænd, tre fingre i vejret og aflægger ed på, at ens lanterner var slukkede, og at det var tyk tåge. Harvey, jeg er kommet til at lide dig ganske godt, men hvis du nikker en gang til, tamper jeg dig med tovenden her."

Månen, der ser så mange sælsomme ting på bankerne, skuede ned på en spinkel yngling i knæbukser og rød skjorte, der vaklede rundt på det uryddelige dæk af en halvfjerdsindstyve tons skonnert, men bagved ham vandrede en bøddel med en tamp – en dreng, som gabede og nikkede mellem hvert slag, han afleverede.

Det surrede rat knirkede og rokkede sagte, sejlet baskede lidt for den lette brises pust, gangspillet knagede, og det mærkværdige optog fortsatte at vandre rundt. Harvey gjorde vrøvl, truede, klynkede, og til sidst ligefrem græd han, mens Dan, hvis tunge var så tyk, at han næsten ikke kunne få ordene frem, talte om, hvor smukt det var at være årvågen, og tærskede løs med tovenden, hvorved han for resten lige så ofte ramte jollerne som Harvey. Endelig slog uret i kahytten ti, og ved det tiende slag kom lille Penn kravlende op på dækket. Han fandt to drenge sunket sammen som klude side om side på storlugen,

og de sov så fast, at han bogstaveligt talt måtte rulle dem ned i deres køjer.

3

Det var den fyrretyve favne dybe søvn, som klarer sjæl og øje og hjerte og gør en skrupsulten til frokost. De tømte en stor blikkasserolle med velsmagende fiskestumper i, som kokken havde samlet den foregående aften. De vaskede tallerkener og kopper efter de ældre mænd, som allerede var ude på fiskeri, skar flæsk i skiver til middagsmaden, spulede folkelukafet, hældte på lamperne, hentede kul og vand til kokken og gennemsøgte forlasten, hvor skibets forråd opbevaredes. Også i dag var vejret dejligt – stille, mildt og klart, og Harvey fyldte sine lunger, hver gang han åndede.

I nattens løb var flere skonnerter kommet i nærheden, og de lange, blå dønninger myldrede af sejlere og joller. Langt ude i synskredsen sås røgen fra en eller anden damper, hvis skrog var usynligt, som en snavset plet på den blå himmel, og mod øst hævede netop et stort sejlskibs bramsejl sig op over horisonten som en lille firkantet forhøjning.

Disko Troop stod ved kahyttens ruf og røg, med det ene øje fæstet på fartøjerne rundt om og det andet på det lille fløj på stortoppen.

"Når fa'er grubliserer på den maner," hviskede Dan, "er han i færd med at udspekulere et eller andet, som er vigtigt for os alle. Jeg tør vædde min løn og andel i fortjenesten på, at vi snart kommer til at skifte ankerplads. Fa'er, han kender torskene, og det ved hele flåden. Kan du se, hvor de kommer luskende en efter en? Det skal se ud, som om de ikke tænkte på noget

særligt, men alligevel kigger de stadig efter os. Der har vi *Prince Leboo* fra Chatham. Den er kommet siden i går aftes. Og kan du se den store der med den lappede fok og den nye klyver? Det er *Carrie Pitman* fra West Chatham. Den må vist snart vende næsen hjemefter, hvis den ikke har bedre held med sig end i fjor. Den bestiller ikke ret meget andet end at komme i drift. Der er ikke det anker skabt, som kan holde den … når røgen går til vejrs i små ringe, sådan som nu, studerer fa'er fisken. Hvis vi taler til ham nu, bliver han rasende. Sidste gang jeg gjorde det, tog han og hev en støvle efter mig."

Disko Troop stirrede forud, med piben mellem tænderne og øjne, der intet så. Som hans søn sagde, studerede han fisken – satte sine kundskaber og erfaring som fisker op imod torskene, som strejfede om i deres eget element. Nærværelsen af de nysgerrige skonnerter i synskredsen optog han som en kompliment til hans begavelse. Men nu, da han havde modtaget den, ville han helst slippe bort og have en ankerplads for sig selv, indtil det blev på tide at sejle til Virgin og fiske i denne menneskefyldte havbys gader. Derfor tænkte Disko Troop over vejret i den senere tid, storme, strømsætning, madforsyning og lignende hverdagssager, set fra en tyve punds torsks synspunkt. Han var, rent ud sagt, en times tid selv en torsk og så også i høj grad ud til det. Endelig tog han piben ud af munden.

"Fa'er," sagde Dan, "vi er færdige med vort arbejde. Må vi ikke tage os en lille rotur? Det er godt fiskevejr."

"Ikke i den kirsebærrøde skjorte og i de halvbagte, brune sko. Giv ham noget tøj, som han kan bruge."

"Fa'er er tilfreds – det er soleklart," sagde Dan fornøjet og trak Harvey med ned i kahytten, mens Troop smed en nøgle ned

gennem kappen. "Fa'er gemmer mine andre klæder hernede, hvor han selv kan holde øje med dem, for mo'er siger, at jeg er så sjusket."

Han rodede i en skibskiste, og på mindre end tre minutter var Harvey smykket med et par søstøvler, som nåede ham til midt på lårene, en tyk, blå uldskjorte med talrige stopninger på albuerne, et par vanter og en sydvest.

"Nu ser du da ud af noget," sagde Dan. "Rap dig!"

"Hold jer i nærheden," sagde Troop, "og tag ikke på besøg hele flåden rundt. Hvis nogen spørger jer, hvad jeg har i sinde at gøre, må I gerne sige sandheden, for I kender den ikke."

En lille, rødmalet jolle med *Hattie S.* på navnebrættet lå agter for skonnerten. Dan halede den til sig med fangelinen og hoppede let ned i den, mens Harvey trimlede klodset bagefter.

"Det er ingen maner at komme ned i en båd på," sagde Dan. "Hvis der var den mindste smule søgang, var du gået til bunds, det er sikkert nok. Du må lære at møde den."

Dan slog åretoldene i og satte sig på fortoften for at se, hvordan Harvey roede. Drengen havde roet på Adirondacks damme på damemaner, men der er forskel på de lette årer i en lystbåd og de tykke, fire alen lange tingester, som man bruger til søs. De blev siddende fast i den jævne dønning, og Harvey brummede.

"Korte tag!" sagde Dan. "Hvis du mister herredømmet over åren, og der er en smule søgang, kæntrer du båden. Er den for resten ikke nydelig? Den er min egen."

Den lille jolle var særdeles proper og ren. I dens bov lå et lille bitte anker, to vandbimpler og en halvfjerdsindstyve favne tyndt, brunt linegods. Et blikhorn var anbragt i en klampe lige

under Harveys højre hånd, ved siden af en uhyggeligt udseende stor træhammer, en kort gaffel og en endnu kortere trækæp. Et par snører med meget tunge blystykker og dobbelte torskepilke, pænt oprullede på de firkantede ruller, var anbragt på deres pladser ved rælingen.

"Hvor er sejlet og masten?" spurgte Harvey, for han begyndte at få vabler i hænderne.

Det klukkede i Dan.

"Man sejler ikke en fiskerjolle, man ror den. Men du behøver ikke at ro så voldsomt. Ville du ikke ønske, at det var din jolle?"

"Å, min fader ville vel nok give mig et par stykker, hvis jeg bad ham om det," sagde Harvey. Indtil nu havde han haft alt for travlt til at tænke på sin familie.

"Det er sandt, jeg glemte, at din fa'er er millionær. For der er just ikke meget millionærsk ved dig for øjeblikket. Men en jolle med udrustning og redskaber," – Dan talte, som om det gjaldt en hvalfangerbåd, – "koster ikke så lidt. Tror du virkelig, at han ville give dig en bare for – for morskabs skyld?"

"Det skulle ikke undre mig. Det ville da omtrent være den eneste ting, jeg endnu ikke har slået ham for."

"Du må være en temmelig kostbar søn at have hjemme. Ikke fange ugler, Harvey! Korte tag, det er knebet, for søen er jo aldrig blikstille, og dønningen kan –"

Bums! Årens lom gav Harvey et dask under hagen, så at han gik bagover.

"Ja, det var netop det, jeg ville sige. Jeg har måttet lære den samme lektion, men den gang var jeg ikke mere end otte år gammel."

Harvey kom atter til sæde med øm underkæbe og rynket pande.

"Det nytter ikke noget at blive gal i hovedet, siger fa'er. Det er vor egen fejl, hvis vi ikke forstår at tage på tingene, som der skal tages på dem, siger han. Lad os prøve her. Manuel kan sige os, hvor dybt her er."

Portugiseren gyngede i sin båd en hel fjerdingvej borte, men da Dan rejste en åre, svang han tre gange med den venstre arm.

"Tredive favne," sagde Dan og satte en salt musling fast på pilken. "Sæt maddingen på, ligesom du ser mig gøre det, Harvey, og pas på, at din snøre ikke kommer i uorden."

Dan havde fået sin snøre ud, længe førend Harvey havde gjort sig til herre over den mystiske kunst at sætte maddingen på og hive blystykkerne ud. Jollen drev. Det var ikke umagen værd at kaste anker, førend man var sikker på, at der var noget at få her.

"Nu har vi spillet gående!" råbte Dan og en hel byge af skumstænk susede ned over Harveys skuldre, mens en stor torsk baskende og kæmpende blev trukket hen til båden. "Klodden, Harvey, klodden! Lige under din Hånd! Skynd dig!"

"Klodden" kunne øjensynligt ikke være tudehornet, hvorfor Harvey rakte ham træhammeren, og Dan slog på sagkyndig maner fisken bevidstløs, inden han halede den indenbords, og vred derefter pilken ud med den korte trækæp, som han kaldte "kværkepinden". Straks efter følte Harvey et ryk i sin snøre og halede ivrigt ind på den.

"Dette her må være jordbær!" råbte han, "se en gang!"

Krogen havde viklet sig ind i en busk jordbær. De var røde på den ene side og hvide på den anden og lignede aldeles de

virkelige frugter, når undtages, at de ingen blade havde, og at stænglerne var lange, tynde og slimede.

"Rør dem ikke! Skrab dem af! Rør –"

Advarslen kom for sent. Harvey havde taget dem af krogen for at beundre dem.

"Av!" råbte han, for det sved i hans fingre, som om han havde rørt ved nælder.

"Nu ved du, hvad man forstår ved jordbær. Man skal aldrig røre ved andet end fisk med de bare næver, siger fa'er. Skrab dem af på rælingen og sæt frisk madding på krogen, Harvey. Det nytter ikke noget at glo på dem. Det hører med til din hyre alt sammen."

Harvey smilede ved tanken om sine halvellevte dollars om måneden og tænkte på, hvad hans moder ville sige, hvis hun kunne se ham hænge ud over en fiskerjolles ræling midt ude på det åbne hav. Hun havde lidt kvaler, hver gang han var roet ud på Saranac-søen, og Harvey huskede for resten tydeligt, at han havde plejet at le over hendes ængstelse. Pludselig fo'r linen imidlertid ud mellem hans hænder, så at det endogså sved gennem uldvanterne, som skulle beskytte dem.

"Det er nok en af de store kulmuler. Lad den løbe kræfterne af sig," råbte Dan. "Nu skal jeg hjælpe dig."

"Nej ellers tak," snerrede Harvey og klyngede sig til snoren. "Det er min første fisk. Er – er det en hval?"

"En helleflynder måske."

Dan kiggede ned i vandet og svang den svære "klodde", forberedt på alle eventualiteter. En hvid, aflang genstand sås utydeligt bevæge sig nede i det grønne vand.

"Jeg tør vædde min hyre og andel i fortjenesten på, at den vejer over hundrede pund. Er du stadig fuldt og fast bestemt på at ville hale den ind alene?"

Harveys knoer blødte af de voldsomme dunk mod rælingen, som de havde fået. Hans ansigt var helt kobberrødt af spænding og anstrengelse. Han dryppede af sved og var halvt blændet af at stirre på de solglitrende bølger omkring snøren, der fo'r så hurtigt af sted. Drengene blev trætte lange før helleflynderen, som rendte sin vej både med dem og med jollen i de næste tyve minutter. Men endelig fik de da fingre i den store fladfisk og halede den om bord.

"Det er det held, som en begynder altid har," bemærkede Dan og tørrede sin pande. "Den vejer godt og vel sine hundrede pund."

Harvey betragtede det vældige, gråspættede dyr med usigelig stolthed. Han havde mange gange set helleflyndere ligge på fiskehandleres marmordiske, men hvordan de kom i land, havde han aldrig skænket en tanke. Nu vidste han det, og hver tomme af hans krop var øm af træthed.

"Hvis fa'er var med her om bord," sagde Dan og halede sin snøre ind, "ville han læse tegnene lige så tydeligt som tryk. Fiskene bliver mindre og mindre, og du har her fanget den største helleflynder, som vi rimeligvis vil få at se på denne tur. Fangsten i går – lagde du mærke til den? – der var lutter store fisk, men ingen helleflynder imellem dem. Fa'er han læste øjeblikkeligt de tegn. Fa'er siger, at alting på bankerne er tegn og kan læses både rigtigt og galt. Fa'er er dybere end selve hvalhullet."

Endnu mens han talte, lød der et pistolskud om bord på *We're Here*, og en kartoffelkurv blev hejset op i fokkemastens rigning.

"Hvad sagde jeg? Det er tegnet til, at alle mand skal komme om bord. Fa'er har et eller andet i sinde, ellers ville han aldrig afbryde fiskeriet på denne tid af dagen. Rul din snøre op, Harvey, så vil vi ro tilbage."

De lå til luvart for skonnerten, rede til at lade jollen glide af sted over det stille hav, da et nødråb en halv fjerdingvej borte fik dem til at sætte kursen efter Penn, der snurrede rundt om et bestemt punkt, aldeles som en kolossal vandkalv. Den lille mand trak på årerne med uhyre energi, men efter hver af hans manøvrer drejede hans jolle blot rundt og sled i sit ankertov.

"Vi må hjælpe ham, ellers slår han rødder og går i frø her," sagde Dan.

"Hvad er der i vejen med ham?" spurgte Harvey. Dette var en ny verden, hvor han ikke kunne udstede lovbud til ældre folk, men ydmygt måtte spørge sig frem. Og havet var så knugende stort og roligt.

"Hans anker er kommet i bekneb. Penn mister altid ankre. Han har allerede sat to til på denne tur – og det på sandbund – og fa'er siger, at hvis han mister et til, vil han, så sandt han hedder Disko Troop, give ham stenen. Det ville knuse Penns hjerte."

"Hvad vil det sige at give ham stenen?" spurgte Harvey med en uklar forestilling om, at det muligvis var en slags nautisk tortur – ligesom kølhaling i romanerne.

"Give ham en stor sten i stedet for et anker. Sådan en sten kan man se i boven af en jolle, næsten førend man kan få øje på jollen selv, og hele flåden ved, hvad det betyder. De ville åle ham

frygteligt. Penn ville være lige så ulykkelig som en hund med en kasserolle bundet fast ved halen. Han er så forfærdelig ømskindet. Halløj, Penn! Sidder du nu fast igen? Lad nu bare være at prøve flere af dine patenterede opfindelser. Ro herhen, så at du kan holde dit ankertov lig ret op og ned."

"Det rører sig ikke," sagde den lille mand pustende. "Det rører sig slet ikke, og jeg har virkelig prøvet alt muligt."

"Hvad er det for en himpegimpe der forude?" spurgte Dan og pegede på et vildt virvar af reserveårer og linegods, som var filtret sammen af uøvede hænder.

"Å," sagde Penn stolt, "det er et spansk spil. Hr. Salters har vist mig, hvordan det skal laves, men selv med det kan jeg ikke få ankeret op."

Dan bøjede sig langt ud over rælingen for at skjule et smil, rykkede et par gange i ankertovet, og se, ankeret kom straks løs.

"Hal op, Penn," sagde han leende, "førend det hænger fast igen."

De lod ham sidde og se på de tangbehængte flige af det lille anker med sine store, rørende, blå øjne, mens han udgød sig i taksigelser.

"Det er sandt, mens jeg husker det, Harvey," sagde Dan, da de var kommet udenfor hørevidde, "Penn er ikke rigtig klar i øverste etage. Han er på ingen måde farlig, men hans hjerne har fået et knæk. Forstår du?"

"Er det virkelig tilfældet, eller er det en af din faders anskuelser?" spurgte Harvey, bøjet over sine årer. Han følte, at det efterhånden gik lettere for ham at håndtere dem.

"Denne gang tager fa'er ikke fejl. Penn er gal. Det er sikkert nok. Eller rettere sagt, han er snarere en uskadelig idiot. Det

gik til på følgende måde (nu ror du ganske rigtigt, Harvey) og jeg fortæller dig det, fordi det er bedst, at du får det at vide. Oprindelig var han herrnhuterpræst og hed Jacob Boller, har fa'er fortalt mig, og boede med sin kone og fire børn et eller andet sted i Pennsylvania. En gang rejste Penn med familien til et gudeligt møde – sådan et friluftsmøde naturligvis – og så lå de natten over i Johnstown. Har du nogen sinde hørt tale om Johnstown?"

Harvey tænkte sig om.

"Ja, jeg har. Men jeg kan ikke rigtig huske, hvad der var i vejen med den by. Det forekommer mig, at der var en tankeforbindelse mellem den og Ashtabula."

"Der skete store ulykker begge steder – det er forbindelsen, Harvey. Den ene nat, da Penn og hans familie boede på hotellet, blev Johnstown ødelagt. En dæmning sprængtes og byen oversvømmedes, husene blev skyllede over ende, væltede over på hinanden og sank. Jeg har set billeder af det – det ser frygteligt ud. Penn så hele sin familie drukne, førend han rigtig vidste, hvad der var hændt. Fra det øjeblik af var han ikke rigtig i hovedet. Han havde en følelse af, at der var hændt noget oppe i Johnstown, men om det så skulle have kostet hans liv, kunne han ikke komme på, hvad det var, og så drev han omkring med sit forbavsede smil. Han vidste ikke, hvem han var, eller hvad han havde været, og i den forfatning var han, da han rendte på onkel Salters, som var på besøg i Allegheny City. En hel del af min mo'ers familie bor hist og her i Pennsylvania, og onkel Salters rejser gerne rundt og besøger dem om vinteren. Onkel Salters vidste godt, hvad der var i vejen med Penn, og han

adopterede ham, så at sige, tog ham med sig østpå og gav ham arbejde på sin gård."

"Jeg hørte ham kalde Penn en bondetamp i går aftes, da bådene stødte sammen. Er din onkel Salters landmand?"

"Om han er landmand!" brølede Dan. "Der er ikke vand nok mellem her og Kap Hatteras til at vaske plovmulden af *hans* støvler. Han er landmand fra top til tå. Jeg forsikrer dig, Harvey, jeg har set ham sådan hen imod solnedgang tage en pøs og så sætte sig hen og trække i tappen på vandtønden, som om det var en kos yver. I den grad er han landmand. Nå, Penn og han, de drev gården – den lå oppe ad Exeter til. Onkel Salters, han solgte den nu i foråret til et fruentimmer fra Boston, som ville bygge sig en villa, og fik en ordentlig klat penge for den. Nå, så levede de to dårekistelemmer stadig sammen, indtil en dag den menighed, som Penn havde været præst for – herrnhuterne – opdagede, hvor han var blevet af, og skrev til onkel Salters. Jeg har aldrig fået at vide, hvad de egentlig skrev, men onkel Salters blev rasende. Han er selv nærmest anglikaner – men han gav dem det lige så råt for usødet, som om han havde været baptist, og lod dem vide, at han ikke ville udlevere Penn til nogen forbandet herrnhutisk menighed, hverken i Pennsylvania eller andet steds. Så tog han Penn på slæbetov og gik til fa'er – det er nu to år siden – og sagde, at han og Penn trængte til at komme med på en fisketur for deres helbreds skyld. Han tænkte formodentlig, at herrnhuterne næppe ville søge på bankerne efter Jacob Boller. Fa'er sagde ja, for onkel Salters havde i de sidste tredive år været med på adskillige ture, når han ikke havde travlt med at opfinde patentgødningsstoffer, og han havde en fjerdedels part i *We're Here*. Og den tur havde Penn så

godt af, at fa'er siden den tid har taget ham med hver gang. En skøn dag, siger fa'er, vil han få hukommelsen igen og huske sin kone og sine børn og Johnstown, og så dør han rimeligvis med det samme, siger fa'er. Tag dig i agt, at du ikke nævner Johnstown eller den slags ting i Penns påhør, ellers smider onkel Salters dig over bord."

"Stakkels Penn!" mumlede Harvey. "Det ville aldrig være faldet mig ind, at onkel Salters holdt af ham, når jeg så dem sammen."

"Jeg kan også godt lide Penn. Det kan vi alle sammen," sagde Dan. "Vi burde have taget ham på slæb nu, men jeg ville helst fortælle dig dette først."

Nu var de tæt ved skonnerten, og de andre både et lille stykke bagved dem.

"I behøver ikke at hejse jollerne om bord førend efter middagsmaden," sagde Troop oppe fra dækket. "Vi vil gøre fisken i stand straks. Stil bordet op, drenge!"

"Han er dybere end hvalhullet," sagde Dan og blinkede ad Harvey, mens han anbragte bordet på dets plads. "Se bare på de fartøjer, der er kommet luskende siden i morges. Alle sammen holder de øje med fa'er. Kan du kende dem fra hinanden, Harvey?"

"Jeg synes, de ser ens ud alle sammen."

Og en landkrabbes øje ville virkelig også have vanskelighed ved at opdage nogen forskel på de gyngende skonnerter rundt omkring.

"Nej, såmænd gør de ej. Den skidne, gule skude der med bugsprydet rejst så skråt, er *Hope of Prague*. Nick Brady, som fører den, er den værste gniepind på bankerne. Det vil vi

fortælle ham, når vi når storrevet. Dernede ligger *Days Eye* – den, som brødrene Jerauld ejer. Den er fra Harwich, sejler godt. og har i reglen held med sig, skønt ikke noget imod, hvad fa'er har, men han kunne nu også finde fisk på en kirkegård, om det skulle være. De tre andre der, side om side, er *Margie Smith*, *Rose* og *Edith S. Walen*, alle hjemme fra Gloucester. Vi får formodentlig *Abbie M. Deering* at se i morgen, tror du ikke, fa'er? De kommer listende alle sammen ovre fra Quereau."

"Du får ikke mange fartøjer at se i morgen, Danny."

Når Troop kaldte sin søn Danny, var det et tegn på, at den gamle var i godt humør.

"Her bliver for snæver plads, folk," fortsatte han henvendt til mandskabet, der nu krøb om bord. "Lad os lade de andre blive liggende her og bruge stor madding og fange små fisk."

Han skævede til fangsten i båsen, og det var mærkeligt at se, hvor små fiskene var. Bortset fra Harveys helleflynder var der ikke en, der vejede over femten pund.

"Jeg venter på vind," tilføjede han.

"Den kommer du vist til at lave selv, Disko, for jeg kan ikke se noget tegn til nogen," bemærkede Lange Jack og lod sit blik løbe rundt langs den klare synskreds.

Og alligevel, en halv time etter, mens de stod og gjorde fisken i stand, kom bankernes tåge over dem ganske pludselig – "mellem fisk og fisk", som det hedder. Den kom drivende roligt i små skyer, hvirvlende sig som røg henover det farveløse vand. Uden at sige et ord, holdt mændene inde med deres arbejde. Lange Jack og onkel Salters satte vindebommene fast i gangspillets huller og begyndte at lette ankeret. Spillet peb, mens det våde hampereb lagde mg om klamperne. Til sidst gav

Manuel og Tom Platt dem en håndsrækning. Op kom ankeret med et svup, og sejlet fyldtes, idet Troop tog rattet og støttede.

"Op med fok og klyver," sagde han.

"Så stikker vi fra dem i tågen!" råbte Lange Jack og fastgjorde klyverskødet, mens de andre hejsede fokken, så at ringene klirrede og raslede. *We're Here*s forbom luffede op i vinden og dykkede ind i de hvide, hvirvlende tågemasser.

"Der er vind bagved denne tåge," sagde Troop.

For Harvey var det alt sammen usigelig vidunderligt, og det allervidunderligste var, at han ikke hørte en eneste ordre undtagen af og til en brummen fra Troop, som endte med: "Det var godt, min søn!"

"Har du aldrig før set et anker blive lettet?" sagde Tom Platt til Harvey, der stod med åben mund og stirrede på fokkens våde sejldug.

"Nej. Hvor skal vi hen?"

"Til en ankerplads, hvor vi kan finde fisk. Men det lærer du nok, inden du har været en uge om bord. Skønt det naturligvis alt sammen er nyt for dig nu. Men vi ved jo aldrig, hvorhen vor skæbne kan føre os. Se nu for eksempel mig – Tom Platt – jeg havde såmænd aldrig tænkt mig –"

"Dette er da bedre end fjorten dollars om måneden og udsigten til at få en kugle i kroppen," sagde Troop henne fra rattet. "Fir en kende på det skøde."

"Det er adskillige dollars bedre," indrømmede den forhenværende orlogsgast, idet han foretog sig et eller andet med tovværket. "Men det tænkte vi ikke på, den gang vi bemandede gangspillet på *Miss Jim Buck* udenfor Beaufort havn, mens Fort Macon skød med gloende kugler efter vor agterstavn

og det tilmed blæste en brandstorm. Hvor var du den gang, Disko?"

"Et sted her i nærheden," svarede Disko, "i færd med at tjene mit brød på de salte vande og bestræbende mig for at undgå sydstaternes kapere. Gør mig ondt, at jeg ikke kan opvarte dig med gloende kugler, Tom Platt, men hvad vind angår, så tænker jeg, vi får nok af den, inden vi når Eastern Point."

Nu var der en uafbrudt plasken og snakken under boven, og af og til kom der et solidt bump og et lille skumsprøjt, der raslede ned på bakken. Fra rigningen dryppede der kolde dråber, og folkene gjorde sig det mageligt i læ af hytten – alle med undtagelse af onkel Salters, der sad ret op og ned på storlugen og kælede for sine forbrændte hænder.

"Skulle næsten tro, at vi kunne tåle stagsejl," sagde Disko og rettede det ene øje mod sin broder.

"Tror ikke, det ville gøre nogen gavn. Der er ingen mening i at slide på sejldugen," svarede den agrariske sømand.

Rattet gjorde en næsten umærkelig bevægelse i Diskos hænder. Et par sekunder efter susede en bølgekam skråt ind over fartøjet, ramte onkel Salters mellem skuldrene og gennemblødte ham fra top til tå. Prustende rejste han sig og gik forud, men kun for et øjeblik efter at få nok en douche.

"Nu skal du se fa'er jage ham rundt på hele dækket," sagde Dan. "Onkel Salters, han tror, at den fjerdedels part, han ejer, er sejlene. Den slags dukkerter har fa'er nu givet ham på de to sidste ture. Halløj! Den traf ham nok i madskabet."

Onkel Salters havde søgt ly bag fokkemasten, men en bølge skyllede op over hans knæ. Diskos ansigt var lige så udtryksløst som rattets nav.

"Skulle næsten tro, at skuden ville ligge roligere under stagsejl, Salters," sagde Disko, som om han slet ingenting havde set.

"Nå, så sæt da de elendige klude, som du vil," brølede offeret gennem en sky af skum. "Men kom ikke med bebrejdelser til mig, hvis der sker noget! Penn, gå straks nedenunder med dig og få din kaffe. Du burde have bedre forstand end at drive rundt på dækket i dette vejr."

"Nu skal de bælge kaffe i sig og spille dam, indtil køerne skal hjem," sagde Dan, mens onkel Salters halede af med Penn ned i folkelukafet, "men det kommer vi vel alle sammen til at gøre for en stund. Der er ikke noget mere dræbende kedsommeligt end at være om bord på et fiskerfartøj, når man ikke kan fiske."

"Det var rart, at du mindede mig om det, Dan," udbrød Lange Jack, der havde siddet og spekuleret på, hvad han kunne hitte på at more sig med. "Jeg havde rent glemt, at vi har en passager om bord. Den, der ikke kender skudens rigning, skal ikke have lov til at dovne. Lang ham over til mig, Tom Platt, så skal vi tage os af hans undervisning."

"Denne gang er det ikke noget, der kommer mig ved," grinte Dan, "det bliver din sag ganske alene. Jeg blev i sin tid undervist af fa'er ved hjælp af en tovende."

En time førte Lange Jack sit bytte frem og tilbage og belærte ham, som han sagde, om "ting, som et hvert menneske til søs må vide, hvad enten han er blind, fuld eller sover." Der er jo ikke så megen rigning på en halvfjerdsindstyve tons skonnert med en stumpet fokkemast. Men Lange Jack havde særlige evner i retning af at udtrykke sig. Når han for eksempel ville henlede Harveys opmærksomhed på pikfaldene, borede han sine knoer

ind i drengens nakke og tvang ham til at stirre til vejrs et halvt minut. Han tydeliggjorde forskellen i al almindelighed mellem for og agter ved at gnide Harveys næse et par alen hen ad bommen, og hvorhen hvert enkelt reb førte, blev indprentet i Harveys hukommelse ved hjælp af enden af vedkommende reb.

Lektionen ville have været lettere, hvis dækket havde været mere ryddeligt, men det lod til, at der var bestemte pladser for alt muligt undtagen for menneskene. Forude stod gangspillet og dets taljer med tilhørende kættinger og hampereb, som alle var meget ubehagelige at snuble over, fremdeles ovnrøret fra folkelukafet og tønderne til torskeleverne henne ved forlugen. Agten for dem optog forbommen og storlugen al den plads, som pumperne og fiskebåsene ikke behøvede. Så kom jollerne, der var surrede til ringebolte ved skansen, hytten, med tønder og forskellige genstande surrede fast til den rundt om, og endelig den tresindstyve fod lange storbom på sin krydsgaffel – et rundholt, der delte hele skansen på langs, og som man måtte dukke sig for og smutte under hvert øjeblik.

Tom Platt kunne naturligvis ikke rolig se til, men blandede sig i undervisningen med uendelige og overflødige skildringer af sejl og rundholter om bord på gamle *Ohio*.

"Bryd dig bare ikke om ham. Hør efter, hvad jeg siger, grønskolling. Tom Platt, denne hersens pram, er ikke *Ohio*, og du bringer bare forvirring i drengens begreber."

"Han bliver ødelagt for livstid, hvis han begynder på denne måde på en fore-and-aft-skonnert," indvendte Tom Platt. "Lad ham dog få lejlighed til at lære et par hovedgrundsætninger at kende. Sømandskab er en kunst, Harvey, hvad jeg kunne vise dig, hvis jeg havde dig i fortoppen af –"

"Det ved vi. Du ville vrævle, til han døde af det. Hold nu din kæft, Tom Platt! Nå, Harvey, sig mig nu, efter alt, hvad jeg har fortalt dig, hvordan ville du så bære dig ad med at rebe skonnertsejlet? Tænk dig om, for du svarer."

"Jeg vil hale det der ind," sagde Harvey og pegede.

"Hvad for et det? Atlanterhavet?"

"Nej, bommen. Så ville jeg føre del reb, som du viste mig, tilbage her –"

"Det er ingen maner –" buldrede Tom Platt løs.

"Stille! Han er ved at lære og har endnu ikke navnene på rede hånd. Videre, Harvey."

"Jo. Det er rebskinkelen. Jeg ville fastgøre taljen ved rebskinkelen og så hejse sejlet ned – "

"Fire det ned, barn! Fire!" afbrød Tom Platt højligt forarget.

"Og så fire klofald og pikfald," fortsatte Harvey. De navne huskede han.

"Peg på dem," sagde Lange Jack.

Harvey adlød.

"Fire, indtil den løkke der på agterliget – hvad var det, den hed? – løjl – nej, løjert var det – indtil løjerten nåede bommen. Så ville jeg binde sejlet sammen på den måde, du sagde, og så hejse pikfald og klofald igen."

"Du glemte halsløjerten, men med tiden og med god hjælp kan du nok blive til noget endnu. Hvert eneste reb om bord har sine gode og fornuftige grunde, ellers ville det slet ikke være der. Forstår du? Det er rede penge, jeg putter i din lomme, din lille, skindmagre rad. Og når jeg har fyldt dig, vil du kunne sejle fra Boston til Cuba og fortælle folk, at Lange Jack har været din

læremester. Nu vil jeg jage dig rundt en stund. Jeg siger navnet på et tov, og du viser mig det, hver gang jeg har nævnet et."

Han begyndte, og Harvey, der var temmelig træt, gik langsomt hen til det tov, der blev nævnet. I samme øjeblik smertede en tovende ham rundt om ribbenene, så at han var lige ved at tabe vejret.

"Når du selv ejer et skib," sagde Tom Platt strengt, "kan du gå. Indtil den tid parerer du ordrer i løb. En gang til – for en sikkerheds skyld."

Harveys blod var allerede kommet i rask omløb af motionen, og dette sidste slag varmede ham grundigt. Han var en ualmindelig velbegavet dreng, søn af en meget klog mand og en kvinde med et meget fint nervesystem, og han besad en bestemthed og en viljestyrke, som systematisk forkælelse næsten havde forvandlet til æselagtigt stivsind. Han skottede til de andre og så, at ikke en gang Dan smilede. Det var øjensynligt noget, som hørte med til opdragelsen, skønt det gjorde nederdrægtigt ondt. Derfor slugte han irettesættelsen med et gisp og en grimasse. Den samme kløgt, der hjalp ham til at dominere moderen, sagde ham med stor sikkerhed, at ingen af de ombordværende, undtagen måske Penn, ville finde sig i det mindste vrøvl. Man kan lære en hel del af det blotte tonefald. Lange Jack nævnede en halv snes tov endnu, og Harvey dansede rundt på dækket som en ål på stranden ved ebbetid, stadig med det ene øje fæstet på Tom Platt.

"Meget godt. Meget godt gjort," sagde Manuel. "Når vi har spist til aften, skal jeg vise dig en lille skonnert, jeg har lavet, med fuldstændig rigning. Den er det lettere at lære efter."

"Brillant gjort – af en passager at være", sagde Dan. "Fa'er har lige sagt, at du nok med tiden ville blive det salt værd, som du spiser til din mad. Og når fa'er siger det, så betyder det en hel del. Jeg skal lære dig mere, næste gang vi har vagt sammen."

"Tælle!" brummede Disko og spejdede ud gennem tågeskyerne, der bølgede over boven. Det var umuligt at se ti fod frem foran den gyngende klyverbom, og langs skonnertens sider rullede den endeløse række af højtidelige, farveløse bølger, hviskende og tiskende til hinanden.

"Nu skal jeg lære dig noget, som Lange Jack ikke kan," råbte Tom Platt, idet han fra en kiste agterude fremtog et slidt dybvandslod, smurte hulningen i dets bund ind med fåretælle fra en underkop, og gik forud. "Nu skal jeg lære dig at lade den blå due flyve. Høj!"

Disko gjorde et eller andet med rattet, som standsede skonnertens fart, mens Manuel med Harveys hjælp (og en stolt dreng var Harvey i det øjeblik) firede fokken ned på bommen. Loddet sang en dyb, summende sang, mens Tom Platt svang det rundt og rundt.

"Kil på, menneske," sagde Lange Jack utålmodigt. "Vi er ikke om bord på et skib, der stikker sine fem og tyve fod, og som er blevet overrasket af tåge på højden af Ildlandet, så du behøver ikke at gøre alle de hokuspokus."

"Ikke skinsyg, irlænder!"

Han slap loddet, og det plumpede i søen langt forude, mens skonnerten gled langsomt fremad.

"Lodskud er nu alligevel en snild ting," sagde Dan, "når dybvandsloddet er det eneste øje, man kan bruge, en hel uge igennem. Hvor meget tror du, det bliver til, fa'er?"

Diskos ansigt fik et tilfredst udtryk. Hans duelighed og ære stod på spil ved det forspring, som han havde fået for resten af flåden, og han måtte hævde sit ry som en kender, der kunne finde vej på bankerne i blinde.

"Tres måske – hvis jeg forstår mig på det," svarede han med et blik på det lille kompas i hyttens vindue.

"Tres!" råbte Tom Platt og halede den våde line ind i store ringe.

Skonnerten skød på ny over stævn. Et kvarters tid efter sagde Disko igen:

"Hiv!"

"Hvor meget tror du nu?" hviskede Dan og kastede Harvey et stolt blik. Men Harvey var selv alt for stolt af sine bedrifter til for øjeblikket at lade sig imponere af andres.

"Halvtreds," svarede faderen. "Jeg skulle tro, at vi er lige på kammen af den grønne banke, hvor det veksler mellem tres og halvtreds."

"Halvtreds!" brølede Tom Platt. De kunne næppe se ham gennem tågen.

"Sæt madding på, Harvey," sagde Dan og greb en snøre på rælingen.

Skonnerten syntes at flakke om på må og få i tågen, og dens forsejl baskede vildt. Mændene ventede og så til, mens drengene begyndte at fiske.

"Halløj!" Det gav et ryk i Dans snøre på den hakkede og ujævne ræling. "Hvordan i al verden kunne fa'er nu vide det? Hjælp mig, Harvey. Det er en stor tamp. Den har slugt pilken."

Ved fælles hjælp fik de en tyve punds torsk med øjnene væltet ud af hovedet halet om bord. Maddingen og pilken var helt nede

i dens mave.

"Men den er jo helt besat med småkrebs," udbrød Harvey og vendte den om.

"Du store kineser, de er allerede lusede!" råbte Lange Jack. "Disko, du må jo have et par reserveøjne under kølen."

Plask! faldt ankeret i søen. Og alle kastede deres snører ud. Hver havde sin bestemte plads ved rælingen.

"Kan de spises, når de er sådan?" pustede Harvey, mens han halede nok en krebsbedækket torsk om bord.

"Vist kan de det. Når de er lusede, er det et tegn på, at de har gået i stimer i tusindvis, og når de sluger maddingen så ivrigt, er de sultne. Du behøver ikke at sætte maddingen så omhyggeligt på. De bider, om det så er på den bare krog." Det var unægteligt et arbejde til at få ondt i ryggen af, for i en jolle bærer vandet torskens vægt lige til det sidste øjeblik, da man har den lige foran sig; men de få fod fra vandfladen op til en skonnerts ræling kræver en hel del ekstra slid. Og man får ondt i maven af at stå bøjet over rælingen. Men det var en storartet, nervepirrende sport, så længe den varede, og der lå en stor dynge på dækket, da fisken endelig ophørte at bide.

"Hvor er Penn og onkel Salters?" spurgte Harvey, mens han tørrede fiskeslimen af sit olietøj og rullede sin snøre op nøjagtigt, som han så de andre gøre.

"Skaf os kaffe og se efter."

Under det gule skær af lampen i folkelukafet med bordet slået ud sad de to mænd, fuldstændigt uvidende om fisk eller vejr og med et dambræt foran sig. Onkel Salters snerrede, hver gang Penn gjorde et træk.

"Hvad er der nu i vejen?" spurgte førstnævnte, mens Harvey hang foroverbøjet med den ene hånd i læderstroppen ved stigens øverste ende og råbte på kokken.

"Store, lusede fisk i massevis," svarede Harvey med Lange Jacks udtryk. "Hvordan går det med spillet?"

Lille Penn blev lang i ansigtet.

"Det var ikke hans skyld," snerrede onkel Salters, "Penn er døv."

"Det var vel dam?" sagde Dan, da Harvey kom agterud med den dampende kaffe i en blikspand. "Så slipper vi for at gøre rent i aften. Fa'er er en retfærdig mand. De får lov til at gøre det."

"Og to unge mennesker, som jeg kender, vil sætte madding på en tøndefuld line eller to, mens de andre gør rent," sagde Disko, som stod og surrede rattet.

"Av! Så tror jeg hellere, jeg vil gøre rent, fa'er."

"Tvivler ikke på det. Men det bliver der nu ikke noget af. Så gør vi fisken i stand! Penn kan smide ned, mens I to sætter madding på linen."

"Hvorfor fanden kunne de forbandede drenge ikke sige os, at der var bid?" brummede onkel Salters og sjokkede hen til sin plads ved bordet. "Denne kniv er helt sløv, Dan."

"Hvis I ikke vågner ved, at vi lader ankeret falde, skulle I hellere leje jer en dreng for egen regning," svarede Dan, som rodede rundt i halvmørket mellem de tønder med line, der var fastsurrede ved hyttens luvartsside. "Å hør, Harvey, du kunne gerne gå nedenunder og hente maddingen op."

"I kan bruge den madding, der er at få heroppe," sagde Disko. "Jeg skulle næsten tro, at det under disse omstændigheder vil

betale sig bedre med den."

Det betød, at drengene kunne sætte torskeaffald på krogene, når fisken nu blev renset – hvilket jo var behageligere end at rode med de bare hænder i de små maddingbøtter nedenunder. Tønderne var fulde af pænt oprullet linegods med svære kroge i få fods afstand, og at sætte madding på hver enkelt krog og så atter stuve linen ned i tønden, således at den ikke kom i urede, når den blev sat i vandet fra en jolle, var en hel kunst. Dan klarede sig i mørke og behøvede ikke en gang at se på arbejdet, men Harvey rev sine fingre på krogene og jamrede over sin skæbne. Men krogene fløj gennem Dans hænder som filérnålen i en gammel jomfrus skød.

"Jeg hjalp med til at sætte madding på line derhjemme, førend jeg kunne gå," sagde han. "Men det er alligevel et kedsommeligt stykke arbejde. Hov, fa'er!" råbte han hen imod lugen, hvor Disko og Tom Platt stod og saltede. "Hvor mange længder tror du, der bliver brug for?"

"En tre stykker. Skynd jer!"

"Der er tre hundrede favne i hver tønde," forklarede Dan, "og det er mere end nok til at sætte ud i aften. Av! Der rev jeg mig." Han stak fingeren i munden. "Jeg vil sige dig noget, Harvey. Der er ikke penge nok i hele Gloucester til at købe mig til at tage hyre på en rigtig linefisker. Det kan gerne være, at det er indbringende, men det er alligevel det kedsommeligste og beskidteste arbejde på jorden."

"Jeg ved ikke, hvad du kalder dette her, hvis det ikke er rigtigt linefiskeri," svarede Harvey tvært. "Mine fingre er alle sammen revet i pjalter."

"Å pyt! Dette er bare et af fa'ers forsøg. Han sætter aldrig line, undtagen der er svært god grund til det. Fa'er forstår sig på tingene. Det er derfor, at han bruger den madding, som han bruger. Når vi trækker den op igen, er den enten propfuld, eller også er der ikke en finne at se."

Penn og onkel Salters gjorde rent, som Disko havde dømt dem til. Men drengene tjente ikke stort derved. Så snart de var færdige med linen, greb Tom Platt og Lange Jack, som med en lygte havde efterset det indvendige af en jolle, tønderne og anbragte dem sammen med nogle små, malede bøjer i den, hvorpå de gav sig til at sætte jollen ud, skønt havet efter Harveys mening var overmåde oprørt.

"De drukner," udbrød han. "Jollen er jo så fuld som en flyttevogn."

"Vi kommer nok igen," sagde Lange Jack, "og holder I ikke ordentlig udkig efter os, får I klø begge to – hvad I også får, hvis linen er i urede."

Jollen hævedes til vejrs af en bølgekam, og netop som det syntes umuligt, at den kunne undgå at blive knust mod skonnertens side, gled den ned ad bølgens ryg og forsvandt i det klamme tusmørke.

"Tag fat her og bliv ved at ringe uafbrudt," sagde Dan og rakte Harvey rebet til en klokke, som hang lige agten for gangspillet.

Harvey ringede ivrigt, for han følte sig ansvarlig for to menneskeliv. Men Disko, som sad nede i kahytten og skrev i logbogen, så ikke ud som en morder, og da han gik forud til aftensmaden, smilede han endogså smørret ad den ængstelige Harvey.

"*Dette* er heller ikke noget vejr at tale om," mente Dan. "Du og jeg kunne have sat linen ud, om det skulle have været! De er ikke roet længere væk, end at linen kan være klar af ankertovet. De behøver i grunden slet ikke klokken."

"Ding! Dang!" Harvey blev ved, af og til med en lille kimen, i en halv time endnu. Så hørte han et brøl og et bump mod skibssiden. Manuel og Dan styrtede om kap hen til taljekrogene. Lange Jack og Tom Platt kravlede samtidig op på dækket, mens det halve Atlanterhav strømmede ned fra deres klæber, og jollen fulgte efter dem op i luften og kom ned på dækket med rabalder.

"Ikke så meget som en eneste kurre," sagde den dryppende Tom Platt. "Du er en flink fyr, Dan."

"Må jeg udbede mig fornøjelsen af at have dig til bords ved festmåltidet," sagde Lange Jack, mens han hældte vandet ud af sine støvler, gjorde krumspring som en elefant og stak sin olietøjsklædte arm op i Harveys ansigt. "Vi vil virkelig nedlade os til at beære anden vagt med vor nærværelse."

Og så skyndte alle fire sig ned til aftensmaden, hvor Harvey proppede sig med stuvet fisk og pandekager, og faldt i søvn, netop som Manuel fra en kiste fremtog en nydelig to fod lang model af *Lucy Holmes*, hans første fartøj, og ville til at vise Harvey rigningen. Harvey ikke så meget som rørte en finger, da Penn skubbede ham ind i hans køje.

"Det må være sørgeligt – meget sørgeligt," sagde Penn, mens han betragtede drengens ansigt, "for hans moder og hans fader, som tror, at han er død. At miste et barn – at miste et drengebarn!"

"Pil nu af, Penn," sagde Dan. "Gå agterud og spil dit parti dam med onkel Salters færdigt. Sig til fa'er, at jeg vil tage Harveys vagt, hvis han ikke har noget imod det. Harvey er helt rabundus."

"En rigtig rar dreng," sagde Manuel, mens han krøb ud af sine støvler og forsvandt i den underste køjes sorte skygger. "Han bliver også nok en brav mand, Dan. Men jeg kan ikke se, at han er så forstyrret, som din fader siger, hvad?"

Det klukkede i Dan, men klukket endte i en snorken.

Det var usigtbart vejr derude med stigende kuling, og de ældre mænd forlængede deres vagter. Uret slog sine klokkeslæt i kahytten. Boven stak næsen i vandet og sjaskede og plaskede i søerne. Folkelukafets ovnrør hvæsede og spruttede, når skumstænket ramte det, og drengene sov, mens Disko, Lange Jack, Tom Platt og onkel Salters, hver efter sin tur, stavrede agterud for at se til rattet og forud for at påse, at ankeret holdt fast eller for at stikke lidt mere ankertov ud for at undgå skamfiling, og for hver runde kaste et blik til den svagtbrændende ankerlanterne.

4

Da Harvey vågnede, fandt han første vagt ved frokosten. Folkelukafets dør var næsten trukket helt til, og hver eneste kvadrattomme af skonnerten sang sin egen melodi. Kokkens sorte skikkelse balancerede bag ved den lille bitte kabys over ovnilden, og potter og pander i den hullede hylde foran den klirrede og raslede, hver gang skuden tog en overhaling. Op og op gik folkelukafet, stigende og dirrende og skælvende, og sank så atter med en jævn, rund bevægelse ned mellem bølgerne. Harvey kunne høre den udfaldende bov skære sig ned i søen med et plask, og så kom der en pause, førend de adskilte vande raslede ned på dækket over hans hoved som en salve af dyrehagl. Derpå fulgte den uldne lyd af ankertovet, der skurede mod klysset. En knirken og piben fra spillet, en giren og et stød, og så tog *We're Here* sig sammen for at begynde de samme bevægelser forfra.

"Se, i land," hørte han Lange Jack sige, "har man sit arbejde, som man må passe, hvordan vejret så er. Her er vi et godt stykke fra resten af flåden og har intet arbejde – og det er en sand velsignelse. God nat, alle mand."

Han snoede sig som en stor slange fra bordet ind i sin køje og lagde sig til at ryge. Tom Platt fulgte hans eksempel. Onkel Salters og Penn kravlede op ad stigen for at tage dæksvagten, og kokken dækkede bord for anden vagt.

Den kravlede ud af sine køjer, ligesom de andre var krøbet ind i deres, strækkende sig og gabende. De spiste, til de ikke

kunne mere, og så stoppede Manuel sin pibe med en rædselsfuld tobak, krøb sammen mellem palstøtten og en køje forude, lagde fødderne op på bordet og smilede et blidt og dorskt smil ad røgen. Dan lå, så lang han var på sin køje og bearbejdede en pragtfuld, broget og forgyldt harmonika, hvis melodier steg og sank med *We're Here*'s rullen. Kokken sad med ryggen stemmet mod et skab, hvor han gemte de kolde pandekager (Dan holdt meget af pandekager), og skrællede kartofler, mens han samtidig holdt øje med ovnen for det tilfældes skyld, at alt for meget vand skulle finde vej ned gennem røret. Og lugten og beklumretheden dernede var aldeles ubeskrivelig.

Harvey tænkte over tingene, undrede sig over, at han ikke følte sig dødssyg, og kravlede tilbage ind i sin køje som det mageligste og sikreste opholdssted, mens Dan spillede løs på *I don't want to play in your yard*, så godt skibets voldsomme huggen tillod det.

"Hvor længe skal dette her vare?" spurgte Harvey Manuel.

"Indtil søen bliver lidt mere rolig, og vi kan ro ud og trække linen ind. Måske i aften, måske først om et par dage. Synes du ikke om det, hvad?"

"Havde det været for en uge siden, ville jeg være blevet forfærdeligt syg, men nu lader det ikke til at genere mig – synderligt."

"Det er, fordi vi allerede har fået dig gjort til fisker i disse par dage. Hvis jeg var i dit sted, ville jeg give en to-tre store vokslys til tak for mit held, når vi kommer til Gloucester."

"Hvem skulle jeg give dem til?"

"Naturligvis til den hellige jomfru i vores kirke på bakken. Hun er altid meget god mod fiskere. Derfor er det, at det hænder så sjældent, at en af os portugisere drukner."

"Du er altså katolik?"

"Jeg er fra Madeira og ikke fra Porto Rico. Troede du måske, jeg var baptist? Hvad? Jeg giver altid vokslys – to-tre stykker – når jeg kommer hjem til Gloucester. Den gode hellige jomfru glemmer aldrig Manuel."

"Jeg er nu ikke af den mening," indskød Tom Platt fra sin køje. Hans arrede ansigt belystes af skinnet fra en tændstik, mens han suttede på sin pibe. "Søen er søen, det kan man sige sig selv, og man får, hvad den har at byde på, hvad enten man så spenderer vokslys eller petroleum."

"Ja, det er nu alligevel en god ting," sagde Lange Jack, "at stå sig godt med de højere magter. Deri er jeg enig med Manuel. For en halv snes år siden var jeg anden mand i en båd, der førte fisk til torvet i Syd-Boston. Så en gang, da vi var ud for Minot's Ledge, blev vi overfaldet af en byge fra nordøst, og vejret blev så tykt, at vi ikke kunne se en hånd for os. Skipperen var fuld og sad og nikkede over rorpinden, og jeg sagde til mig selv: "Hvis jeg nogen sinde mere får fat i bolværket derhjemme med min bådshage, skal jeg vise helgenerne, hvad det var for et slags fartøj, de frelste mig fra." Og nu sidder jeg her, som I kan se, og modellen af den beskidte gamle *Kathleen*, som jeg var en måned om at lave, gav jeg til præsten, og han hængte den op foran alteret. Der er mere mening i at forære en model, som er sådan noget i retning af et kunstværk, end at give vokslys. Vokslys kan man købe i en butik, men en model viser de kære helgener, at man har gjort sig umage og er taknemmelig."

"Tror du virkelig på det, Irlænder?" sagde Tom Platt.

"Mener du måske, at jeg ville gøre det, hvis jeg ikke troede på det, *Ohio*?"

"Ja, se – Enoch Fuller, han lavede en model af gamle *Ohio*, og den står nu i museet i Salem. En rigtig nydelig model var det, men jeg tror ikke, Enoch nogen sinde har tænkt sig, at den skulle være et offer, og jeg mener nu som så –"

Her var stof til en timelang diskussion af den slags, som fiskere elsker, hvor den højrøstede samtale bestandig bevæger sig i cirkelslutninger og ingen til syvende og sidst har bevist noget. Men Dan afbrød dem ved at istemme en munter vise:

"Op sprang makrellen med stribede krop
Tag reb i storsejlet, giv skødet op.
For det er kuling –"

Her faldt Lange Jack ind:

"– Og det er blæst,
Pib alle mand på dæk, det er vist bedst!

Dan fortsatte, med et forsigtigt blik til Tom Platt, og holdende harmonikaen langt nede i køjen:

Op sprang så torsken, det fjollede drog,
Sprang ned i storrøstet, lodskud den tog.
For det er kuling –

Tom Platt lod til at lede efter et eller andet. Dan bøjede sig endnu mere forover, men sang kraftigere:

Op sprang den flynder, som svømmer på bund:
Torskeflab! Torskeflab! Løber vi på grund?

Tom Platts svære søstøvle hvirvlede tværs over lukafet og ramte Dans løftede arm. Der var krig mellem manden og drengen lige siden den dag, da han havde opdaget, at man kunne gøre Tom Platt rasende blot ved at fløjte den melodi, mens han hev loddet.

"Tænkte nok, at jeg kunne få dig i tale," sagde han og sendte øjeblikkeligt kastevåbenet tilbage. "Hvis du ikke synes om min musik, så tag din violin frem. Jeg har ikke lyst til at ligge her hele dagen og høre på dig og Lange Jack skændes om vokslys. Frem med violinen, Tom Platt, eller jeg lærer Harvey melodien!"

Tom Platt bøjede sig over en kistebænk og tog en gammel, hvid violin frem. Manuels øjne strålede, og et eller andet steds fra bagved palstøtten fremtog han et lille guitarlignende instrument med ståltrådsstrenge, som han kaldte en *machete*.

"Det bliver en hel koncert," lød det i en henrykt tone fra Lange Jack gennem tobaksrøgen. "En regulær koncert ligesom i Boston."

En byge af skum susede ned i lukafet, idet kappen åbnedes og Disko i gult olietøj steg ned.

"Du kommer netop i rette tid, Disko. Hvordan står det til derude?"

"Som I ser!"

Han lod sig falde ned på en af kistebænkene, idet *We're Here* tog en vældig overhaling.

"Vi synger for at holde maven i orden. Du vil vel nok lægge for, Disko," sagde Lange Jack.

"Jeg kender såmænd ikke mere end to gamle sange, og dem har I hørt begge to."

Hans undskyldninger blev afbrudt af Tom Platt, der gav sig til at spille løs på en meget klagende melodi, der mindede om vindens tuden og masternes knirken. Med øjnene fæstede på bjælkerne over sit hoved, begyndte Disko på følgende ældgamle sang, mens Tom Platt akkompagnerede ham med en mængde tremulanter for at få melodi og ord til at passe nogenlunde sammen.

> Der er en prægtig skude, så skøn fra stavn til stavn,
> i New York har den hjemme, og "Sikker" er dens navn:
> Lad andre skibe hejse hver eneste klud,
> "Sikker" kan dog sejle dem alle agterud.
>
> Nu ligger den i Merseyflodens klare, friske vand
> og venter på at blive bugseret bort fra land,
> og er den først i rum sø, så viser det sig snart –
>
> **Kor:** *Den er Liverpoolpaketten – o Gud, velsign dens fart.*
>
> Nu gynger "Sikker" lystigt tæt ved Newfoundlands strand,
> hvor vandet er så grundet, og hvor bunden den er sand,
> og alle de små fiske, de siger: Det er klart –
>
> **Kor:** *Den er Liverpoolpaketten – o Gud, velsign dens fart!*

Der var flere snese vers, for han førte *Sikker* hver eneste mil af vejen mellem Liverpool og New York lige så samvittighedsfuldt, som om han havde stået på dens dæk, og harmonikaen hvæsede og violinen peb om kap med ham. Derefter fulgte Tom Platt med en vise om "Den raske fyr M'Ginn, som skulle lodse skuden ind". Så opfordrede de Harvey til at bidrage sit til

underholdningen, og han følte sig højligt smigret, men alt, hvad han kunne komme på, var nogle brudstykker af Whittiers sang om "Skipper Iresons ridt", som han havde lært i skolen i Adirondacks. Han syntes, at de kunne passe til tiden og stedet, men næppe havde han så meget som nævnet titlen, førend Disko stampede voldsomt i gulvet og råbte:

"Hold op, unge mand! Det er en fejltagelse – og det en af allerværste slags, fordi den klinger så smukt."

"Jeg burde have advaret dig," sagde Dan. "Den sang gør altid fa'er gal i kalotten."

"Hvad er der i vejen?" sagde Harvey, overrasket og en smule stødt.

"Det er skrupgalt, alt, hvad der står i den," sagde Disko. "Pinende galt fra den ene ende til den anden, og Whittier skulle skamme sig. Det er naturligvis ikke min sag at skaffe nogen mand fra Marblehead retfærdighed, men Ireson havde alligevel ingen skyld. Min fader har fortalt mig historien mange gange, og nu skal jeg fortælle jer den."

"For hundrede gang!" indskød Lange Jack sagte.

"Ser du, unge mand, Ben Ireson, han var skipper på *Betty*, og da han en gang var på hjemvejen fra bankerne – det var før krigen i 1812, men ret er og bliver ret til alle tider – traf de på *Active* af Portland, hvis skipper var Gibbons der fra staden. De traf den liggende med en læk på højden af Cape Cods fyrtårn, det blæste en frygtelig storm, og de stod hjemefter med *Betty*, så hurtigt de kunne. Nå, Ireson han sagde, at der var ingen mening i at prøve på at sætte en båd ud i sådan en søgang, og det ville folkene heller ikke være med til, men så foreslog han dem at blive i nærheden af *Active*, indtil søen lagde sig en smule.

Det ville de imidlertid heller ikke. Det var ikke morsomt at blive liggende ud for næsset i sådant et vejr, hvad enten nu den anden skude var læk eller ej. Og så hejsede de topsejl og stak af, og tog naturligvis Ireson med. Folk derhjemme i Marblehead blev lynende gale på ham, fordi han ikke havde prøvet vovestykket, og fordi næste dag, da søgangen havde lagt sig (men det tænkte de naturligvis ikke på) nogle af *Active*s mandskab blev bjærget af et fartøj fra Truro. De kom i land i Marblehead og fortalte historien på deres maner, sagde, at Ireson havde gjort sin fødeby skam og så videre i den tone, og Iresons mandskab blev forskrækkede ved at se, at den offentlige mening var imod dem, så de skød skylden på Ireson og bandede på, at han burde drages til ansvar efter søloven. Det var ikke kvindfolk, der rullede ham i tjære og fjer – sådan bærer kvinderne i Marblehead sig ikke ad – det var en bande mænd og drenge, og de slæbte ham rundt i byen i en gammel jolle, indtil bunden gik ud af den, og Ireson han sagde dem, at de nok en gang ville komme til at fortryde det. Nå, senere kom sandheden for dagens lys, som den altid gør, for sent til, at en hæderlig mand kan have nogen gavn af den. Og så kom Whittier og hørte røverhistorien og rullede Ben Ireson i tjære og fjer en gang til efter hans død. Det var måske eneste gang, Whittier gjorde sådan en dumhed, men den var også slem. Jeg gav Dan en ordentlig dragt klø, da han havde lært verset udenad i skolen. Du vidste naturligvis ikke bedre, men nu har jeg fortalt dig, hvordan det virkelig gik til, og så er du nok så god at huske på det for fremtiden. Ben Ireson var slet ikke sådan, som Whittier har skildret ham; min fader kendte ham godt, både før og efter

den historie. Og tag du dig i agt for overilede slutninger, unge mand. Hvem vil så give et nummer –"

Harvey havde aldrig hørt Disko holde så lang en tale, og han var flov og rød i hovedet, men som han straks bemærkede, en dreng kan jo ikke vide andet, end hvad han har lært i skolen. Og livet er for kort til, at man kan gå om og efterspore hver eneste løgn på hele kysten.

Så klimprede Manuel en ejendommelig melodi på sin klingrende, skingrende lille *machete* og sang en portugisisk vise om *Nina, innocente!* Han endte med et tag i strengene med alle fem fingre, der brat afsluttede sangen. Derefter opvartede Disko med sin anden sang, der gik på en gammeldags, slæbende melodi, og alle faldt ind med koret. Et af versene lød således:

Nu vintren er svunden og havisen med,
og bort fra New Bedford vi snart må af sted,
ja, bort fra New Bedford vi sejler ret straks,
vi er fiskere – aldrig ser vi hveden i aks.

Her fortsatte violinen en stund ganske alene med bløde, indsmigrende toner, og så kom omkvædet:

Hvede i aks, min elsktes roser dufter,
hvede i aks, til søs er storm og nød,
hvede i aks, over marken vinden lufter,
når vi kommer hjem, er alt du bagt til brød.

Den sang fik næsten Harvey til at græde, skønt han ikke kunne sige hvorfor. Men meget værre blev det, da kokken slap kartoflerne og strakte hænderne ud efter violinen. Stadig lænet til skabsdøren begyndte han at spille en melodi, der fik en til at

føle sig til mode, som om en uundgåelig ulykke hang over ens hoved. Lidt efter gav han sig til at synge en sang i et ukendt tungemål, med den brede hage presset mod violinen og de runde, hvide øjne skinnende i lampelyset. Harvey krøb ud af sin køje for at høre bedre, og under bjælkernes knagen og vandets plasken jamrede og stønnede melodien – den mindede om brænding, som man hører i læ midt i en tæt tåge – indtil den endte med et klageskrig.

"Vorherre bevares, det kan man jo blive syg af," sagde Dan. "Hvad var det for noget?"

"Fin M'Couls sang, den gang han drog til Norge," svarede kokken. Hans engelsk var ejendommeligt skarpt og klart, som om det kom fra en fonograf.

"Jeg har såmænd også været i Norge, men jeg sang da ikke den slags uhyggelige melodunter. Den mindede for resten om nogle af de rigtige gamle viser," sagde Lange Jack med et suk.

"Lad os ikke få mere af den slags uden at lægge noget andet imellem," sagde Dan, og harmonikaen stemte i med en smittende, lystig melodi, der endte:

"Det er seks og tyve uger, siden sidst vi øjned land,
med femten hundred tønder,
ja femten hundred tønder,
'ten hundred fulde tønder,
imellem Quereau og Grand!"

"Hold op!" brølede Tom Platt. "Vil du spolere hele turen, Dan? det er den sikreste Jonas at synge den vise, førend alt saltet er vådt."

"Nej, såmænd er det ej, vel, fa'er? Ikke undtagen man synger det allersidste vers med. Du kan ikke lære mig noget om Jonas!"

"Hvad vil det sige?" spurgte Harvey. "Hvad er Jonas før noget?"

"Jonas er alt, hvad der ødelægger ens held. Stundom er det en mand – stundom en dreng – det kan også være en spand. Jeg har set en opsprætterkniv være Jonas og spolere to ture, inden vi opdagede, hvad der var i vejen," forklarede Tom Platt. "Og Jim Bourke var Jonas, lige til han druknede. Jeg ville aldrig tage hyre sammen med Jim Bourke, ikke om jeg så var nær ved at sulte ihjel. Og så var der den grønne jolle på *Ezra Flood*. Den var også Jonas, og det Jonas af værste slags. Den druknede fire mand, gjorde den, og skinnede helt gloende om natten, når den lå på dækket."

"Og det tror du på?" sagde Harvey, som mindedes, hvad Tom Platt havde sagt om vokslys og modeller. "Må vi ikke alle sammen tage, hvad der bliver budt os?"

En mumlen af indvendinger lød fra alle køjerne.

"Udenbords, jo. Indenbords kan der hænde mange ting," svarede Disko. "Gå du bare ikke hen og gør nar ad Jonas, unge mand."

"Harvey er i det mindste ikke selv Jonas," faldt Dan ind. "Dagen efter, at vi havde fået ham om bord, fik vi et storartet dræt."

Kokken løftede hovedet og lo pludselig – en underlig skarp latter. Han var så slem til at bryde stemningen.

"Halløj!" udbrød Lange Jack. "Det må du ikke gøre en gang til, Doktor. Vi er ikke vante til det."

"Hvad er der i vejen?" spurgte Dan. "Tror du ikke, han er vores "lykkebarn"? Bed de måske ikke godt, efter at vi havde fisket ham op?"

"Jovist så," svarede kokken. "Det ved jeg nok. Men enden er ikke endda."

"Han vil ikke bringe os fortræd," sagde Dan ivrigt. "Hvad mener du med alle dine hentydninger og forblommetheder? Der er ikke noget galt fat med *ham*."

"Ingen fortræd, nej. Men han vil en gang blive din herre, Dan."

"Er det det hele?" svarede Dan roligt. "Det tror jeg såmænd ikke, at han bliver."

"Herre!" sagde kokken og pegede på Harvey. "Tjener!" og han pegede på Dan.

"Nej, virkelig? Hvornår?" lo Dan.

"Om nogle år. Jeg vil få det at se. Herre og tjener – tjener og herre."

"Hvor i al verden ved du det fra?" sagde Tom Platt.

"Jeg ser det i mit hoved."

"Men hvordan?" lød det samtidig fra alle de andre.

"Det ved jeg ikke, men sådan bliver det."

Han sænkede hovedet og gav sig igen til at skrælle kartofler. Ikke et ord mere kunne de få ud af ham.

"Ja," sagde Dan, "det vil nu alligevel nok komme til at vare noget, inden Harvey bliver min herre, men det glæder mig, at Doktoren ikke satte sig i hovedet at stemple ham som Jonas. Jeg tror for resten, at onkel Salters er den allerværste Jonas på hele flåden, hvad hans eget særlige held angår. Ved ikke, om det er smitsomt ligesom kopper. Han burde være om bord på *Carrie Pitman*. Den skude er sin egen Jonas – mandskab og redskaber gør hverken fra eller til, den kommer dog altid i drift. Vorherre bevares! Den kan rive sit anker løst i det stilleste havblik."

"Vi er i alt fald kommet et godt stykke bort fra flåden," sagde Disko. "Både *Carrie Pitman* og alle de andre."

Der lød en banken i dækket.

"Blæsten har drevet tågen væk," råbte Disko, og alle mand skyndte sig op for at få en smule frisk luft.

Tågen var forsvundet, men havet gik hult med store, tunge bølger. *We're Here* gled stadig ned i lange hulveje og grave, hvor man havde en hyggelig følelse af at være i læ, hvis man blot fik lov til at blive der, men uophørligt og ubarmhjertigt forandrede de sig og løftede skonnerten op på kammen af en af de tusind grå høje, hvor vinden tudede i dens rigning, mens den gled ned ad skråningen. Langt borte kunne man se en bølge brydes og forvandles til en flade af skum, og så fulgte de andre eksemplet, ligesom på signal, indtil dette virvar af hvidt og gråt løb rundt for Harveys øjne. Fire eller fem stormsvaler fo'r rundt i cirkler og skreg, når de susede forbi boven. En regnbyge eller to strejfede uden mål og med henover den håbløse vandørken, blev ført hid og did af blæsten og forsvandt.

"Det forekom mig, at jeg så noget bevæge sig derovre for et øjeblik siden," sagde onkel Salters og pegede mod nordøst.

"Det kan ikke være nogen af flåden," svarede i Disko og spejdede frem under sine tykke øjenbryn, med den ene hånd støttet til folkelukafets kappe, mens den solide bov huggede i dønningerne. "Søen lægger sig vist snart. Danny, vil du ikke gå et lille stykke til vejrs og se, hvordan det har sig med vor bøje?"

Danny i sine søstøvler traskede snarere end krøb op i stormastens rigning (hvad der fyldte Harvey med fortærende misundelse), satte sig til rette på den svajende tværsaling og lod

blikket strejfe om, indtil han fandt bøjens lille sorte flag på kammen af en bølge en fjerdingvej borte.

"Alting i orden med bøjen," prajede han. "Sejler åhøj! Stik nord, og kommer hurtigt nærmere! En skonnert oven i købet."

De ventede en halv times tid. Hist og her blev himlen klar, og nu og da gled der en svag solstribe frem og frembragte olivengrønne pletter på det grå vand. Så hævede der sig en afstumpet fokkemast til vejrs, dukkede ned og forsvandt atter, men på næste bølge så de en høj agterstævn med gammeldags trædavider, der stak frem som en snegls følehorn. Sejlene var røde.

"Franskmand!" råbte han. "Nej, det er ikke. Hov, fa'er!"

"Det er ingen franskmand," sagde Disko. "Salters, dit velsignede uheld hænger da også altid fast ved dig."

"Jeg har selv øjne i hovedet. Det er gamle Abishai."

"Aldeles sikker på det kan man ikke være."

"Kongen for alle Jonasser!" stønnede Tom Platt. "Å, Salters, Salters, hvorfor lå du ikke i din køje og sov?"

"Hvad kan jeg gøre for det?" sagde stakkels Salters, mens skonnerten brasede rundt.

Den kunne godt have været selve den flyvende hollænder, så snavset og sjusket og uordentligt var hvert reb og hvert rundholt om bord. Dens gammeldags halvdæk var fire eller fem fod højere end dækket, og dens tovværk var fuldt af knuder og tjavser som tang ved et bolværk. Den lænsede for vinden og girede frygteligt, dens topsejl var firet ned, så at det virkede som en slags ekstrafok – der var "lavet skandale med det," kalder fiskerne det – og forbommen var surret ud over skibssiden. Bugsprydet stak til vejrs ligesom på en gammel

fregat; klyverbommen var lappet og repareret og beslået med søm og klamper, så man knap kunne begribe, hvordan den kunne hænge sammen, og når skuden kastede sig forover og så satte sig ned på sit brede bagparti, lignede den aldeles en tyk, rød, beskidt, væmmelig gammel kælling, som bruger mund overfor en pæn ung pige.

"Det er Abishai – fuld af brændevin," sagde Salters. "Og Forsynets dom er ude efter ham, men kan aldrig rigtig få fat i ham. Han må have været inde ved Miquelon for at hente madding."

"Han går nedenom og hjem," sagde Lange Jack. "Det er ikke sejl at føre i dette vejr."

"Nej såmænd gør han ej, ellers havde han gjort det for længe siden," svarede Disko. "Det ser snarere ud, som om han ville rende os i sænk. Synes du ikke, at dens forstavn ligger dybere, end naturligt er, Tom Platt?"

"Hvis det er hans maner at lade skuden på, er den ikke sikker," sagde matrosen langsomt. "Hvis værket er faldet ud af nådderne, ville han gøre klogest i at bemande pumperne i en lynende fart."

Uhyret kom nærmere, vendte med raslen og spektakel og lagde bi indenfor hørevidde. En gråskægget mand bøjede sig ud over rælingen og brølede et eller andet med tykt mæle. Harvey kunne ikke opfatte, hvad det var, men Diskos ansigt blev mørkt.

"Han sejler gerne hele rigningen over bord, hvis han bare kan komme først med en dårlig nyhed. Han siger, at vi kan vente uvejr. Selv kan han vente det, der er værre. Abishai! Abishai!"

Han svang armen op og ned med en bevægelse som en mand, der pumper. Mandskabet ovre på det andet skib efterabede ham

og lo.

"Ned med jeres sejl, så mange som I har!" brølede gamle Abishai. "Der er storm i vente – brandstorm i vente. Høh! Det bliver jeres sidste rejse, alle I Gloucester-idioter. I får aldrig mere Gloucester at se!"

"Snydefuld – som sædvanlig," sagde Tom Platt. "Jeg ville alligevel ønske, at han ikke havde snuset os op."

Skibet drev efterhånden ud af hørevidde, mens den gråskæggede mand råbte noget om en dans i Tyrebugten og et lig i folkelukafet. Harvey gøs. Han havde set det snavsede, furede dæk og mandskabets onde øjne.

"Af et fartøj med det dybtgående at være er det et rigtig nydeligt lille flydende helvede," bemærkede Lange Jack. "Gad nok vide, hvilke ulykker han nu igen har gjort i land."

"Han er linefisker," forklarede Dan for Harvey, "og løber ind efter madding alle vegne på kysten. Nej, ikke hjemme, der kommer han ikke. Han handler på syd- og østkysten dernede." Han nikkede i retning af Newfoundlands ugæstfri kyster. "Fa'er tager mig aldrig med i land der. De er en svært fæl bande – og Abishai er den fæleste. Lagde du mærke til hans skib? Det er næsten halvfjerdsindstyve år gammelt, siges der. Det er den sidste af de gamle hælegængere fra Marblehead. Den slags opbygninger bruges ikke mere. Abishai kommer for resten aldrig til Marblehead. De har ikke rigtig brug for ham der i byen. Han driver rundt, forgældet, som han er, og fisker og bander, som du har hørt. Jonas har han været i mange, mange år. Sin brændevin får han hos fartøjerne fra Fécamp, fordi han laver amuletter til dem og sælger dem medbør og den slags vås. Skør i skallen er han formodentlig."

"Det vil ingen nytte være til at underhale linen i aften," sagde Tom Platt med stille fortvivlelse. "Han lagde sig på siden af os, ene og alene for at bande os. Jeg ville give min løn og andel i fortjenesten for at se ham ved falderebet på gamle *Ohio*, førend tamp blev afskaffet. Bare sådan en seks dusin, og så Sam Mocatta til at anbringe dem på kryds og tværs!"

Den sjuskede "hælegænger" slørede drukkent af sted, og alles øjne fulgte den. Pludselig udbrød kokken med sin fonografstemme:

"Det var hans egen død, der fik ham til at tale sådan! Han er dødsdømt – dødsdømt, siger jeg jer! Se!"

Skuden sejlede netop henover en solbeskinnet vandstrækning tre, fire engelske mil borte. Lysskæret blev svagere og forsvandt, og i samme øjeblik forsvandt også skonnerten. Den gled ned i en bølgedal og – blev borte.

"Du store kineser, den er gået under!" brølede Disko og for agterud, "hvad enten de er fulde eller ædru, må vi hjælpe dem. Hiv ind til op og ned og få ankeret løst! Rap jer!"

Harvey dejsede om på dækket ved det stød, som det gav, da de satte fok og klyver, thi for at spare tid, halede de ind på ankertovet og rev ankeret løst fra bunden, for så at hejse det op, mens de sejlede. Dette er et stykke brutal kraftanstrengelse, som man sjældent tager sin tilflugt til, undtagen når det drejer sig om liv eller død, og lille *We're Here* gav sig som en menneskelig skabning. De styrede ned til det sted, hvor Abishais skib var forsvundet, og fandt et par tønder til linegods, en brændevinsflaske og en ituslået jolle, men ikke mere.

"Lad ligge," sagde Disko, skønt ingen gjorde mine til at fiske tingene op. "Jeg ville ikke have så meget som en tændstik, der

har tilhørt Abishai om bord. Den må være gået til bunds med mand og mus. Formodentlig har værket løsnet sig i nådderne i flere uger, og det er aldrig faldet dem ind at pump den læns. Det er et skib til, som er gået under, fordi det er gået til søs med alle mand drukne."

"Gud være lovet!" sagde Lange Jack. "Vi havde jo været nødte til at bjerge dem, hvis de havde været oven vande."

"Netop det samme tænkte jeg på," bemærkede Tom Platt.

"Dødsdømt! Dødsdømt!" gentog kokken og rullede med øjnene. "Han har taget sin egen lykke med sig."

"En meget god historie, skulle jeg mene, at fortælle flåden, når vi træffer den. Hvad?" sagde Manuel. "Når man sejler rumskøds på den måde, og nådderne så åbner sig –"

Han slog ud med hænderne med en ubeskrivelig gestus, mens Penn satte sig på hytten og hulkede af rædsel og medynk over det hele. Harvey kunne endnu slet ikke forstå, at han havde set døden i rum sø, men han følte sig inderligt beklemt.

Så krøb Dan igen op på salingen, og Disko styrede tilbage, så at de fik deres egne bøjer i sigte, lige inden tågen atter lagde sit tæppe over havet.

"Det går svært rask med at blive af med livet på disse kanter, når det sker," var alt, hvad han sagde til Harvey. "Nu kan du tænke en stund over det, unge mand. Det var brændevinen."

Efter middag var søen rolig nok til, at man kunne fiske fra dækket – Penn og onkel Salters var meget ivrige denne gang – og der blev fanget mange og store fisk.

"Abishai har bestemt taget sin lykke med sig," sagde Salters. "Vinden har hverken vendt sig eller blæst op eller noget som

helst. Hvordan mon det har sig med linen? For resten foragter jeg al overtro."

Tom Platt holdt på, at de gjorde meget bedre i at hale linen ind og søge sig en ny ankerplads. Men kokken sagde:

"Lykken er i to stykker. Det vil I finde, når I ser efter. Det ved jeg."

Dette morede Lange Jack i den grad, at han overtalte Tom Platt, og de to roede da af sted sammen.

At underhale en line vil sige at hale den op på jollens ene side, pille fiskene af, sætte ny madding på krogene og atter lade dem glide ud i søen – noget lignende som at tage vasketøj ned af en tørresnor og hænge nyt tøj op i stedet. Det er et langtrukkent stykke arbejde og temmelig farligt, for den lange, stramme line kan trække en båd ned som ingenting. Men da *We're Here*'s mandskab hørte *Og nu jeg dig, o kaptajn* runge gennem tågen, faldt der en sten fra deres hjerter. Den fuldtlastede jolle kom langskibs, og Tom Platt brølede til Manuel, at han skulle sætte en båd i vandet og komme dem til hjælp.

"Lykken var ganske rigtigt i to stykker," forklarede Lange Jack, som hev fisken om bord, mens Harvey stod med åben mund og beundrede den behændighed, hvormed den gyngende jolle blev frelst fra at knuses mod skibssiden. "På den første halvdel af linen var der ikke andet end græskar. Tom Platt ville hale den ind og få en ende på det, men jeg sagde: "Jeg stoler på Doktoren, for han er fremsynt," og da vi så kom til den anden halvdel, var den også ganske rigtigt smækfuld af store fisk. Skynd dig, Manuel, og tag en bøtte madding med dig. Vi har held med os i aften."

Fiskene bed livligt på de med ny madding forsynede kroge, fra hvilke andre fiske netop var taget, og Tom Platt og Lange Jack roede langsomt op og ned, halede den våde line ind over boven, strøg søpølserne, som de kaldte for græskar, af, huggede de fangne torsk løse mod rælingen, satte frisk madding på krogene og fyldte Manuels båd med fisk, indtil tusmørket begyndte at falde på.

"Jeg vil ikke udsætte mig for noget," sagde Disko, "så længe han flyder om her i nærheden. Abishai synker ikke i den første uge. Hejs jollerne om bord, så vil vi gøre fisken i stand efter aftensmaden."

Det blev en større rengøring, og den overværedes af tre eller fire spækhuggere. Den varede lige til klokken ni, og hele tre gange hørte man det klukke i Disko, mens Harvey kastede de opskårne fisk ned i lasten.

"Hør, ved du hvad, du gør egentlig storartede fremskridt," sagde Dan, mens de sleb knivene, efter at mændene var tørnede ind. "Der er en hel anstændig søgang i aften, og jeg har ikke hørt dig gøre nogen bemærkning om det."

"Har ikke haft tid," svarede Harvey og følte på en knivsæg. "Men siden du siger det, så vil jeg give dig ret i, at den hugger temmelig meget."

Den lille skonnert dansede rundt om sit anker på de sølvskinnende bølger. Snart gik den bagover med et sæt af overdreven forbavselse ved synet af det stramme ankertov, og så slog den ned på det som en killing på et nøgle garn, mens skummet styrtede ind gennem klyssene med en larm som et kanonskud. Så rystede den på hovedet, som om den sagde: "Det gør mig ondt, men jeg kan ikke blive længere hos dig. Jeg skal

nordpå," og så traskede den sidelæns af sted, men gjorde pludselig holdt med en melodramatisk raslen af rigningen. "Hvad det var, jeg ville sige –" begyndte den så, lige så gravitetisk som en fuld mand, der tiltaler en lygtepæl. Resten af sætningen (naturligvis talte den kun pantomimisk) gik tabt i et anfald af St. Veitsdans, og så opførte den sig som en hundehvalp, der gumser på et stykke sejlgarn, som et klodset fruentimmer på en damesadel, som en hovedløs høne, eller som en ko, der er stukket af en bremse – alt efter bølgernes luner.

"Kan du se, hvor den spiller sin rolle," sagde Dan.

Den svajede sidelæns på en bølge og gestikulerede med sin klyverbom fra bagbord til styrbord. Bums! Så satte den sig ned i månestriben på vandet og nejede med en stolt drejning, der ville have taget sig fortræffeligt ud, hvis ikke styreapparatet havde fniset spotsk i sin kasse. Harvey lo højt.

"Det er akkurat, som om den var levende," sagde han.

"Den er så støt som et hus og så tør som en sild," svarede Dan begejstret, mens han slyngedes tværs over dækket midt i en byge af skum. "Den parerer og parerer og siger: 'Bliv mig fra livet.' Se på den – se bare på den! Det er sager! Du skulle se en af disse hersens sauceskåle hejse ankeret op på spigeret på femten favne vand."

"Hvad mener du med sauceskåle, Dan?"

"Disse nymodens kuller- og sildebåde. Så skarptbyggede forude som en lystsejler og med en lystsejlers agterstævn og bugspryd, og så et ruf, der kan rumme lige så meget som vor last. Jeg har hørt, at selve Burgess har givet tegningerne til en tre-fire stykker af dem. Fa'er kan ikke fordrage dem, fordi de hugger og ruller sådan, men der stikker mange penge i dem.

Fa'er kan finde fisk, men han er på ingen måde nogen fremskridtsmand – han følger ikke med tiden. De er propfulde af arbejdssparende taljer og den slags ting. Har du nogen sinde set *Elector of Gloucester*? Den er en sauceskål, men nydelig er den alligevel."

"Hvad koster sådan en, Dan?"

"Masser af penge. Femten tusind kanske, muligvis også mere. Der er forgyldning og alt, hvad man kan tænke sig."

Og han tilføjede sagte og for sig selv:

"Jeg tror, at jeg også ville kalde den *Hattie S*."

5

Det var den første af mange samtaler med Dan, som fortalte Harvey, hvorfor han ville overføre sin jolles navn på den imaginære, efter Burgess' tegninger byggede kullerbåd. Harvey fik en hel del at høre om den virkelige Hattie i Gloucester, og så en lok af hendes hår – som Dan, da bønner intet nyttede, havde "neglet", mens hun om vinteren i skolen sad på bænken foran ham – og et fotografi af hende. Hattie var fjorten år gammel, nærede en knusende foragt for drenge, og havde trampet Dans hjerte under fode hele vinteren. Alt dette åbenbaredes under højtidelige tavshedseder på dækket i måneskin, i bælgmørke, eller i alt opslugende tåge, med det knirkende rat bagved dem, det skrå dæk foran dem, og rundt om dem det hvileløse, brusende hav. Da drengene havde lært hinanden bedre at kende, kom de naturligvis en gang op at slås, og kampen rasede fra stævn til spejl, indtil Penn kom op og skilte dem ad, men lovede ikke at sige det til Disko, der anså det for endnu værre at slås på vagten end at falde i søvn. Harvey kunne ikke måle sig med Dan i henseende til kræfter, men det taler til gunst for hans nye opdragelse, at han anerkendte sin underlegenhed og ikke forsøgte at hævne sig på sin overvinder ved lumskeri.

Det hændte, efter at han var blevet helbredet for en række bylder mellem albuer og håndled, hvor hans våde uldtrøje og olietøj havde gnavet sig ind i kødet. Saltvandet sved nederdrægtigt i dem, men da de var modne, tog Dan dem under behandling med Diskos barberkniv og forsikrede Harvey,

at nu var han en "ægte bankefisker"; bylderne var kendetegnet på denne menneskerace.

Da han jo kun var en dreng, og da han havde fuldt op at gøre, ulejligede han sig ikke med at tænke ret meget. Han havde umådelig ondt af sin moder og længtes ofte efter at se hende igen og frem for alt efter at fortælle hende om dette vidunderlige nye liv og om, hvor glimrende han klarede sig i det. For resten foretrak han ikke at tænke alt for meget på, hvordan hun vel bar det stød, som hans formodede død havde givet hende. Men en dag, da han stod på folkelukafets stige og drillede kokken, der havde beskyldt ham og Dan for at negle pandekager, faldt det ham pludselig ind, at dette dog var langt bedre end at blive bidt af af fremmede i rygesalonen på en passagerdamper.

Han var nu et anerkendt led i systemet om bord på *We're Here*, havde sin bestemte plads ved bordet og sin særlige køje, og kunne spille sin rolle i de lange samtaler på stormvejrsdage, da de andre altid var rede til at lytte til, hvad de kaldte hans "eventyr" om hans liv i land. Han havde ikke været længere om bord end to og et kvart døgn, førend han havde lært at indse, at hvis han talte om sit eget liv – det syntes at ligge så langt tilbage i tiden – ville ingen anden end Dan tro ham (og selv Dans tro blev sat på hårde prøver). Derfor opfandt han en ven, en dreng, som han havde hørt tale om, som boede i Toledo i Ohio, og ejede en lille vogn med fire ponyer for, og bestilte fem sæt klæder på en gang, og opførte en dans, der kaldtes "kotillon", på baller, hvor den ældste dame ikke var fyldt femten år, men hvor ikke desto mindre kotillonsordenerne var af massivt sølv. Salters erklærede, at den slags fortællinger var ganske

forfærdelige, om ikke rent ud sagt gudsbespottelige. Men han lyttede lige så begærligt som de andre, og deres kritiske bemærkninger efter hver fortælling gav Harvey et fuldstændig nyt blik på kotilloner, klæder, cigaretter med guldmundstykke, ringe, ure, parfume, små middage, champagne, kortspil og hotelliv. Lidt efter lidt forandrede han tone, når han talte om sin "ven", som Lange Jack havde døbt "den sindssvage unge", "det forgyldte pattebarn", "Vanderbilt i vuggen," og andre kælenavne, og når han sad med søstøvlerne oppe på bordet og fortalte, fandt han endogså på historier om silkeundertøj og særligt indforskrevne slips til skam og skændsel for "vennen". Harvey var en person, der forstod at rette sig efter sine omgivelser, og havde meget skarpe øjne og øren for hver mine og hver betoning hos dem.

Det varede ikke længe, inden han vidste, hvor Disko gemte den gamle irrede kvadrant, som de kaldte "svineåget" – nemlig under sengeklæderne i sin køje. Når han havde taget solhøjden og ved hjælp af "Landmandsalmanakken" havde fundet breddegraden, plejede Harvey altid at løbe ned i kahytten og med et søm kradse datoen og beregningens resultat på det rustne ovnrør. Første maskinmester på en stor paketbåd kunne ikke have gjort mere, og ingen maskinmester, om han så havde været tredive år i fart, kunne have påtaget sig blot halvdelen af den gammel-ulks-mine, hvormed Harvey først spyttede ud over rælingen, derefter offentliggjorde, hvor skonnerten befandt sig, og da, og først da, tog kvadranten fra Disko. Der er en bestemt etikette for alle den slags ting.

Bemeldte "svineåg", Eldridges søkort, Landmandsalmanakken, Blunts "Kystlods", og Bowditch's

"Navigatør" – det var alle de midler, som Disko behøvede til at vejlede sig, bortset fra dybvandsloddet, som var hans "ekstra øje." Harvey havde nær slået Penn ihjel med det, da Tom Platt første gang skulle til at lære ham at "lade den blå due flyve", og skønt hans kræfter ikke var tilstrækkelige til langvarig lodning i søgang, havde Disko dog god nytte af ham i roligt vejr med et syv punds lod på lavt vand. Som Dan sagde: "Det er ikke lodskuddene, fa'er bryder sig om. Det er bundprøverne. Smør loddet godt, Harvey." Og Harvey smurte tælle i fordybningen på loddets bund og bragte forsigtigt sandet, kalkskallerne, mudderet eller hvad det nu kunne være, til Disko, som følte på det, lugtede til det og fældede sin dom. Som vi allerede har sagt, når Disko tænkte på torskene, tænkte han som en torsk, og ledet af en blanding af instinkt og erfaring, som i mange år havde stået sin prøve, førte han *We're Here* fra ankerplads til ankerplads, stadig følgende fisken, lige som en skakspiller i et blindspil flytter brikkerne på brættet uden at se det.

Men Diskos skakbræt var de store banker – en trekant, som måler to hundrede og halvtreds mil på hver side – en ørken af rullende bølger, indhyllede i klam tåge, piskede af storme, hjemsøgte af drivis, furede af de ustandselige ekspresdamperes ruter og oversåede med fiskerflådens sejl.

I mange dage arbejdede de i tåge – Harvey ved klokken – indtil han endelig blev fortrolig med den tykke luft og gik ud sammen med Tom Platt, rigtig nok med hjertet i halsen. Men tågen lettede ikke, og fiskene bed, og intet menneske kan blive ved at være hjælpeløst bange i seks timer i træk. Harvey passede snørerne og gaflen og kværkepinden, når Tom Platt råbte på dem, og de roede tilbage til skonnerten, vejledt af klokken og af

Toms instinkt, mens Manuels tudehorn lød tyndt og spædt et stykke fra dem. Men det var alligevel en uhyggelig oplevelse, og for første gang i en måned drømte Harvey den nat om det gyngende, våde gulv under jollen, om snørerne, der forsvandt ud i tomheden, og om luften, der smeltede sammen med havet ti fod fra hans spejdende øjne. Nogle dage efter var han ude med Manuel på et sted, hvor de havde ventet at finde bund på fyrretyve favne, men ankerlinen løb ud i hele sin længde, uden at ankeret fandt bund. Og Harvey blev dødelig angst for, at denne sidste forbindelse med jorden skulle være gået tabt. "Hvalhullet," sagde Manuel og halede ind. "Det er noget at drille Disko med. Kom!"

Og så roede han tilbage til skonnerten, hvor de fandt Tom Platt og de andre i færd med at åle skipperen, fordi han for en gangs skyld havde ført dem til randen af hvalhullet, den store bankes tomme dyb, hvor der aldrig er en fisk at få. Så opsøgte de sig en anden ankerplads i tågen. Og da Harvey næste gang gik ud i Manuels jolle, hændte der noget, som fik hårene til at rejse sig på hans hoved. Noget hvidt bevægede sig ude i den hvide tåge, der kom et vindstød som gravens kolde åndepust, og der lød en bragen og plumpen og plasken. Det var hans første møde med bankernes frygtelige isbjerge, og han krøb sammen på bunden af båden, mens Manuel lo.

Der var imidlertid andre dage, klare, milde og lune, da det syntes at være synd at bestille andet end sidde og drive over sin snøre og plaske i vandet med åren, og der var dage med let brise, da Harvey lærte at styre skonnerten fra den ene ankerplads til den anden.

Det dirrede igennem ham, da han første gang følte kølen lystre hans hånd på rattet og glide hen over de lange dønninger, mens fokken svajede frem og tilbage mod den blå himmel. Det var en stolt følelse til trods for, at Disko sagde, at det ville knække ryggen på en slange, hvis den skulle følge hans kølvand. Men hovmod stod som sædvanlig for fald. En dag sejlede de bidevind med stagsejlet sat – det var heldigvis et gammelt et – og Harvey holdt så klods op til vinden, som han kunne for at vise Dan, hvor fuldstændigt han havde gjort sig til herre over styrmandskunsten. Så slog fokken pludselig over med et smæld, og forgaflen gennemborede og flængede stagsejlet, som naturligvis blev holdt tilbage af storstaget. De strøg sejlet under en uhyggelig tavshed, og Harvey tilbragte sin fritid i de næste dage ved siden af Tom Platt, som lærte ham at bruge nål og sejlmagerhandske. Dan hylede af henrykkelse, for som han sagde, han havde selv gjort den samme dumhed i sine unge dage.

På drenges vis efterlignede Harvey skiftevis alle mændene, indtil han havde fået lavet sig en blanding af Diskos ejendommelige luden over rattet, Lange Jacks store håndbevægelser, når snørerne blev halede ind, Manuels rundskuldrede, men kraftige åretag i en jolle, og Tom Platts *Ohio*-spankuleren hen over dækket.

"Det er nydeligt at se, hvor han kommer efter det," sagde Lange Jack en tåget eftermiddag, da Harvey stod på udkig ved gangspillet. "Jeg tør vædde min løn og andel i fortjenesten på, at det er den rene komedie for ham, og at han bilder sig ind, at han er en kæk sømand. Se bare på hans ryg nu."

"Sådan begynder vi alle sammen," sagde Tom Platt. "Drengene, de leger hele tiden, indtil de har leget så længe, at de er voksne mænd, og så leger de videre, indtil de dør – stadig i leg og indbildning. Det gjorde jeg selv om bord på gamle *Ohio*, ved jeg nok. Den første gang, jeg havde vagt – og det var, mens skibet lå i havn – følte jeg mig som en større sømand end selve Farragut. Dan er fuld af samme slags indbildninger. Se nu bare på dem, hvor de spiller to ægte ulke – hvert hår på deres hoved er en tovende, og deres blod er svensk tjære." Han vendte sig til kahytskappen og sagde ned gennem den: "Jeg tror, du har taget fejl i din dom for en gangs skyld, Disko. Hvad i alverden fik dig til at fortælle os alle sammen, at drengen var gal?"

"Det var han," svarede Disko. "Så gal som et dårekistelem, da han kom om bord. Men jeg vil indrømme, at han har rettet sig betydeligt siden den tid. Jeg har kureret ham."

"Han spinder nogle gode ender," sagde Tom Platt. "Forleden aften fortalte han os om en hvalp på hans egen alder, som kørte med fire i Toledo, tror jeg det var, og gav selskaber for en flok hvalpe af samme slags. Nogle snurrige eventyr, men uhyre interessante. Han kan masser af dem."

"Han laver dem vist ud af sit eget hoved," råbte Disko nede fra kahytten, hvor han havde travlt med logbogen. "Man kan da sige sig selv, at det er løgn alt sammen. Men der er ingen, der hopper på det, undtagen Dan, og selv han griner af det. Det har jeg hørt ham gøre bag min ryg."

"Ved I, hvad Simon Peter Calhoun sagde, da det hed sig, at hans søster Hetty skulle giftes med Lawrence Jerauld, og da kammeraterne drillede ham med det nede i Georges?" drævede

onkel Salters, som stilfærdigt havde slået sig ned i læ af den styrbords jolle.

Tom Platt dampede på sin pibe i hånlig tavshed. Han var selv fra Cape Cod og havde kunnet den historie udenad i kun tyve år. Onkel Salters blev ved med en hæs latter:

"Simon Peter Calhoun, han sagde om Lawrence – og det havde han for resten ret i – : 'Halvdelen af ham hører hjemme på fattighuset,' sagde han, 'og halvdelen på dårekisten, og så kommer de og fortæller mig, at hun har fået en rig mand.' Simon Peter Calhoun, han var nu så gavflabet og sagde altid den slags ting."

"Han sagde dem i det mindste ikke på pennsylvanisk kragemål," svarede Tom Platt. "Lad du hellere en mand fra Cape Cod om at fortælle den historie. Der hørte Calhouns hjemme."

"Ja, jeg giver mig ikke ud for at være deklamator," sagde Salters. "Det er moralen af historien, som jeg ønsker at fremhæve, for den passer nemlig aldeles på vores Harvey. Halvdelen af ham hører hjemme på fattighuset og halvdelen på dårekisten, og så er der dem, der tror, at han er rig. Høh!"

"Har I nogen sinde tænkt over, hvor dejligt det måtte være at sejle med et helt mandskab af Salters'er?" sagde Lange Jack. "Halvdelen af ham hører hjemme bag ploven og halvdelen på møddingen, som Calhoun *ikke* sagde, og så bilder han sig endda ind, at han er fisker!"

Der blev almindelig latter på Salters' bekostning.

Disko tav og arbejdede videre på logbogen, som han førte med en stor, spids håndskrift. Posterne i den lød omtrent således, side efter side:

17. juli. Denne dag tæt tåge og fangede få fisk. – Sejlede længere mod nord. Således ender denne dag.

18. juli. Denne dag begynder med tæt tåge. Fangede få fisk.

19. juli. Denne dag begynder med let brise fra NO og smukt vejr. Fangede mange fisk.

20. juli. Denne dag, som er søndag, begynder med tåge og let brise. Således ender denne dag. Sum af fisk, fangede i denne uge: 3478.

De arbejdede aldrig om søndagen, men barberede og vaskede sig, hvis vejret var godt, og Pennsylvania sang salmer. En eller to gange lod han et vink falde om, at hvis de andre ikke ville tage det ilde op, troede han næsten, at han kunne prædike en smule for dem. Onkel Salters havde nær drejet halsen om på ham ved den blotte tanke, og mindede ham om, at han ikke var præst, og derfor ikke måtte tænke på sligt.

"Ellers ender det med, at han kommer til at huske Johnstown," forklarede Salters de andre, "og hvad vil der så ske?"

Derfor ordnede de sagen således, at han skulle læse højt af en bog, der kaldtes "Josephus". Det var et gammelt bind. Indbundet i læder, med hundrede rejsers lugt i sig, meget solid og meget lignende en bibel, men oplivet af beretninger om slag og belejringer, og den læste de næsten fra begyndelsen til enden. For resten var Penn et stilfærdigt lille menneske. Undertiden sagde han ikke et muk tre dage i træk, skønt han spillede dam, lyttede til viserne og lo ad fortællingerne. Når de forsøgte på at sætte liv i ham, svarede han:

"Jeg vil nødig have udsende af at være en dårlig kammerat, men det er, fordi jeg ikke har noget at sige. Jeg har en følelse af, at mit hoved er helt tomt. Jeg har næstendels glemt mit eget navn."

Og han vendte sig til onkel Salters med et spørgende smil.

"Naturligvis Pennsylvania Pratt," brølede Salters, "næste gang glemmer du vel, hvem jeg er."

"Nej – aldrig," svarede Penn og bed læberne fast sammen. "Naturligvis Pennsylvania Pratt," gentog han så atter og atter. Undertiden tog onkel Salters fejl og sagde ham, at han hed Haskins eller Rich eller M'Vitty, men Penn var lige tilfreds – til næste gang.

Han var altid god imod Harvey og havde ondt af ham, både fordi han var kommet bort fra sine forældre, og fordi han efter Penns tro ikke var rigtig i hovedet. Og da Salters så, at Penn holdt af drengen, blev også han mildere stemt imod ham. Salters var ikke nogen elskværdig person (han anså det for sin pligt at holde styr på drengene), og første gang Harvey – under frygt og bæven, på en stille dag, og med Dan bagved sig rede til at hjælpe – kravlede op til stormastens knap, anså han det for sin pligt at hænge Salters' store søstøvler deroppe – et syn, der vakte spot og hån på den nærmeste skonnert.

Overfor Disko tog Harvey sig der imod ingen friheder, ikke en gang, da den gamle mand ophørte at give ham direkte ordrer og tiltalte ham, ligesom resten af mandskabet, med: "Du er nok så venlig at gøre det og det" og "du gjorde vist bedst i at" og så videre. Der var noget om de glatragede læber og de rynkede øjenkroge, der virkede betydeligt afsvalende på ungt blod.

Disko forklarede ham betydningen af søkortet, der var fuldt af tommelfingermærker og passerprikker. Det var betydelig bedre end de kort, regeringen udgav, sagde han. Disko førte ham med blyanten i hånden fra ankerplads til ankerplads over hele den lange række af banker – Le Have, Western, Banquereau, St. Pierre, Green og Grand – og hele tiden snakkede han "torskemål". Disko satte ham også ind i begyndelsesgrundene af arbejdet med "svineåget".

I denne henseende overgik Harvey Dan, for han havde fra sin fader arvet et godt hoved for talstørrelser, og tanken om at kunne uddrage kundskab af et enkelt glimt af bankernes matte sol tiltalte hans livlige forstand. Men hvad andre maritime sager angår, belemredes han af sin alder. Som Disko sagde, han burde være begyndt, da han var ti år gammel. Dan kunne sætte madding på linen eller lægge hånden på hvilket som helst reb, det skulle være, i mørke. En gang, da de var i knibe, fordi onkel Salters havde fået en byld på håndfladen, kunne han endogså hjælpe med til at gøre fisken i stand. Han kunne styre, når det da ikke blæste alt for stærkt, og forstod at rette sig efter følelsen af vinden på sit ansigt og at støtte *We're Here*, netop når det gjordes nødigt. Alt dette gjorde han lige så mekanisk, som han krøb omkring i rigningen eller gjorde sin jolle til en del af sit eget legeme og vilje. Men han kunne ikke overføre sine evner på Harvey.

Alligevel var der en del at lære om bord på skonnerten på stormdage, når de lå i folkelukafet eller sad på kistebænkene i kahytten, mens reserveøjebolte, lodder og ringe rullede og raslede under pauserne i samtalen. Disko fortalte om hvalfangerrejser i halvtredserne, om store hunhvaler, der blev

dræbt ved siden af deres unger, om deres dødskamp på de sorte, urolige søer, og om blodet, som sprøjtede fyrretyve fod op i luften, om både, der blev slået i splinter, om patenterede harpunudskydningsapparater, som gik af i den gale ende og bombarderede riet rædselsslagne mandskab, om spækophugning og tranudkogning, og om den forfærdelige isskruning i 1871, da tolv hundrede mand blev kastet hjemløse ud på isen i løbet af tre dage – vidunderlige historier, og alle sammen sandfærdige. Men endnu vidunderligere var hans historier om torskene, og hvordan de taltes ved og drøftede deres private anliggender dybt nede under kølen.

Lange Jacks smag gik mere i retning af det overnaturlige. Han kunne få dem til at lytte i dyb tavshed til sine uhyggelige historier om skrigene på stranden ved Monomy, der spotter og forfærder ensomme muslingefiskere. Om strandvaskere, som aldrig var blevet ordentligt begravet, om skjulte skatte på Fire Island, der bevogtedes af gengangere af Kidd's folk, om skibe, der i tåge var sejlede lige tværs over landsbyen Truro, om den havn i Maine, hvor kun fremmede vil lægge sig for anker to gange på et bestemt sted, fordi et dødt bådsmandskab ved midnatstid kommer roende hen til skibet med ankeret i boven af deres gammeldags båd, og fløjter – ikke råber, men fløjter – efter den mands sjæl, der har forstyrret deres fred.

Harvey havde den tro, at østkysten af hans fødeland, fra Mount Desert og sydpå, hovedsagelig var beboet af mennesker, som tog deres heste med sig derud om sommeren og boede i flotte villaer med parketgulve og fløjlsportierer. Han lo ad spøgelseshistorierne – om end ikke slet så meget, som han ville

have gjort for en måned siden – men endte med at sidde stille og gyse.

Tom Platt fortalte om sin uopslidelige rejse rundt om Kap Horn med gamle *Ohio* i de dage, da tampen endnu eksisterede om bord på en flåde, som nu er lige så fuldstændig uddød som dronten – den flåde, der forsvandt under den store borgerkrig. Han fortalte dem, hvordan man lader en kanon med gloende kugler ved at lægge en klat vådt ler mellem kuglen og kardusen. Hvordan de sprutter og ryger, når de rammer træ, og hvordan de små skibsdrenge på *Miss Jim Buck* slog vand på dem og råbte til fortet om at hænge i. Og han fortalte blokadehistorier – om hvor lange ugerne blev, når man lå for anker og ikke havde andet at more sig med end at se damperne afrejse, når de havde brugt deres kul op, og komme tilbage med frisk forsyning (for sejlskibene var der ingen forandring). Om storme og om frost – frost, som gav to hundrede mand arbejde nok for dag og nat med at hugge isen løs fra ankertove, blokke og rigning, frost så slem, at kabyssens komfur var lige så rødglødende som fortets kugler, og folkene drak kakao i spandevis. Dampen kunne Tom Platt ikke rigtig forsone sig med. Da han trådte ud af tjenesten, var den noget forholdsvis nyt. Han indrømmede, at den kunne være en meget køn opfindelse til brug i fredstid, men ventede fortrøstningsfuldt på den dag, da man atter ville benytte sejl på fregatter af ti tusind tons drægtighed og med hundrede og halvfemsindstyve fod lange bomme.

Manuels tale var langsom og stilfærdig og drejede sig kun om smukke piger på Madeira, som vaskede tøj i tørre flodlejer ved månens lys og under banantræernes svajende grene. Han fortalte helgenlegender og historier om mærkelige baller eller

slagsmål i Newfoundlands kolde havnebyer. Salters var væsentlig agrarisk, for skønt han læste og fortolkede Josephus, var det hans mission her i livet at påvise, hvilken overvejende værdi grøngødning, navnlig kløver, havde i sammenligning med fosfat af en hvilken som helst slags. Han skældte ud på fosfater; han halede fedtede landmandsbøger op af sin kiste og læste med opløftet pegefinger højt for Harvey, for hvem det var græsk alt sammen. Lille Penn blev så oprigtigt bedrøvet, da Harvey gjorde løjer med Salters' foredrag, at drengen opgav det og led i høflig tavshed. Og det havde Harvey rigtig godt af.

Kokken deltog naturligvis ikke i disse samtaler. Som regel talte han kun, når det var uundgåeligt nødvendigt, men til tider kom der en underlig talens gave over ham, og så kilede han på i timevis, halvt på gælisk, halvt på tarveligt engelsk. Han var særlig meddelsom overfor drengene, og han tilbagekaldte aldrig sin spådom, at Harvey en gang ville blive Dans herre, og at han ville opleve det. Han fortalte dem om postgangen om vinteren oppe ved Kap Breton, om hundeslæderne, der går til Coudray, og om isbryderen *Arctic*, som holder farvandet åbent mellem fastlandet og Prince Edward Island. Så fortalte han dem historier, som hans moder havde fortalt ham, om livet langt sydpå, hvor vandet aldrig frøs, og han sagde, at når han døde, ville hans sjæl komme til at ligge på en varm, hvid, sandet strandbred med viftende palmetræer oven over. Det forekom drengene at være et meget underligt indfald af et menneske, som aldrig i sit liv havde set en palme. Regelmæssigt ved hvert måltid spurgte han desuden Harvey, og kun Harvey, om maden var lavet efter hans smag, og dette fik altid anden vagt til at le. Alligevel havde de stor respekt for kokkens klogskab, og

betragtede derfor i deres hjerter Harvey som noget af et lykkebarn.

Og mens Harvey således indsugede nye kundskaber gennem hver pore og styrkede sit helbred ved hvert åndedræt af den herlige luft, sejlede *We're Here* omkring på bankerne og besørgede sit arbejde, og de sølvgrå bunker af godt stuvede fisk steg højere og højere nede i lasten. Ikke en eneste dags fangst var over det sædvanlige, men gennemsnitsdagene var mange og fulgte tæt efter hinanden.

En mand af Diskos ry blev naturligvis nøje iagttaget af sine naboer – de "klistrede sig op ad ham", sagde Dan – men han havde en særdeles lykkelig evne til at smutte fra dem i de tætte, tunge tågeskyer. Disko havde to grunde til at ønske at undgå selskab. For det første holdt han mest af at prøve sine eksperimenter på egen hånd, og for det andet syntes han ikke om det blandede selskab, som man træffer på en flåde af alle nationer. De fleste fartøjer hører ganske vist hjemme i Gloucester, og somme er fra Provincetown, Harwich, Chatham og nogle af havnene i Maine, men mandskaberne kommer Gud ved hvorfra. Risiko avler hensynsløshed, og når dertil kommer begærlighed, er der mulighed for og udsigt til alle slags ulykker i den talrige flåde. Der ligesom en flok får samler sig om en stiltiende anerkendt fører.

"Lad brødrene Jerauld føre dem," sagde Disko. "Vi er nødt til at ligge iblandt dem en stund på østrevlerne, skønt, hvis lykken varer ved, bliver det ikke længe, vi kommer til at ligge der. Hvor vi nu er, Harvey, betragtes slet ikke som noget godt sted."

"Ikke det?" svarede Harvey, som netop trak vand op (han havde nu lært, hvordan han skulle kaste spanden ud, for at få

den fuld) efter en ualmindelig lang rensning. "Så skulle det såmænd more mig at støde på et dårligt sted for en forandrings skyld."

"Det eneste sted, det kunne more mig at se – for jeg bryder mig ikke om at støde på det – er Eastern Point," sagde Dan. "Hør, fa'er, det ser ud til, at vi ikke behøver at ligge mere end en fjorten dages tid på revlerne. Der vil du træffe så meget selskab, du ønsker, Harvey, og der begynder vi at arbejde for ramme alvor. Så er der ikke noget, der hedder regelmæssige måltider. Man tager en bid, når man er sulten, og man sover, når man ikke kan holde øjnene åbne. Det er endda godt, at du ikke blev fisket op en måned senere, end du blev, ellers havde vi ikke haft tid til at dressere dig til fiskeriet på "Old Virgin"."

På søkortet fandt Harvey både "Old Virgin" og en gruppe revler med underlige navne, som var togtets vigtigste mål, og han hørte, at hvis de havde held med sig, kunne de "fugte resten af deres salt" der, men da han så, hvor lille "Old Virgin" var (den var kun en lillebitte prik på kortet), tænkte han med undren på, hvordan selv en mand som Disko skulle kunne finde den ved hjælp af kvadranten og loddet. Det gik imidlertid senere op for ham, at Disko mageligt kunne løse både denne og andre opgaver, og endog kunne hjælpe andre.

Nede i kahytten hang en stor, sort skoletavle, fire fod bred og fem høj, og Harvey havde aldrig kunnet forstå, hvad den skulle gøre godt for, førend de en dag, efter flere dage i træk at have haft en aldeles uigennemsigtig tåge, hørte de umelodiske hyl af en håndkraftsirene – et instrument, hvis røst lyder som en brystsyg elefants.

De var netop i færd med at sejle et lille stykke til en anden ankerplads og havde for nemheds skyld ikke hejset ankeret helt op.

"En råsejler, som skriger efter breddegraden," sagde Lange Jack. De pjaskvåde, røde forsejl på en bark gled ud fra tågen, og *We're Here* brugte maritim stenografi og ringede tre slag på klokken. Under skrigen og råben blev de øverste sejl på det større skib brasede bak.

"Franskmand," sagde onkel Salters hånligt, "en skude fra St. Malo til Miquelon." Landmanden havde gode øjne til søs. "Jeg er næsten helt læns for tobak, Disko."

"Det er lige så hos os," sagde Tom Platt. "Hov! *Bakkez vous – bakkez vous*! *Holdez* væk, I bredbovede franskmænd! Hvor kommer I fra – St. Malo, hvad?"

"*Aha! Oui! Clos Poulet! St. Malo! St. Pierre et Miquelon*," skreg det andet skibs mandskab, svang deres uldne huer og lo. Så stemte de alle i med: "*Brett! Brett!*"

"Hent brættet herop, Dan. Det er mere, end jeg kan forstå, hvordan de franskmænd nogen sinde når noget steds hen, undtagen sådan i al almindelighed et eller andet sted på den brede side af Amerika. 46 grader 49 minutter er godt nok til dem, og det er vist også så omtrent rigtigt."

Dan malede disse tal med kridt på tavlen og hængte den op i storvantet under et kor af *Merci* fra barken.

"Jeg synes, det ser så uvenligt ud at lade dem stikke af med det," bemærkede Salters og følte i sine lommer.

"Har du lært fransk siden sidste tur?" svarede Disko. "Jeg bryder mig ikke om at få ballaststen smidt i hovedet på os, fordi

du råber *foudre* og *cochon* efter franskmændene, sådan som du gjorde den gang på højden af Le Have."

"Harmon Rush sagde, at det var den rigtige måde at sætte liv i dem på. Men denne gang skal jeg nok holde mig til mit modersmål. Vi trænger alle sammen svært til tobak. Unge mand, kan du ikke tale fransk?"

"Jo bevares," svarede Harvey frejdigt, og så brølede han: "Halløj! Hør! *Arrétez-vous! Attendes! Nous sommes venant pour tabac.*"

"*Ah, tabac, tabac!*" råbte de og lo igen.

"Det kunne de forstå. Lad os så sætte en jolle i vandet," sagde Tom Platt, "jeg har ikke nogen eksamen i fransk, men jeg kender et andet sprog, som jeg vel nok kan klare mig med. Kom med, Harvey, og vær tolk."

Larmen og virvaret, da han og Harvey blev halet op ad barkens sorte side, var ubeskrivelige. Alle kahytsvæggene var behængt med spraglede billeder al den hellige jomfru – Vor Frue af Newfoundland kaldte de hende. Harvey opdagede, at hans fransk ikke var til at bruge her på bankerne, og hans konversation indskrænkede sig derfor til nik og grin. Men Tom Platt slog ud med armene og klarede sig glimrende. Kaptajnen gav ham en snaps af noget aldeles ubeskriveligt brændevin, og mandskabet, som med deres lodne halse, røde huer og lange knive så ud, som om de var taget lige fra en *opera comique*-scene, hilste ham som en broder. Så begyndte handelen. Tobak havde de mere end nok af – amerikansk tobak, som aldrig havde betalt told i Frankrig, men de trængte til chokolade og beskøjter. Harvey roede tilbage for at ordne sagen med kokken og Disko, som ejede provianten, og da han kom igen, blev

kakaodåserne og beskøjtsækkene talt efter ved franskmandens rat. Det lignede delingen af byttet om bord på et sørøverskib, men Tom Platt roede hjem med ruller af sort tobak om halsen og alle lommer fulde af skrå og cavendish. Så gled de gemytlige sømænd bort i tågen, og det sidste, Harvey hørte til dem, var et lystigt kor:

Par derrière chez ma tante,
Il y a un bois joli,
Et le rossignol y chante
Et le jour et la nuit …
Que donneriez-vous, belle,
Qui l'amèncrait ici?
Je donnerai Québec,
Sorel et Saint Denis.

"Hvordan gik det til, at mit fransk ikke blev forstået, men dit tegnsprog blev det?" spurgte Harvey, da udbyttet af handelen var blevet fordelt mellem *We're Here*'s besætning.

"Tegnsprog!" lo Tom Platt. "Ja, det kan du gerne kalde det, men det tegnsprog er betydeligt ældre end dit fransk, Harvey. De franske skibe er altid propfulde af frimurere. Det er grunden."

"Er du da frimurer?"

"Ser næsten ud til det, ikke sandt?" svarede orlogsgasten og stoppede sin pibe. Harvey havde fået et nyt havets mysterium at gruble over.

6

Hvad der slog Harvey mest, var den overordentlig famlende måde, på hvilken somme fartøjer vankede om på det udstrakte Atlanterhav. Fiskerbåde, som Dan sagde, var naturligvis afhængige af deres næstes velvilje og bedre viden, men man kunne vente sig noget mere af dampere. Dette udtalte han efter nok et interessant møde, da de var blevet forfulgt hele tre mil af en stor, klodset, gammel kvægdamper med et helt overbygget øverste dæk, der stank som tusind kvægbåse. En officer i stærk sindsbevægelse hylede til dem gennem en råber, og damperen lå og rullede hjælpeløst på vandet, mens Disko lod *We're Here* løbe ned i læ af den og sagde et par borgerlige ord til kaptajnen.

"Hvor I er – hvad? I fortjente ikke at være noget steds. I svinebæster af kvægdrivere, som vralter rundt i rum sø uden at tage det mindste hensyn til andre folk, og som har øjnene i jeres kaffekop i stedet for i jeres dumme hoveder."

Hvorefter kaptajnen dansede rundt på kommandobroen og sagde noget om Diskos egne øjne.

"Vi har ikke fået nogen observation i tre dage. Tror De, jeg kan føre skuden i blinde?" råbte han.

"Det kan jeg i det mindste," svarede Disko. "Hvad er der blevet af jeres lod? Har I ædt det? Kan I ikke lugte bund, eller stinker kre'turerne for meget?"

"Hvad fodrer I dem med?" spurgte onkel Salters uhyre alvorligt, for staldlugten vakte landmanden i ham. "Jeg har hørt sige, at de bliver så græsseligt afmagrede på sådan en rejse. Det

er jo naturligvis noget, der ikke rager mig, men jeg skulle dog næsten tro, at oliekager brækket i småstykker og overdrysset –"

"Du glade verden!" sagde en kvægvogter i rød uldskjorte, der så ud over rælingen. "Hvilken dårekiste er den langskæg sluppet ud af?"

"Unge mand," begyndte Salters og krøb op i fokkevantet, "må jeg fortælle Dem, førend vi går videre, at jeg har –"

Officeren på broen tog overordentlig høfligt sin kasket af.

"Undskyld," sagde han, "men jeg bad om at få at vide, hvor vi er. Hvis den agrariske, hårrige herre vil være så elskværdig at lukke flaben, vil den søgrønne, skeløjede østers muligvis nedlade sig til at belære os."

"Nu har du gjort mig til nar, Salters," sagde Disko vredt. Han kunne ikke stå sig overfor den slags bemærkninger og brølede derfor længden og bredden uden flere gardinprædikener.

"Den skonnert er fuld af idioter, det er sikkert nok," bemærkede kaptajnen, mens han ringede på maskintelegrafen og kastede et bundt aviser over på *We're Here*.

"Af alle nederdrægtige idioter i hele verden er han og hans bande omtrent de værste, jeg nogen sinde har set – næst efter dig, Salters," sagde Disko, da *We're Here* skød over stævn. "Jeg var netop i færd med at sige ham min mening om sådan at drive rundt i dette farvand som et barn, der ikke kan finde hjem, da du afbryder mig med dit fjollede landmandsvrøvl. Kan du da aldrig lære at holde hver ting for sig?"

Harvey, Dan og de andre holdt sig tilbage, blinkede til hinanden og morede sig kosteligt, men Disko og Salters skændtes alvorligt lige til aften, idet Salters hævdede, at en kvægdamper i virkeligheden ikke var andet end en flydende

stald, mens Disko holdt på, at selv om dette var tilfældet, krævede almindelig velanstændighed og fiskerstolthed, at han burde have "holdt hver ting for sig". Lange Jack fandt sig en stund i det i tavshed – en vred skipper bringer hele mandskabet til at føle sig ilde til mode – men efter aftensmaden sagde han tværs over bordet:

"Hvad nytter det til at ærgre sig over, hvad de vil sige?"

"Den historie får vi revet i næsen i årevis, vil jeg bare lade jer vide," svarede Disko. "Oliekager overdrysset!"

"Med salt naturligvis," sagde Salters uden spor af anger. Han sad og læste landbrugsefterretningerne i en ugegammel avis fra New York.

"Det er nederdrægtigt ydmygende for alle mine følelser," fortsatte skipperen.

"Det forstår jeg ikke," sagde fredsstifteren, Lange Jack. "Hør nu en gang, Disko! Gives der noget andet fartøj på søen i et vejr som dette, der kunne have mødt en damper og ikke blot givet den længde og bredde, men oven i købet – oven i købet, siger jeg – kunne have ført en hel fornuftig diskussion med dem om, hvordan man skal behandle kvæg til søs? Glemme det! Nej, naturligvis vil de ikke glemme det. Det var den indholdsrigeste samtale, der nogen sinde er blevet ført. Og vi havde hele fordelen på vor side."

Dan sparkede til Harvey under bordet, og Harvey kvaltes i sin tekop.

"Ja," sagde Salters, som følte, at der var blevet lagt et lille plaster på hans ære, "jeg sagde jo straks i begyndelsen, at det ikke ragede mig."

"Og netop da," sagde Tom Platt, der var en erfaren mand i disciplins- og etikettespørgsmål, "netop da synes jeg, at du skulle have standset ham, Disko, hvis du mente, at samtalen ville falde på ting, som – som ikke skulle berøres."

"Kan gerne være, at du har ret," sagde Disko, som her så en udvej til et hæderligt tilbagetog fra sit anfald af værdighed.

"Ja naturligvis," sagde Salters, "du er jo skipper her om bord, og havde du givet mig et vink, ville jeg med glæde have tiet stille – ikke på grund af min overbevisning, men bare for at give vores to satans drenge et godt eksempel."

"Sagde jeg det ikke nok, Harvey, at turen ville komme til os, inden de blev færdige?" hviskede Dan. "Det er altid 'de satans drenge'. Men jeg ville ikke have undværet den forestilling, om man så havde budt mig halvparten af en helleflynderbåd."

"Alligevel burde du have holdt hver ting for sig," sagde Disko, og kamplysten blussede atter op i Salters' øje, mens han stoppede sin pibe.

"Det er en meget god ting at holde hver ting for sig," indskød Lange Jack, fast bestemt på at afværge uvejret. "Det var det, som Steyning af firmaet Steyning & Hare opdagede, den gang han gjorde Counahan til kaptajn på *Marilla D. Kuhn* i stedet for kaptajn Newton, der havde fået gigtfeber og ikke kunne tage af sted. Navigatøren Counahan kaldte vi ham."

"Nick Counahan gik aldrig om bord for så meget som en nat, hvis der ikke stod en masse rom opført på proviantlisten," sagde Tom Platt, som fulgte Lange Jacks eksempel. "Han plejede at drive rundt hos alle redere i Boston i forventning om, at Vorherre ville gøre ham til fører af en bugserbåd for hans fortjenesters skyld. Sam Coy, der boede på Atlantic Avenue, gav

ham gratis kost og logis i over et år hare for hans historiers skyld. Navigatøren Counahan! Javel! Det er vel en femten år siden, at han døde, ikke sandt?"

"Sytten, tror jeg. Han døde samme år, som *Caspar M'Veagh* blev bygget. Men han kunne nu aldrig holde hver ting for sig. Steyning tog ham af samme grund, som tyven tog den varme kakkelovn – fordi der ikke var andet at få den gang. Alle folk var ude på bankerne, og Counahan skrabede den mærkværdigste bande af et mandskab sammen. Og det kan nok hænde sig, at de tog rom om bord! *Marilla* kunne have flydt med assurance og det hele i de ladninger af rom, som de stuvede i den. Så forlod de Boston havn for at sejle til Grand Bank med en rygende nordvester agterind og alle mand plakatfulde. Og Vorherre holdt sin hånd over dem, for de satte ikke en vagt og de rørte ikke ved et tov, førend de havde set bunden på et fad kom. Det varede omtrent en uge, så vidt Counahan kunne huske. (Å, bare jeg kunne fortælle historien sådan, som han fortalte den!) Og hele tiden blæste vinden som bare pokker, og *Marilla* – det var sommer, og den havde fået en ny forstang – skød en god fart. Så fik Counahan svineåget frem og rodede med det en stund, og ved hjælp af det og kortet og tømmermændene i sit hoved hittede han da ud af, at de måtte være syd for Sable Island, hvad han syntes, var godt sejlet, men han sagde ikke noget om det. Så satte de tap i nok et romfad og opgav foreløbig at spekulere. *Marilla* havde lagt sig over, da de tabte Boston havnefyr af sigte, og havde ikke en eneste gang siden den tid løftet sin læ ræling, men var sejlet videre med samme kurs. Men de så hverken tang eller måger eller skonnerter, og så gik det op for dem, at de havde været til søs en fjorten dages tid, og de begyndte at blive

bange for, at banken havde trukket sig tilbage fra forretningen. Derfor loddede de og fik tresindstyve favne.

"Der har vi det," sagde Counahan, "der har vi det sågu! Jeg har ført jer lige midt ind på banken, og når vi får tredive favne, så tager vi fat. Ja, Counahan, det er en flink fyr," sagde han. "Navigatøren Counahan!"

Ved næste lodskud fik de halvfems. Så siger Counahan: "Enten har lodlinen strakt sig, eller også er banken sunket."

De halede lodlinen op, for de var netop i en tilstand, da sligt forekom dem så overmåde sandsynligt, og de satte sig på dækket og gav sig til at tælle knobene og fik linen filtret sammen til et gyseligt roderi. Og *Marilla* gled videre, stadig med god fart. Og lidt efter mødte de en fragtdamper, og Counahan prajede den.

"Har De ikke set nogle fiskerbåde for nylig?" siger han sådan ligesom rent tilfældigt.

"Jo, dem er der nok af ud for den irske kyst," svarer damperen.

"Å, gå hjem og læg jer!" sagde Counahan. "Hvad har jeg med den irske kyst at bestille?"

"Ja, hvad bestiller De da her?" svarede damperen.

"Du glade verden!" sagde Counahan (det sagde han altid, når hans pumper var i uorden og han ikke var rigtigt vel til pas) – "du glade verden!" sagde han, "hvor er jeg da egentlig?"

"Fem og tredive mil fra Kap Clear," svarede damperen, "hvis det kan være Dem nogen trøst."

Counahan gav et hop på fire fod og syv tommer. Kokken målte det bagefter.

"Trøst?" sagde han nok så uforknyt, "tror De, jeg er et Guds ord fra landet? Fem og tredive mil fra Kap Clear, og det er fjorten dage siden jeg sejlede fra Boston. Du glade verden, det er en rekord, så sandt som jeg har en moder i Skibbereen!"

Ja, tænk nu en gang, sikken en frækhed! Men han kunne nu aldrig holde hver ting for sig. Nå, mandskabet hørte næsten alle sammen hjemme i Cork og Kerry, undtagen en mand fra Maryland, som ville hjem igen, men ham kaldte de en oprører, og så sejlede de gamle *Marilla* ind til Skibbereen, og morede sig en uges tid med at besøge slægt og venner derhjemme i fædrelandet og slå ordentligt til skaglerne. Så sejlede de tilbage, og det tog dem to og tredive dage at krydse op til bankerne igen. Det led allerede ud på eftersommeren, og provianten var ved at slippe op for dem, så derfor sejlede Counahan uden videre omsvøb lige hjem til Boston."

"Og hvad sagde rederne?" spurgte Harvey.

"Hvad skulle de sige? Fisken var på bankerne, og Counahan lå ved bolværket og pralede af den rekord, han havde sat tværs over Atlanterhavet! Det måtte de lade sig nøje med. Og det kom alt sammen af, at mandskabet og rommen ikke var blevet holdt hver for sig for det første, og af, at Skibbereen var blevet forvekslet med Banquereau for det andet. Ok ja, navigatøren Counahan, Gud glæde hans sjæl! han var en dejlig krabat!"

"En gang sejlede jeg med *Lucy Holmes*," sagde Manuel med sin blide stemme, "og de ville ikke købe vore fisk i Gloucester, i det mindste ikke give en ordentlig pris for dem. Så stak vi til søs igen i den hensigt at sælge dem til et eller andet fartøj fra Fayal. Så fik vi frisk vind og usigtbart vejr, og kulingen friskede mere og mere op, og vi holdt os i ro i kahytten og drev meget hurtigt

– ingen vidste hvorhen. Til sidst så vi da land, og det begyndte at blive noget varmt i luften. Så kom der en to-tre negere roende ud til os. Vi spurgte dem, hvor vi var, og de sagde – hvad tror I?"

"De Kanariske Øer," sagde Disko efter et øjebliks betænkning. Manuel rystede på hovedet med et smil.

"Kap Blanco," foreslog Tom Platt.

"Nej, endnu værre. Vi var syd for Bezagos, og båden var fra Liberia! Så solgte vi vore fisk der! Det var ikke så dårligt, hvad?"

"Kan en skonnert som denne sejle helt over til Afrika?" spurgte Harvet.

"Den kan sejle rundt om Kap Horn, hvis det er umagen værd og provianten holder ud," svarede Disko. "Min fader, han førte sin skude – det var en slags pinkskib på vel omtrent en halvhundrede tons – *Rupert* hed det – han førte det op til Grønlands isbjerge det år, da halvdelen af vor flåde prøvede, om der var torsk at få der. Og hvad der var mere, han tog min moder med sig – formodentlig for at vise hende, hvordan han tjente sine penge, og så frøs de inde, og jeg blev født på højden af Disko-øen. Naturligvis kan jeg ikke selv huske noget om det. Vi sejlede hjem, da isen kom i drift om foråret, men de gav mig navn efter mit fødested. Det var ikke nogen rigtig rar behandling for et pattebarn at få, men vi begår jo alle sammen vore fejltagelser her i livet."

"Sandt nok, sandt nok!" sagde Salters og rokkede med hovedet. "Alle begår vi fejl. Og jeg vil sige jer to drenge, at når I har begået en fejl og det gør I mindst hundrede gange om dagen – så er det bedste, I kan gøre, at indrømme det ærligt og redeligt."

Lange Jack blinkede en kolossal blinken, der omfattede samtlige tilstedeværende undtagen Disko og Salters, og dermed var den historie forbi.

Så sejlede de mod nord fra sted til sted langs østkanten af Den store Banke på tredive til fyrretyve favne vand. Næsten hver dag havde de jollerne ude og fiskede stadig.

Her var det, at Harvey første gang traf blæksprutten, som er en af de bedste torskemaddinger, men noget uberegnelig. En mørk nat blev de vækkede af deres bedste søvn ved Salters' hyl: "Blæksprutter ohøj!" og i den næste halvanden time havde hver eneste sjæl om bord travlt med sin blækspruttefanger – et rødmalet stykke bly, hvis nederste ende er forsynet med en kreds af tilbagebøjede pigge ligesom et halvt opslået paraplystel. Af en eller anden ukendt grund holder blæksprutten af denne tingest, snor sig rundt om den og bliver halet op, førend den kan komme løs fra piggene, men idet den forlader sit element, sprøjter den først vand og derpå blæk i ansigtet på den, som fanger den, og det var pudsigt at se mændene svaje fra side til side med hovederne for at undgå strålen. De var så sorte som skorstensfejere, da arbejdet var overstået, men på dækket lå en bunke blæksprutter, og de store torsk holder meget af et lille blankt stykke blækspruttefangearm på spidsen af en krog. Næste dag fangede de en mængde fisk, og traf *Carrie Pitman*, som de prajede og fortalte om deres held. Så ville *Carrie* købe, og bød syv torsk for en blæksprutte af mellemstørrelse, men Disko ville ikke gå ind på den pris, og *Carrie* gled gnaven ned i læ og lagde sig for anker en halv mil borte, i håb om selv at finde blæksprutter.

Disko sagde ikke noget førend efter aftensmaden. Så sendte han Dan og Manuel ud for at sætte bøje på *We're Here*s ankertov og erklærede, at det var hans hensigt at tage øksen med sig, når han gik til køjs. Dan gentog naturligvis disse bemærkninger til en jolle fra *Carrie*, der kom for at forhøre sig om, hvorfor de satte bøje på deres ankertov, siden de ikke lå på stenbund.

"Fa'er siger, at han ikke ville vove en færgebåd indenfor fem mils afstand fra jer," skrålede Dan gemytligt.

"Hvorfor skrubber han da ikke af? Hvem holder på ham?" sagde den anden.

"Fordi I har lagt jer på hans læ bov, og det finder han sig ikke i af noget fartøj, for slet ikke at tale om sådan en drivende skarnfjerding, som I er."

"Vi har ikke været i drift på denne tur," svarede manden vredt, for *Carrie Pitman* havde et sørgeligt ry for at rive sig løs fra sin fortøjning.

"Hvordan kommer I da fra sted til sted?" sagde Dan. "I skyder jo størst fart, når I driver. Og hvis I ikke driver mere, hvorfor i alverden har I så anskaffet jer en ny klyverbom?"

Det skud traf.

"Halløj, din portugisiske liredrejer, sejl hjem til Gloucester med din abekat. Du skulle meget hellere gå i skole igen, Dan Troop," var svaret.

"Ri-de-buk-ser! Ri-de-buk-ser!" hylede Dan, som vidste, at en af *Carrie*'s mandskab havde arbejdet som skrædder den foregående vinter.

"Reje! Gloucesterreje! Pil af, din novaer!"

At kalde en mand fra Gloucester for en Nova Scotier, bliver ikke vel optaget. Dan svarede i samme tone:

"I kan selv være novaere, I vragplyndrere fra Chatham! Se til, I kan skrubbe af og det lidt livligt!"

Og så skiltes de stridende magter, men det var gået værst ud over dem fra Chatham.

"Jeg vidste jo nok, hvordan det ville gå," sagde Disko. "*Carrie* har allerede fået vinden til at vende sig. Der burde nedlægges fogedforbud mod den skude. Nu snorker den til midnat, og netop som vi ligger i vor bedste søvn, kommer den i drift. Det er da et held, at her ikke er trængsel af fartøjer her omkring, så vi har plads til at vende os på. Men jeg vil ikke lette anker for en Chatham'ers skyld, for det *kunne* jo dog være, at den blev liggende."

Vinden, der var sprunget om, friskede op ved solnedgang, og det blæste en jævn brise. Der var imidlertid ikke søgang nok til at bringe selv en jolles fortøjning i ulave, men *Carrie Pitman* skrev sine egne love. Ved slutningen af drengenes vagt hørte de knaldene af en stor forladerevolver om bord på den.

"Ære være, halleluja!" sang Dan. "Der kommer den, fa'er, med agterenden forrest! Den går i søvne, ligesom den gjorde den gang på Quereau."

Hvis det havde været et hvert som helst andet fartøj, ville Disko have ladet stå til, men nu kappede han sit ankertov, mens *Carrie Pitman*. Med hele det nordlige Atlanterhav til at muntre sig i, kom girende lige løs på dem. *We're Here* satte klyver og et stagsejl og veg til side, dog uden at give *Carrie* mere plads, end strengt nødvendigt var, for Disko havde ikke lyst til at ofre en uges tid på at lede efter sit ankertov. De drejede op i vinden, mens *Carrie*, tavs og arrig, drev forbi indenfor prajehold, udsat for en ødelæggende bredside af fiskervittigheder.

"God aften", sagde Disko og lettede på sydvesten. "Gror blomsterne godt i jeres have?"

"Tag til Ohio og lej jer et æsel," sagde onkel Salters. "Vi har ingen brug for bønder her."

"Vil I låne mit jolleanker?" råbte Lange Jack.

"Tag jeres ror af og stik det i mudderet," sagde Tom Platt.

"Halløj!" lød Dans stemme højt og skingrende, mens han stod på kassen foran rattet. "Halløj! Er der strejke på skrædderværkstedet, eller har de måske engageret sypiger, I klaptorsk?"

"Stik ratlinerne ud," råbte Harvey, "og søm dem fast til bunden!" Dette var en sømandsvittighed, som Tom Platt havde indgivet ham. Manuel bøjede sig over rælingen agterude og hylede: "Johanna Morgan, drej på lirekassen! Ahaa-aa!" og han svang sin brede tommelfinger med en gestus af usigelig hån og foragt, mens lille Penn indlagde sig stor ære ved at vræle: "Gir en smule. Ssssj! Kom her. Hæ!"

De red for kættingen resten af natten – en kort, stampende, urolig bevægelse var det, mente Harvey – og spildte den halve formiddag med at opsøge ankertovet. Men folkene var enige om, at ulejligheden ikke var for dyrt købt med den triumf og jubel, de havde haft, og de tænkte med sorg på alle de herlige ting, som de kunne have sagt til den forknytte *Carrie*.

7

Næste dag traf de flere fartøjer, der alle sejlede langsomt i en kreds fra øst nordover og mod vest. Men netop som de ventede at komme ind over revlerne ved "Old Virgin", lagde tågen sig over dem, og de kastede anker, mens usynlige klokker ringede rundt om dem. Der blev ikke fisket ret meget, men af og til traf jollerne hinanden i tågen og udvekslede nyheder.

Den nat, kort før daggry, tørnede Dan og Harvey, som havde sovet størstedelen af dagen, ud for at "negle" pandekager. De kunne lige så godt have taget dem åbenlyst, men de smagte bedre, når de blev stjålet, og det gjorde kokken vred. Varmen og beklumretheden nedenunder drev dem op på dækket med deres rov, hvor de fandt Disko ved klokken. Han rakte rebet til Harvey.

"Bliv ved at ringe," sagde han. "Det forekommer mig, at jeg hører noget. Hvis der er noget, må jeg helst være, hvor jeg kan gøre nogen nytte."

Det var en ynkelig lille klingren. Det var, som om den tykke luft slugte lyden. Og i pauserne hørte Harvey det hæse hyl af en passagerdampers dampfløjte, og han kendte tilstrækkeligt til livet på bankerne til at vide, hvad det betød. Han erindrede pludselig med uhyggelig tydelighed, hvordan en dreng i en kirsebærrød sportsskjorte – nu nærede han hele en fiskers foragt for den slags spraglede finesser – hvordan en uvidende bølle af en dreng en gang havde sagt, at det ville være "sjov", om en damper rendte en fiskerbåd i sænk. Den dreng havde sin

egen kahyt med både varmt og koldt bad og tilbragte hver morgen ti minutter med at studere en spiseseddel med guldsnit. Og nu stod den samme dreng – nej, hans meget ældre broder – her klokken fire om morgenen i det tågede daggry i pjaskvådt, stift olietøj og kimede bogstaveligt talt for livet med en klokke, der var mindre end hovmesterens frokostklokke, mens et eller andet sted i nærheden en tredive fod høj stålstævn kom farende med en fart af tyve engelske mil i timen! Og den bitreste tanke af dem alle var, at der lå folk og sov i tørre, elegant udstyrede kahytter – folk, som aldrig ville få at vide, at de havde begyndt dagen med at sejle en fiskerbåd over. Og derfor ringede Harvey med klokken.

"Javel, de lader deres nederdrægtige skrue gøre et slag mindre i minuttet," sagde Dan og greb Manuels konkylie, "for så har de holdt sig på lovens grund, og det er jo meget trøstende, når vi alle sammen ligger på havsens bund. Hør bare, hvor den hyler! Den er en hurtigløber!"

"Huu-u! Huu-uu-u!" lød det fra dampfløjten.

"Dingelingeling!" sagde klokken. "Bræ-æ-æ-æv!" skreg konkylien, mens hav og himmel flød i et i den mælkehvide tåge. Så fik Harvey en følelse af, at han var tæt ved noget, der bevægede sig, og i næste sekund stod han og så op ad den våde kant af en skibsbov, der hævede sig som et bjerg, tilsyneladende lige over skonnerten. En lille skumbølge krusede sig foran den, og idet den hævede sig, viste den en lang række romertal – XV. XVI. XVII. XVIII. Og så fremdeles – på sin blanke, lyserøde side. Den skar fremad og nedad med en hvislende lyd. Der kunne få ens hjerte til at stå stille. Tallene forsvandt. En række messingindrammede koøjer gled forbi. En dampsky susede

henover Harveys hjælpeløst opløftede hænder. En stråle varmt vand skyllede ind over *We're Here*'s ræling, og den lille skonnert gyngede og huggede i det af skruen piskede vands malstrøm, mens damperens agterstævn forsvandt i tågen. Harvey var lige ved at besvime eller få ondt eller begge dele, da han hørte et brag, ligesom når en kasse bliver kastet ned på en stenbro, og en stemme, der lød ganske spædt og fjernt i hans øren, som om den talte gennem en telefon: "Drej bi! I har rendt os i sænk!"

"Er det os?" gispede han.

"Nej! En båd derude. Ring! Vi må derhen og se efter," svarede Dan og satte en jolle i vandet.

Et halvt minut efter var alle undtagen Harvey, Penn og kokken i båden og fra borde. Lidt efter drev en skonnerts knækkede fokkemast forbi boven. Så kom en tom, grøn jolle og bumpede mod *We're Here*'s side, som om den ønskede at blive taget om bord. Så fulgte der noget i en blå uldtrøje og med ansigtet nedad, men – det var ikke et helt menneske. Penn skiftede farve og snappede efter vejret. Harvey kimede fortvivlet med klokken, for han frygtede hvert øjeblik, at de ville blive rendt i sænk, og det gav et sæt i ham, da båden kom tilbage og Dan prajede ham.

"Det var *Jennie Cushman*," sagde Dan hysterisk, "skåret lige tværs over – splintret og knust! Ikke en kvart fjerdingvej fra os. Fa'er fiskede skipperen op. Flere var der ikke, og – hans søn var med om bord. Å, Harvey, Harvey, jeg kan ikke holde det ud! Jeg har set –"

Og han lagde hovedet på sine arme og hulkede, mens de andre trak en gråhåret mand om bord.

"Hvorfor bjergede du mig?" stønnede den fremmede. "Disko, hvorfor bjergede du mig?"

Disko lagde en tung hånd på hans skulder, for der var et vildt udtryk i mandens øjne, og hans læber dirrede, mens han stirrede på det tavse mandskab. Men da fremtrådte Pennsylvania Pratt, også kaldet Haskins eller Rich eller M'Vitty, når onkel Salters' hukommelse slog klik, og hans åsyn var forandret fra en tåbes til en gammel, vis mands, og han sagde med kraftig røst:

"Herren gav, Herren tog, Herrens navn være lovet! Jeg har været – jeg er en Ordets tjener. Overlad ham til mig."

"Nå, er De det?" sagde manden. "Så bed min søn tilbage til mig! Bed et fartøj til ni tusind dollars og tusind tønder fisk tilbage! Havde I ladt mig være i fred, kunne min enke vel nok have arbejdet for sit brød og aldrig fået noget at vide – aldrig fået noget at vide. Nu må jeg fortælle hende det."

"Der er ikke noget at sige til det," sagde Disko. "Du må hellere lægge dig lidt, Jason Olley."

Når en mand har mistet sin eneste søn, resultatet af sommerens arbejde og midlerne til at tjene sit brød, alt sammen i løbet af tredive sekunder, er det vanskeligt at trøste ham.

"De var alle sammen fra Gloucester, ikke sandt?" sagde Tom Platt og fingererede hjælpeløst ved fangeklampen på en af jollerne.

"Det gør såmænd hverken fra eller til," svarede Jason og vred vandet af sit skæg. "Nu kan jeg til efteråret ro for badegæsterne i Østgloucester."

Han vaklede møjsommeligt hen til rælingen og sang:

De fugle små, som muntert kvidre
omkring dit alter, gode Gud!

"Kom med mig, kom neden under!" sagde Penn med en myndighed, som om han havde ret til at befale. Deres øjne mødtes og kæmpede et kvart minut.

"Jeg ved ikke, hvem De er, men jeg vil gå med dem," sagde Jason lydigt. "Måske jeg kan få nogle af – nogle af – de ni tusind dollars tilbage."

Penn førte ham ned i kahytten og lukkede døren efter sig.

"Det er ikke Penn," udbrød onkel Salters. "Det er Jacob Poller, og – han har husket Johnstown! Jeg har aldrig set sådanne øjne i noget levende menneskes hoved. Hvad er der nu at gøre? Hvad skal jeg nu gøre?"

De kunne høre Penns og Jasons stemmer tale på samme tid. Lidt efter lød kun Penns, og Salters tog hatten af, for Penn bad. Efter en stunds forløb kom den lille mand op ad trappen med store sveddråber på panden og så på mandskabet. Dan sad endnu ved rattet og hulkede.

"Han kender os ikke," stønnede Salters. "Det må gøres om igen alt sammen – dam og det hele – og hvad vil han sige til *mig*?"

Så talte Penn. De kunne høre, at han talte til fremmede.

"Jeg har bedt," sagde han, "vore folk tror på bønnens kraft, jeg har bedt for denne mands søns liv. Alle mine druknede for mine øjne, hun og min ældste søn og – de andre. Bør et menneske tro sig klogere end sin skaber? Jeg bad ikke for deres liv, men jeg har bedt for denne mands søn, og han vil sikkert blive givet ham tilbage."

Salters skottede ængsteligt til Penn for at se, hvor meget han huskede.

"Hvor længe har jeg været fra forstanden?" spurgte Penn pludseligt. Det arbejdede i hans ansigt.

"Snak, Penn! Du har jo aldrig været fra forstanden," begyndte Salters, "kun en smule åndsfraværende."

"Jeg så husene tørne mod broen, førend branden brød ud. Men så husker jeg ikke mere. Hvor længe er det siden?"

"Jeg holder det ikke ud! Jeg holder det ikke ud!" græd Dan, og Harvey flæbede med.

"Omtrent fem år," svarede Disko med rystende stemme.

"Så har jeg været en eller anden til byrde hver eneste dag i den tid. Hvem er manden?"

Disko pegede på Salters.

"Nej, du har ikke – du har ikke!" udbrød den agrariske sømand og vred sine hænder. "Du har fortjent mere end det dobbelte af, hvad dit ophold har kostet, og du har penge til gode, Penn, foruden halvdelen af min andel i fartøjet, som ærligt og redeligt tilhører dig."

"I er gode mennesker, det kan jeg se på Eders ansigter. Men –"

"Vorherre bevares," hviskede Lange Jack, "og han har været med os på alle disse ture! Han er rent forhekset."

Klokkeklang fra en fiskerskonnert lød tæt ved, og en stemme prajede gennem tågen:

"Halløj, Disko! Har I hørt noget til *Jennie Cushman*?"

"De har fundet hans søn!" udbrød Penn, "vær stille, så skal I se, at Herren formår at frelse."

"Vi har Jason her om bord," svarede Disko, men hans stemme dirrede. "Var – der flere?"

"Ja, vi fandt en. Vi traf på ham midt imellem en hel mængde roderi, der så ud til at være resterne af folkelukafet. Han har slået sit hoved."

"Hvem er han?"

Alle hjerter om bord på *We're Here* bankede om kap.

"Det er unge Olley," drævede stemmen.

Penn løftede hænderne og sagde noget på tysk. Harvey turde have svoret på, at en strålende sol skinnede på hans opadvendte åsyn. Den drævende stemme fortsatte:

"Hør – I ålede os for resten betydeligt forleden nat."

"Vi er ikke oplagte til at åle nogen nu," svarede Disko.

"Det ved jeg nok, men når sandheden skal frem, så var vi sådan – sådan kommet en smule i drift, da vi traf på unge Olley."

Det var den uforbederlige *Carrie Pitman*, og en halvt hysterisk skoggerlatter rungede fra *We're Here*'s dæk.

"Var det ikke bedst, at I sendte den gamle om bord til os? Vi må dog søge land for at hente mere madding og ankertov. I har vel alligevel ingen brug for ham, og alt dette forbistrede arbejde ved gangspillet gør, at vi trænger til folk. Vi skal nok sørge godt for ham. Han er gift med min kones tante."

"Jeg vil gerne give jer, hvad I trænger til," sagde Troop.

"Trænger ikke til noget. Det skulle da være et anker, som kunne holde. Unge Olley begynder for resten at blive noget urolig og fantaserer. Send os den gamle herover."

Penn vakte ham fra hans fortvivlelsens døs, og Tom Platt roede ham over. Han forlod dem uden et ord til tak, for han

vidste ikke, hvad der ventede ham. Og så lukkede tågen sig over det alt sammen.

"Og nu," sagde Penn og drog vejret dybt, som om han ville begynde på en prædiken. "Og nu" – den ranke skikkelse sank sammen som et sværd, der stødes tilbage i skeden. Lyset i de alt for strålende øjne døde ud. Stemmen fik sin sædvanlige ynkelige, spæde, pibende klang – "og nu," sagde Pennsylvania Pratt, "tror De, det ville være for tidligt på dagen til et lille spil dam, hr. Salters?"

"Netop – netop det, jeg selv ville foreslå," udbrød Salters hurtigt. "Det er aldeles forbavsende, Penn, hvor flink du er til at gætte, hvad man tænker på."

Den lille fyr rødmede og fulgte skikkeligt efter Salters, som gik forud.

"Op med ankeret! Skynd jer! Lad os komme væk fra dette skruptossede farvand," råbte Disko, og aldrig var han blevet hurtigere adlydt.

"Hvordan i alverden tror I, at alt dette hænger sammen?" sagde Lange Jack, da de atter gled af sted gennem tågen, klamme, dryppende og forbløffede.

"Efter min mening har det sig på denne måde," sagde Disko ved rattet. "Denne begivenhed med *Jennie Cushman* traf os jo fastende –"

"Han – vi så en af dem drive forbi," hulkede Harvey.

"Og det halede ham naturligvis op af hans sædvanlige farvand, om jeg så må sige – lige som når man trækker en båd på land, halede ham helt op, tænker jeg, og fik ham til at huske Johnstown og Jacob Boller og slige erindringer. Så blev han holdt oppe en stund ved at trøste Jason, lige som når man stiver

en båd af på land. Men stiverne var skrøbelige og gled lidt efter lidt ud, og så rutsjede han ned ad slisken, og nu ligger han igen på vandet. Det er min mening om tingen."

De andre blev enige om, at Disko havde fuldstændig ret.

"Det ville have knust Salters' hjerte," sagde Lange Jack, "hvis Penn var blevet ved at være Jacob Boller. Så I hans ansigt, da Penn spurgte, hvem han havde ligget til byrde i alle disse år? – Hvordan går det, Salters?"

"Han sover – snorksover. Faldt i søvn straks lige som et barn," svarede Salters, der kom agterud på tæerne. "Vi spiser naturligvis ikke, førend han vågner. Har I nogen sinde set mage til kraft i bønnen? Han ligefrem fiskede unge Olley op af oceanet. Det er nu min tro. Jason har altid været så forfærdelig stolt af sin dreng, og jeg havde hele tiden en anelse om, at det var en straf for hans afguderi."

"Der er andre, der er lige så tossede," sagde Disko.

"Det er en anden sag," svarede Salters hurtigt. "Penn er slet ikke så skørhovedet endda, og jeg gør kun min pligt imod ham."

Så ventede de, disse sultne mænd, i tre timer, indtil Penn atter viste sig med et roligt ansigt og uden mindste erindring om, hvad der var hændt. Han sagde, at han troede, han havde drømt. Så ville han have at vide, hvorfor de var så tavse, og det var der ingen, der kunne svare på.

I de næste tre-fire dage holdt Disko uden barmhjertighed alle mand til arbejdet, og når de ikke kunne ro ud, sendte ham dem ned i lasten for at stuve provianten bedre sammen, så at der blev mere plads til fisk. Den sammenpakkede masse bredte sig fra kahytsskoddet til skydedøren bag ovnen i folkelukafet, og Disko viste dem, hvor stor en kunst det er at stuve ladningen

således, at skonnerten hverken kommer til at ligge for dybt eller for højt på vandet. Således holdt han mandskabet i ånde, indtil de fik deres humør tilbage, og Lange Jack tog Harvey under behandling med en tovende, fordi han, som irlænderen sagde, var "så bedrøvet som en syg kat over noget, som nu ikke lod sig oprette." Harvey tænkte en hel del i disse triste dage og fortalte Dan, hvad han tænkte, og Dan gav ham ret – endogså i, at man hellere måtte bede om pandekager, end negle dem.

Men en uge efter havde de to nær kæntret *Hattie S* under et vildt forsøg på at dræbe en haj med en gammel bajonet bundet til en kæp. Det fæle uhyre havde gnedet sig op ad jollen og tigget om småfisk, og det var en sand Guds nåde, at de alle tre slap levende fra det.

Til sidst, efter at de i længere tid havde leget blindebuk i tågen, kom der en morgen, da Disko råbte ned i folkelukafet:

"Op med jer i en fart, drenge! Nu er vi kommet til bys!"

8

Til sine dages ende vil Harvey mindes det syn. Solen havde lige hævet sig over synskredsen, som de ikke havde set i næsten en uge, og dens lave, røde lys beskinnede sejlene på tre flåder af forankrede skonnerter – en i nord, en i vest og en i syd. Der må have været hen imod hundrede skibe af alle mulige former og proportioner, med en fransk råsejler langt borte, og alle sammen lå de og bukkede og nejede for hinanden. Fra hvert eneste fartøj var jollerne i færd med at søge bort, lige som bier fra en kube, og stemmernes støj, rebenes og blokkenes knirken og årernes plasken kunne høres milevidt hen over det gyngende vand. Sejlene spillede i alle farver, sorte, perlegrå og hvide, mens solen steg til vejrs. Og gennem disen sydpå kom flere skuder sejlende.

Jollerne samlede sig i flokke, skiltes ad, forenedes igen og roede atter fra hinanden, idet dog alle styrede i samme retning, og mændene råbte og fløjtede og hujede og sang, og vandet var helt dækket med affald, der var kastet over bord.

"Det er en by," sagde Harvey. "Disko har ret. Det er en by!"

"Jeg har set de byer, der var mindre," svarede Disko. "Her er omtrent et tusind mennesker samlede. Og derovre ser du Jomfruen."

Han pegede på en åben plet grønt vand, hvor der ingen joller roede.

We're Here sejlede rundt langs den nordlige eskadre, mens Disko slog ud med hånden til den ene ven efter den anden, og

kastede anker lige så nydeligt som en kapsejler ved sæsonens ende. Fiskerflåden spilder ikke et ord på godt sømandskab, men en klodrian bliver gjort nar af langs hele linjen.

"I kommer netop i rette tid til at få noget med af lodderne," råbtes der fra *Mary Chilton*.

"Er jeres salt snart vådt?" spurgtes der fra *King Philip*.

"Hov, Tom Platt! Kom over og spis til aften hos os," sagde en på *Henry Clay*. Og således fløj spørgsmål og svar frem og tilbage. Tolkene havde truffet hinanden før, når de var ude med deres joller i tågen, og der er ikke mage til sladrested som fiskerflåden. Det lod til, at de alle havde hørt om Harveys redning, og forhørte sig, om han nu var det salt værd, som han spiste. De unge mennesker spøgte med Dan, der havde en rap tunge, og som spurgte til deres befindende og kaldte dem ved de øgenavne, de holdt mindst af. Manuels landsmænd passiarede med ham i deres modersmål, og selv den tavse kok sås ridende på klyverbommen og råbende på gælisk til en ven, der var lige så sort som han selv. Efter at de havde sat bøje på ankertovet – der er stenet bund helt rundt om Old Virgin, og uforsigtighed betyder det samme som udsigt til at få sine fortøjninger skamfilede og faren ved at komme i drift – efter at de havde sat bøje på ankertovet, satte de jollerne ud for at slutte sig til den flok både, der lå forankrede en fjerdingvej fra dem. Skonnerterne lå og gyngede i sikker afstand, ligesom andemødre, der holder øje med deres små. Mens jollerne opførte sig som uopdragne ællinger.

Da de kom ind i virvaret, og bådene bumpede mod hinanden, summede det om Harveys øren med kritiske bemærkninger om hans roning. Hver eneste dialekt lige fra

Labrador til Long Island, portugisisk, neapolitansk, lingua franca, fransk og gælisk, sange, råb og nye eder knaldede løs rundt om ham, og han lod til at være skive for det alt sammen. For første gang i sit liv følte han sig undselig – det kom måske af, at han i så lang tid ikke havde set andre mennesker end *We're Here*s mandskab – imellem disse snese af vilde ansigter, som hævede og sænkede sig med de gyngende småbåde. En rolig, jævn dønning løftede en række forskelligt farvede joller op. De svævede deroppe et øjeblik som en ejendommelig frise imod den blå himmel, og mændene i dem råbte og pegede. I næste øjeblik forsvandt de åbne munde, vinkende arme og nøgne bryst, og en anden bølge hævede en ny række skikkelser til vejrs, lige som papfigurer på et dukketeater. Og Harvey gloede.

"Pas nu på!" sagde Dan og svang en ketser. "Når jeg siger til, så fisk løs af alle kræfter. Vi kan vente loddestimen, hvad øjeblik det skal være. Hvor skal vi lægge os, Tom Platt?"

Puffende, skubbende, halende, hilsende gamle venner her og hånende gamle fjender der, førte admiral Tom Platt sin lille flåde et godt stykke ned i læ for den almindelige blok, og ved synet heraf gav en tre-fire mænd sig straks til at hale deres ankre ind, for at lægge sig i læ for *We're Here*'s både. Men et hyl af latter brød løs, da en jolle pludselig fo'r af sted fra sin plads med betydelig fart, mens manden i den halede som rasende i sit ankertov.

"Fir på linen!" brølede en snes stemmer. "Lad den selv om at komme løs."

"Hvad er der i vejen?" spurgte Harvey, mens båden fløj i susende fart mod syd. "Han er jo forankret, er han ikke?"

"Jo, forankret er han, det er sikkert nok, men hans fortøjning er noget bevægelig," lo Dan. "Det er en hval, som har rodet sig ind i den – ned med ketseren, Harvey! Der har vi dem!"

Havet rundt om dem krusedes og blev mørkt, og så skummede det op med masser af små bitte sølvglinsende fisk. På en flade så stor som tre eller fire tønder land, begyndte torskene at slå op lige som foreller i maj, og bag ved torskene sydede vandet omkring nogle store, sortegrå rygge.

Så gav alle mand sig til at råbe og prøvede at hale ankrene op for at komme ind i stimen, og kom uklar af sidemandens line og udtalte sig i kraftige udtryk, og fiskede som rasende med ketseren, og hylede advarsler og råb til kammeraterne, mens vandet bruste som en lige åbnet sodavandsflaske, og torsk, mennesker og hvaler til sammen kastede sig over de ulyksalige småfisk. Harvey var nær blevet stødt over bord af håndtaget på Dans ketser. Men i hele det vilde virvar lagde han mærke til en ting, som han aldrig glemte, og det var det ondskabsfulde, hvasse lille øje – det lignede en cirkuselefants øje – af en hval, der svømmede næsten lige i vandskorpen og, påstod Harvey, blinkede til ham. Tre både fik deres ankertove bragte i ulave af disse havets frække jægere og blev bugseret en halv fjerdingvej, førend dyrene fik revet sig løs.

Så trak loddestimen bort, og fem minutter efter var der ikke en lyd at høre undtagen snøreblyets plask i vandet, torskenes basken og de dumpe slag af klodderne, når mændene slog fiskene bevidstløse. Det var storartet fiskeri. Harvey kunne se de blanke torsk dernede, som svømmede langsomt i flokke og bed lige så roligt, som de svømmede. Bankernes love forbyder på det strengeste at have mere end en krog på hver line, når

jollerne fisker på Old Virgin eller østrevlerne, men så tæt lå bådene, at selv enkelte kroge kom uklare af hinanden, og Harvey kom i livligt skænderi med en godmodig, skægget newfoundlænder på sin ene side og en skrålende portugiser på sin anden.

Men værre end roderiet med snørerne var sammenfiltringen af ankerlinerne under vandet. Hver mand havde ankret, hvor han fandt for godt, og havde drevet og roet rundt om sit faste punkt. Da fisken begyndte at blive mere sen til at bide, ville alle naturligvis hale ankeret op for at søge sig bedre pladser, men omtrent hver tredje mand fandt sig i uløselig forbindelse med en fire-fem naboer. At kappe en andens ankertov er en utrolig forbrydelse på bankerne; ikke desto mindre blev det gjort, og det uden at blive opdaget, tre eller fire gange den dag. Tom Platt greb en mand fra Maine i den sorte udåd og slog ham over bord med en åre, og Manuel behandlede en af sine landsmænd på samme måde. Men Harveys ankerline var kappet, og Penns i lige måde, og de blev derfor gjort til hjælpebåde og måtte bringe fisken hjem til *We're Here*, efterhånden som de andre joller blev fulde. I skumringen kom der nok en loddestime, og det vanvittige spektakel gentog sig, og først, da det var helt mørkt, roede de tilbage for at gøre fisken i stand ved lyset af petroleumslamper, der var opstillet på kanten af båsen. Det var en vældig bunke, og de faldt i søvn, inden de blev færdige.

Næste dag fiskede flere både lige over den øverste kam af Jomfruen, og Harvey, som var iblandt dem, stirrede ned på vandplanterne på denne ensomme klippe, der hæver sig til kun tyve fods afstand fra havfladen. Her var legioner af torsk, som marcherede højtideligt hen over den læderagtige blæretang.

Når de bed, bed de alle på en gang, og det samme var tilfældet, når de holdt op. Ved middagstid holdt de netop op, og fiskerne begyndte at se sig om efter noget at more sig med. Dan fik øje på *Hope of Prague*, som netop nærmede sig, og da dens både sluttede sig til selskabet, hilstes de med spørgsmålet:

"Hvem er den værste gniepind på hele flåden?"

Og tre hundrede stemmer svarede lystigt: "Nick Bra-ady!" Det lød aldeles som et ritual, der blev afsunget.

"Hvem var det, der stjal lampevæger?"

Dette var Dans bidrag til underholdningen.

"Nick Bra-ady!" sang bådene.

"Hvem var det, der kogte suppe på den salte madding?" lød det fra en ukendt bagvasker en kvart fjerdingvej borte.

Og igen svarede det gemytlige kor. Brady var i virkeligheden slet ikke særlig gerrig, men han havde nu en gang fået ry for det, og flåden udnyttede dette ry.

Så fik de kig på en mand fra Truro, som for seks år siden var blevet overbevist om at have benyttet en snøre med fem eller seks kroge – en "snyder", som de kalder den – på revlerne. Naturligvis var han blevet døbt "Snyde-Jim", og skønt han lige siden den tid havde holdt sig skjult nede i nærheden af Georges, viste det sig nu, at de ham tilkommende æresbevisninger ventede på ham og ikke havde tabt sig med tiden. De stemte op i kraftigt kor: "Jim! Åh, Jim! Jim! Åh, Jim! Ssssschnyde-Jim!" Det morede dem alle sammen. Og da en poetisk begavelse fra Beverley – han havde brygget på det hele dagen og snakket om det i flere uger – gav sig til at synge: "Og *Carrie Pitman*'s anker, det holder ej en døjt!" – da syntes alle fiskerne, at det var rigtigt sjov. Så måtte de spørge manden fra Beverley, hvordan hans

portemonniks havde det, for selv digtere må ikke få alting efter deres eget hoved. Hver eneste skonnert og næsten hver eneste mand fik sin overhaling, når turen kom til dem. Var der en sjusket eller skidenfærdig kok noget steds? Jollerne sang om ham og hans madlavning. Var en skonnert dårligt udrustet? Flåden fik det at vide med al mulig omstændelighed. Havde en mand neglet tobak fra en messekammerat? Hans navn blev nævnet her i mødet og fløj fra dønning til dønning. Diskos ufejlbarlige domme, Lange Jacks båd, som han havde solgt for mange år siden, Dans sværmeri (nåda, hvor Dan var vred!), Penns uheld med jolleankrene, Salters' anskuelser om gødningsstofferne, Manuels små udskejelser fra dydens vej i land, og Harveys dameagtige måde at tage på en åre – alt blev fremlagt for offentligheden; og da tågen lagde sit hvide tæppe over dem, lød stemmerne som en ret, hvor usynlige dommere sad til doms.

Jollerne roede omkring og fiskede og passiarede, indtil der begyndte at gå nogle svære underdønninger. Så roede de længere bort fra hinanden for at undgå at tørne sammen, og en mand råbte, at hvis dønningen blev ved. ville der snart blive brænding over Jomfruen. Dette blev benægtet af en sorgløs irlænder og hans nevø. De trak deres anker op og roede hen lige over klippen. Mange stemmer råbte til dem, at de skulle ro bort. Men andre æggede dem til at blive. De glatryggede dønninger gled mod syd, løftede jollen højt, højt op i tågen og lod den atter synke ned i et uhyggeligt, sugende, hvirvlende vand, hvor den drejede sig rundt om sit anker, ikke mere end en fod eller to fra den skjulte klippe. Dette var at lege med døden af bare praleri, og bådene så til i utryg tavshed, indtil Lange Jack roede hen

bagved sine landsmænd og ganske roligt kappede deres ankerline.

"Kan I ikke høre, hvor det plasker?" råbte han. "Ro til, om I vil redde jeres elendige liv! Ro til!"

Mændene bandede og forsøgte på at skælde ud, mens båden drev bort. Men den næste dønning standsede et øjeblik, ligesom en mand, der snubler på et gulvtæppe. Der lød et dybt suk og et brøl, der steg og steg, og så slyngede Jomfruen en vældig masse frådende vand til vejrs, der fo'r hvidt, rasende og uhyggeligt hen over havet. Da råbte alle bådene hurra for Lange Jack, og irlænderne holdt deres bøtte.

"Er det ikke nydeligt?" sagde Dan, så fornøjet som en ung sælhund i sit element. "Nu vil den lave brænding omtrent en gang hver halve time, med mindre dønningen tager til. Hvor ofte er det, det hænder, når den kiler på for fuld kraft, Tom Platt?"

"En gang hvert kvarter, aldeles præcist. Harvey, nu har du set det mest storslåede syn på bankerne, og havde Lange Jack ikke været, ville du også have fået nogle døde mænd at se."

Fra en kant, hvor tågen lå tættere og skonnerterne ringede med deres klokker, kom der en lyd af munterhed. En stor bark listede sig forsigtigt frem i tågen, og irlænderne modtog den med råb og skrig: "Kom så, lille ven!"

"Er det nok en franskmand?" spurgte Harvey.

"Har du ikke øjne i hovedet? Det er en skude fra Baltimore, og den flakker om under frygt og bæven," svarede Dan. "Nåda, hvor vi skal åle den. Det er formodentlig første gang, at dens skipper sådan er rendt på hele fiskerflåden."

Det var en sortmalet, bred skude på en otte hundrede tons. Dens storsejl var beslået, og mærssejlet baskede så småt i den smule vind, der rørte sig. En bark er nu det mest kvindelige væsen blandt alle havets døtre, og denne høje, nølende skabning, med sin hvide og forgyldte galionsfigur, så aldeles ud som en forbløffet kvinde, der løfter skørterne op for at gå over en snavset gade, mens en hærskare af uartige smådrenge griner ad hende. Og skibets situation var virkelig også noget lignende. Skipperen vidste, at han var et eller andet sted i nærheden af Old Virgin, for han havde hørt brændingens larm, og derfor spurgte han nu fiskerne om vej. Følgende er en ringe del af, hvad de gyngende joller svarede ham:

"Old Virgin? Hvad er det for noget vrøvl? Dette hersens er Le Have en søndag morgen. Gå du hellere hjem og sov rusen ud."

"Rejs hjem, din klodsmajor! Rejs hjem og sig, at vi kommer bagefter."

Idet agterstævnen med en rullen og en plasken sank ned i en bølgedal, sang en halv snes stemmer i et såre melodisk kor:

"Å – nu – støder – hun!"

"Hårdt op med roret! Hårdt op, om I vil redde livet! I er lige over den."

"Ned med roret! Hårdt ned! Lad alting stryge!"

"Alle mand til pumperne!"

"Ned med klyveren!"

Her tabte skipperen humøret og gjorde en bemærkning. Øjeblikkelig blev fiskeriet foreløbig opgivet for at give ham svar på tiltale, og han fik mange mærkelige ting at vide om sit skib og dets næste anløbshavn. De spurgte ham, om han havde assureret, og hvor han havde stjålet sit anker, for det var jo

*Carrie Pitman*s, sagde de. De kaldte hans skib en mudderpram og beskyldte ham for at smide affald over bord for at skræmme fiskene. De tilbød at tage ham på slæb og sende hans kone regningen, og en særlig fræk yngling lagde sig næsten helt ind under gillingen, daskede den med den flade hånd og råbte: "Op af dynerne med dig, gamle!"

Kokken hældte en askebøtte ud over ham, og han svarede med torskehoveder. Barkens mandskab begyndte at kaste med kulstykker fra kabyssen, og jollerne truede med at komme om bord og "rasere" den. De ville straks have advaret skipperen, hvis han virkelig havde været i fare, men da Jomfruen var et godt stykke borte foretrak de at more sig på hans bekostning. Morskaben var imidlertid forbi, da brændingen atter brød frem over klippen en halv mil til luvart, og den plagede bark satte alle sejl til og forsvandt; men jollerne følte, at de havde stået sig bedst.

Hele natten brølede Old Virgin hæst, og næste morgen så Harvey hele flåden ligge med svajende master på det oprørte, hvidtoppede hav og vente på, at en skulle begynde. Ikke en jolle blev sat i søen, førend klokken var ti, men så gav brødrene Jerauld på *Days Eye* eksemplet i den tro, at vinden var løjet noget af. Hvilket den aldeles ikke var. Et minut efter var hælvten af alle bådene ude og dansede på de krappe bølger, men Troop holdt sit mandskab om bord og lod dem gøre fisken i stand. Han syntes ikke, der var nogen mening i at "være fræk", og da stormen steg hen ad aften, havde de den fornøjelse at modtage adskillige våde gæster, der kun var alt for glade ved at kunne søge det første det bedste tilflugtssted. Drengene stod ved jolletaljerne med lanterner, og mændene holdt sig parate til

at hale, idet de dog hele tiden måtte holde øje med søerne, som brød ind over dækket og gjorde det nødvendigt at slippe alt og klynge sig fast for ikke at blive skyllet over bord. Så lød der ude fra mørket et hyl: "Jolle! Jolle!" og så halede de en gennemblødt mand og en halvfyldt jolle om bord, og det gentog sig, indtil dækket var helt fuldt af joller og køjerne af mænd. Mens Dan og Harvey havde vagt, måtte de fem gange kaste sig over forgaflen, der var surret til bommen, og med arme og ben og tænder klynge sig fast til reb og rundholt og gennemblødt sejldug, når en mægtig bølge skyllede ind over dækket. En jolle blev knust, og søen kastede manden på hovedet ind på dækket, så at han slog sig et hul i panden. Og hen imod daggry, da de rullende bølger skinnede hvidt langs deres kolde kamme, kravlede nok en mand, blå og uhyggelig at se til, om bord med et brækket håndled og spurgte, om de ikke havde set noget til hans broder. Syv fremmede munde deltog i frokosten den dag. En svensker, en skipper fra Chatham, en dreng fra Hancock i Maine, en mand fra Duxbury og tre fra Provincetown.

Der blev almindelig folketællen og sorteren på flåden næste dag, og skønt ingen talte om det, spiste alle med bedre appetit, da skonnert efter skonnert meldte, at de havde alle deres folk om bord igen. Kun et par portugisere og en gammel mand fra Gloucester var druknede, men mange var sårede og kvæstede, og to skonnerter havde sprængt deres fortøjninger og var drevet tre dages sejlads mod syd. En mand døde om bord på et fransk fartøj – det var den samme bark, som havde solgt tobak til *We're Here*'s mandskab. En klam, tåget morgen listede den ganske stilfærdigt bort til et sted, hvor vandet var dybt. Der blev den liggende en kort stund, mens alle sejl hang, som de bedst

kunne, og Harvey så begravelsen gennem Diskos kikkert. Den bestod for resten kun i, at de lod en aflang bylt glide ud over rælingen. Det lod ikke til, at der var forbundet nogen slags religiøs ceremoni med det. Men om aftenen, da de lå for anker, hørte Harvey dem hen over det stjerneblinkende, sorte vand synge noget, der lød som en salme. Den gik på en meget langsom melodi:

La brigantine
Qui va tourner,
Roule et s'incline
Pour m'entrainér.
Oh, Vierge Marie,
Pour moi priez Dieu!
Adieu, patrie,
Québec, adieu!

Tom Platt aflagde besøg om bord, fordi, som han sagde, den afdøde var hans broder som frimurer. Det viste sig, at en bølge havde kastet den stakkels fyr over mod bugsprydets nederste ende og knækket ryggen på ham. Nyheden spredte sig med lynets fart, for imod sædvane holdt franskmændene auktion over den afdødes ejendele – han havde nemlig ingen pårørende hverken i St. Malo eller Miquelon – og alt blev udstillet til skue på ruffet, lige fra hans røde, uldne hue og til læderbæltet med skedekniven i. Dan og Harvey var ude med *Hattie S* på fem og tyve favne vand og roede naturligvis derover for at slutte sig til flokken. Det var en lang tur, og de blev der en stund, mens Dan købte kniven, som havde et ejendommeligt messinghæfte. Da de gik fra borde og roede af sted i ruskregn og søgang, faldt det

dem ind, at de muligvis ville få en overhaling, fordi de havde forsømt snørerne.

"Vi ville nu egentlig have rigtig godt af at blive varmet lidt op," sagde Dan og gøs i sit olietøj, mens de roede lige ind i en stor, hvid tågebanke, der som sædvanligt kom aldeles uventet over dem.

"Der er alt for megen strøm her omkring til, at man tør stole på sit instinkt," fortsatte han. "Kast ankeret ud, Harvey, så vil vi fiske en smule, indtil tågen letter. Sæt dit største bly på. Tre pund er ikke for meget i denne søgang. Se, hvor ankerlinen allerede har strammet sig."

Der var ligefrem lidt skum for boven, for en af bankernes ubegribelige strømme holdt ankertovet helt stramt, men de kunne ikke se en bådslængde fra sig i nogen retning. Harvey slog kraven op om ørene og bøjede sig over sin snørerulle med et udtryk som en erfaren søulk. Tåge havde nu ikke længere nogen særlig rædsel for ham. De fiskede en tid lang i tavshed og fandt, at torsken bed godt. Så trak Dan kniven op af skeden og prøvede dens æg på rælingen.

"Den er lækker," sagde Harvey. "Hvor kan det være, at du fik den så billigt?"

"På grund af deres dumme katolske overtro," svarede Dan og snittede løs med den blanke klinge. "De kan ikke lide at tage stål fra en død mand. Så du ikke, hvordan franskmændene fra Arichat trak sig tilbage, så snart jeg bød på den?"

"Jamen en auktion er jo da ikke at tage noget fra en død mand. Det er en handel."

"Ja, det ved vi, men det nytter ikke at snakke med overtroiske folk. Det er en af fordelene ved at bo i et fremskridtsland."

Og Dan gav sig til at fløjte:

Hej, Thatcher, hvordan lever du?
Vi Eastern Point kan øjne nu.
Og vennerne vi snart skal se
for anker ved Kap Ann!

"Jamen hvorfor bød den fyr fra Eastport da ikke? Han købte jo støvlerne. Er Maine ikke et fremskridtsland?"

"Maine? Pyh, de har ikke forstand nok eller ikke penge nok til at male deres huse i Maine. Jeg har set dem. Fyren fra Eastport fortalte mig, at kniven var blevet brugt – det havde han hørt af den franske kaptajn – brugt et steds på den franske kyst i fjor."

"Havde han stukket en med den? Lang mig klodden."

Harvey halede sin fisk ind, satte ny madding på og kastede ud.

"Dræbt ham! Da jeg hørte det, blev jeg naturligvis endnu mere ivrig efter at få den."

"Du store kineser! Det vidste jeg ikke," sagde Harvey og vendte sig om. "Jeg vil give dig en dollar for den, når jeg – får min løn. Ja, jeg vil give dig to dollars."

"Er det dit alvor? Sætter du virkelig så stor pris på den?" sagde Dan rødmende. "Ja, ser du, sandt at sige, så købte jeg den egentlig til dig – som en foræring, men jeg ville ikke sige noget om det, førend jeg så, om du brød dig om den. Du skal have den, Harvey, fordi vi er jollekammerater og så videre og så videre. Værs'god!"

Han rakte den frem med bælte og det hele.

"Jamen hør nu, Dan, jeg synes virkelig ikke –"

"Tag du den bare. Jeg har ingen brug for den. Den er dig vel undt."

Fristelsen var uimodståelig.

"Dan, du er en knop," sagde Harvey. "Jeg vil beholde den, så længe jeg lever."

"Det glæder mig," svarede Dan med en fornøjet latter og tilføjede for at skifte emne: "Det ser ud, som om der var bid på din snøre."

"Den er vist kommet i ulave," sagde Harvey og rykkede i den. Førend han halede op, spændte han bæltet om livet og hørte med inderlig fryd skedens spids klirre mod toften. "Det er akkurat, som om vi var på jordbærbund. Men her er jo lutter sand her, ikke sandt?"

Dan greb fat i snoren og rykkede i den med kendermine.

"En helleflynder kunne bære sig sådan ad, når den var gnaven. Det er ikke jordbærbund. Vrik et par gange i den. Nu giver den efter. Vi må vist hellere hale op og se, hvad det er."

Så halede de begge to og gjorde for hvert tag snøren fast om klamperne. Den skjulte genstand steg langsomt til vejrs.

"Å hiv høj!" råbte Dan, men råbet endte i et skingrende, tostemmigt rædselsskrig, for op fra dybet steg – liget af den døde franskmand, der var blevet begravet for to dage siden! Krogen havde fået fat under hans højre armhule, og han svajede i en uhyggelig, oprejst stilling med hovedet og skuldrene over vandet. Hans arme var bundet fast til kroppen, og – han havde intet ansigt. Drengene faldt over hinanden i en klump på bunden af jollen, og der lå de, mens liget dukkede op og ned ved siden af båden, fastholdt af snoren.

"Strømmen – strømmen har ført ham med sig!" sagde Harvey med dirrende læber, mens han famlede ved bæltets spænde.

"Å Gud! Å Harvey!" stønnede Dan, "skynd dig. Han er kommet for at hente den. Lad ham få den. Tag den af!"

"Ja, jeg bryder mig ikke om den! Jeg bryder mig ikke om den!" råbte Harvey. "Jeg ka-ka-kan ikke finde spændet."

"Skynd dig, Harvey! Han er på din snøre!"

Harvey satte sig over ende for at spænde bæltet af sig og kom derved til at sidde lige overfor hovedet, der ikke havde noget ansigt under sit våde hår.

"Han er der endnu," hviskede han til Dan, som trak sin kniv og skar snøren over, mens Harvey slyngede bæltet langt bort. Liget gik til bunds med et plump, og Dan rejste sig forsigtigt på knæ, hvidere i ansigtet end tågen.

"Han kom efter den. Han kom efter den. Jeg har en gang set en, der havde ligget længe i vandet, blive halet op på en line, og det gjorde ikke synderligt indtryk på mig. Men han her kom udtrykkeligt til os."

"Jeg ville ønske – jeg ville ønske, at jeg ikke havde taget imod kniven. Så ville han være kommet på din line."

"Jeg ved ikke, om det ville have gjort nogen forskel. Vi har da begge to fået os en alvorlig forskrækkelse. Uha, Harvey, så du hans hoved?"

"Om jeg gjorde? Jeg glemmer det aldrig. Men hør nu, Dan. Det kan da ikke have været tilsigtet. Det har bare været strømmens skyld."

"Strømmen! Han kom efter den, Harvey. De fortalte mig, at de havde belastet ham med halvanden favn ankerkætting."

"Gad nok vide, hvad han egentlig havde gjort med kniven – på den franske kyst?"

"Noget slemt må det have været. Han skal formodentlig føre den med sig for dommen, og derfor – hvad er det, du gør med fiskene?"

"Smider dem over bord," svarede Harvey.

"Hvorfor det? Det er jo ikke os, der skal spise dem."

"Det er lige meget. Jeg var nødt til at se på hans ansigt, mens jeg spændte bæltet af. Du kan gerne beholde din fangst, hvis du har lyst. Jeg har ingen brug for min."

Dan svarede ikke, men kastede også sine fisk over bord.

"Det er vel bedst at gøre, hvad der er det sikreste," brummede han til sidst. "Jeg ville give en måneds løn til, at denne tåge ville lette. Der færdes ting i tåge, som man aldrig ser i klart vejr – og man hører råb og sligt. Jeg er alligevel til en vis grad lettet over, at han kom på den måde, som han gjorde, i stedet for at gå igen. Sæt nu, at han var gået igen."

"Nej, hold nu op, Dan! Vi er lige over ham nu. Bare jeg var vel om bord og fik mine klø af onkel Salters!"

"De vil nok snart lede efter os. Ræk mig tudehornet."

Dan tog tudehornet, men ventede, inden han blæste.

"Kil på," sagde Harvey. "Jeg har ikke lyst til at blive liggende her hele natten."

"Spørgsmålet er, hvad han vil synes om det. Der var en mand længere nede fra kysten, som en gang fortalte mig, at han havde sejlet med en skonnert, hvor de aldrig turde tude i hornet efter jollerne, fordi skipperen – ikke den skipper, han var med, men en mand, der havde ført fartøjet fem år før – en gang i fuldskab havde smidt en dreng over bord og druknet ham. Og nu kom drengen altid roende hen til skibet og råbte: 'Jolle! Jolle!' ligesom de andre."

"Jolle! Jolle!" lød en dump stemme gennem tågen. Drengene krøb sammen igen, og hornet faldt ud af Dans hånd.

"Stop lidt!" udbrød Harvey. "Det er kokken."

"Jeg ved ikke, hvad der bragte mig til at tænke på den dumme historie," sagde Dan. "Du har ret, det er Doktoren."

"Dan! Danny! Åhøj, Dan! Harvey! Harvey! Harvey, åhøj!"

"Her er vi!" råbte begge drengene. De hørte åreslag, men kunne ingenting se, førend kokken, skinnende og dryppende, roede lige ind på dem.

"Hvad er der hændt?" sagde han. "Nu får I klø, når I kommer hjem."

"Det er netop, hvad vi ønsker. Det er netop, hvad vi længes efter," svarede Dan. "Alt, hvad der smager af hjemmet, er godt for os. Vi har haft temmelig uhyggeligt selskab."

Og mens kokken tog dem på slæb, fortalte Dan ham historien.

"Ja! Han kom efter sin kniv," var alt, hvad han sagde, da den var færdig.

Aldrig havde den lille, gyngende *We're Here* set så velsignet hyggelig ud, som da kokken, der fra barnsben af var vant til at finde vej i tåge, roede dem tilbage til den. Der var et varmt skær af lys fra kahytten og en herlig duft af mad forude, og det var ligefrem himmelsk at høre Disko og de andre, der alle sammen spillevende lænede sig ud over rælingen, love dem en dragt prygl af første skuffe. Men kokken var en klog general. Han lod ikke jollerne komme om bord, førend han havde fortalt de vigtigste punkter af historien, og mens han skoddede og stagede sig rundt om gillingen, forklarede han, at Harvey var lykkebarnet, som ville holde alle eventuelle ulykker borte.

Derfor kom drengene om bord som et par halvt overnaturlige helte, og alle mand udspurgte dem i stedet for at tampe dem for den uro, de havde forvoldt. Lille Penn holdt en hel tale om det tåbelige i overtro, men den offentlige mening udtalte sig imod ham og til gunst for Lange Jack, der fortalte de gyseligste spøgelseshistorier næsten lige til midnat. Under deres indflydelse var der heller ingen, undtagen Salters og Penn, der talte om "afgudsdyrkelse", da kokken anbragte et tændt lys, en kage af mel og vand og en smule salt på et bræt og satte det på vandet agterude for at forsone franskmanden, hvis han endnu ikke var kommet til ro. Dan måtte tænde lyset, fordi han havde købt bæltet, og kokken brummede og mumlede besværgelser, så længe han kunne se den gyngende lille flamme.

Da drengene den aften tørnede ind efter deres vagt, sagde Harvey til Dan:

"Der var nok en vis person, der talte om fremskridt og katolsk overtro?"

"Hæ! Jeg er vel lige så oplyst og fremskridtsvenlig som de fleste mennesker, men når det går så vidt, at en død matros fra St. Malo skræmmer livet af et par arme drenge blot for en lumpen knivs skyld, så vil jeg nok sige, at så må kokken gerne tage sig af sagerne. Jeg stoler ikke på udlændinge, hverken levende eller døde."

Næste morgen skammede alle undtagen kokken sig egentlig over ceremonien, og hængte derfor i med dobbelt kraft og talte barskt til hinanden.

Det var et rent kapløb mellem *We're Here* og *Parry Norman* om, hvem der først kunne få fuld last, og så tæt på hinanden var de, at flåden tog parti og væddede om tobak. Alle mand arbejdede

med snørerne og med rensningen af fisken, indtil de faldt i søvn af lutter træthed. De begyndte før daggry og endte først, når det var for mørkt til at se. De satte endogså kokken i arbejde med at kaste fiskene ned, mens Harvey måtte ned i lasten og lange salt, og Dan hjalp med rensningen. Heldigvis faldt en mand af *Parry Normans* besætning ned i folkelukafet og forstuvede sin ene fod, hvorved *We're Here* fik et forspring. Harvey kunne ikke forstå, hvordan der var plads til så meget som en eneste fisk endnu, men Disko og Tom Platt stuvede og stuvede og tyngede massen ned med store stene fra ballasten, og der var altid "plads til et dagværk endnu". Disko sagde ikke noget til dem, da alt saltet var brugt op. Han slentrede blot agterud og begyndte at hale det svære storsejl frem. Det var klokken ti om formiddagen. Ved middagstid var storsejl og topsejl hejst, og joller fulde af folk, der misundte dem deres held, kom roende med breve til hjemmet. Til sidst ryddede de dækket, hejste flag – det har den skude ret til, som er den første, der forlader bankerne – fik ankeret op og begyndte at sætte sig i bevægelse. Disko foregav, at han gerne ville være tjenstvillig mod dem, der endnu ikke havde fået sendt deres post om bord, og derfor sejlede han behændigt ind og ud mellem skonnerterne. I virkeligheden var dette hans lille triumftog, og det viste nu for femte år i træk, hvilken sømand han var. Dans harmonika og Tom Platts violin leverede akkompagnementet til det magiske vers, som aldrig må synges, førend alt saltet er vådt:

Åhøj! Åhøj! Send brevene om bord!
For alt vort salt er vådt nu, og vinden står i nord!
Nu sejler vi tilbage, snart ser vi atter land –
Med femten hundred tønder,
Ja, femten hundred tønder,
'ten hundred fulde tønder
Imellem Quereau og Grand!

De sidste breve, viklet om kulstykker, blev kastet over på dækket, og mændene fra Gloucester råbte hilsener til deres koner og kærester og redere, mens *We're Here* fuldendte sit musikalske triumftog gennem flåden, og dens forsejl dirrede som en mands hånd. Når han løfter den for at vinke farvel.

Det gik meget snart op for Harvey, at den *We're Here*, som krydsede for små sejl fra ankerplads til ankerplads, var en ganske anden skude end den *We're Here*, som satte kursen vest til syd og med alle klude oppe styrede hjemefter. Rattet slog og sparkede, selv i "drengenes vejr". Han kunne føle lasten nede i rummet kaste sig kraftigt frem over bølgerne, og den dansende række af bobler langs skibssiden gjorde ham helt svimmel.

Disko holdt dem i ånde med at passe sejlene, og når de var strakt så stramme som en kapsejlers, måtte Dan passe den store bredfok, som skulle hales over, hver gang de gik over stag. I ledige øjeblikke pumpede de, for der sivede lage fra de sammenpressede fisk, og det har ladningen ikke godt af. Men da der ikke fiskedes mere, fik Harvey tid til at betragte havet fra et andet synspunkt. Den lave skonnert stod naturligvis på den fortroligste fod med sine omgivelser. De så ikke ret meget til horisonten, undtagen når en lønning løftede dem til vejrs, for det meste albuede og borede skuden sig støt frem gennem grå,

gråblå eller sorte bølgedale med krydsstriber af bævende skumkniplinger, eller gned sig kærtegnende op ad et stort vandbjergs side. Det var, som om den ville sige: "Du vil da ikke gøre mig fortræd, vel? Jeg er kun lille *We're Here*." Så gled den videre, småleende ved sig selv, indtil den standsedes af en ny hindring. Selv det sløveste menneske kan ikke se på sligt time efter time i lange dage uden at lægge mærke til det, og Harvey var alt andet end sløv. Han begyndte at forstå og fryde sig over bølgetoppenes kor, når de brød sig med en uafladelig, skærende larm; over vindenes ilen hen over den åbne havflade, hvor de drev skyernes violette og blå skygger foran sig; over den røde solopgangs pragtfulde frembrud; over morgentågens rullen sig sammen og gliden bort, når den lag for lag bølgede af sted hen over det hvide gulv; over middagens friske glans og lys; over regnens kys, der faldt over tusinder af døde, flade kvadratmil; over de kolde, sorte farvetoner, som alting antog, når dagen var omme; over havets millioner af rynker og furer i måneskinnet, når klyverbommen højtideligt nikkede ad de lave stjerner, og Harvey gik ned for at tigge en dejklump af kokken.

Men morsomst var det dog, når drengene stod til rors sammen, med Tom Platt indenfor prajehold for en sikkerheds skyld, og skuden klemte den læ ræling ned mod det larmende blå vand og stadig holdt en lille, selvlavet regnbue stående over sit spil. Da knirkede bommenes kløer mod masten, skøderne peb og sejlene fyldtes af den brølende vind, og når skonnerten gled ned i en bølgedal, nejede den sig som en dame, på hvis silkekjole der bliver trådt, og kom op igen med den nederste halvdel af klyveren våd for at kigge efter de to høje tvillingfyrtårne på Thatchers Island.

De forlod bankernes kolde, grå vand, mødte trælastskuder på vej til Québec gennem St. Lawrence-bugten og Jersey-brigger, der kom med salt fra Spanien og Sicilien. På højden af Artimon-banken traf de på en gunstig nordostvind, der førte dem så langt, at de fik øje på Sable Islands østlige fyr – et syn, som Disko ikke dvælede ved – og drev dem forbi Vestbanken og Le Have, lige til nordkanten af Georges. Der stod de atter ud på dybere vand og sejlede af sted i strygende fart.

"Det er Hattie, der sender os god vind," betroede Dan Harvey. "Hattie og moder. På søndag aften kommer du til at leje en dreng til at pjaske vand på vinduerne, ellers kan du ikke falde i søvn. Du bliver vel hos os, til din familie kommer og henter dig? Ved du, hvad der er det bedste ved at komme i land igen?"

"Et varmt bad?" sagde Harvey. Hans øjenbryn var helt hvide af indtørrede skumstænk.

"Det er også godt, men en natskjorte er bedre. Jeg har drømt om natskjorter, lige siden vi slog storsejlet under. I den har man da plads til at røre benene. Mo'er har bestemt en splinterny en til mig, udvasket og blød. Vi er på hjemvejen, Harvey. Vi er på hjemvejen! Alan kan mærke det på luften. Nu sejler vi på kanten af en varm strøm, og jeg kan lugte duften af laurbærtræerne inde fra land. Gad vide, om vi ikke kommer ind til aftensmadstid. Bagbord en kende!"

De slappe sejl baskede i den tunge luft, og havet strakte sig blåt og blankt omkring dem. Da de fløjtede efter vind, kom kun regnen skyllende og plaskende ned, og efter regnen et rigtigt augusttordenvejr. De lå på dækket med bare fødder og arme og fortalte hinanden, hvad de ville have at spise ved deres første måltid i land, for nu havde de landet tydeligt i sigte. En af de

Gloucesterbåde, der fisker sværdfisk, kom op på siden af dem, og en mand forude, hvis bare hår var pjaskvådt af regnen, svang sin harpun.

"Alt er vel!" råbte han muntert, som om han var vagtmand om bord på en stor damper. "Wouverman venter dig, Disko. Hvad nyt fra flåden?"

Disko svarede og gled videre, mens det vilde sommeruvejr rasede over deres hoveder og lynene glimtede i horisonten fra fire forskellige sider på en gang. Den lave kreds af høje omkring Gloucesters havn, Ten Pound Island, fiskeboderne, den uregelmæssige linje af husenes tage, hvert eneste rundholt og bøje på vandet – alt viste sig i en række blændende fotografier, som kom og forsvandt en halv snes gange i minuttet, mens *We're Here* kravlede ind, båret af halv flod, og fløjtebøjen jamrede og klagede bagved den. Så døde uvejret hen med en række langstrakte, adskilte, ondskabsfulde, hvidblå flammeglimt, fulgte af et enkelt brag som en salve fra et haubitzbatteri, og den rystede luft dirrede under stjernerne, mens den atter faldt til ro.

"Flaget, flaget," sagde Disko pludselig og pegede opad.

"Hvad er det?" spurgte Lange Jack.

"Otto! På halv stang. De kan se os inde fra land nu."

"Det havde jeg rent glemt. Han har jo ingen pårørende i Gloucester, vel?"

"Et pigebarn, der skulle giftes med ham til efteråret."

"Det arme skind!" sagde Lange Jack og sænkede det lille flag på halv stang til ære for Otto, som var gået over bord under en storm på højden af Le Have for tre måneder siden.

Disko tørrede det våde af øjnene og førte *We're Here* ind til Wouvermans mole. Han gav sine ordrer i en hviskende tone, mens han svingede udenom fortøjede bugserbåde, og nattevagter anråbte ham fra enderne af kulsorte moler. Igennem mørket og den hemmelighedsfulde sejlads kunne Harvey atter føle land rundt om sig på alle kanter – landet med dets tusinder af sovende mennesker, lugten af jord efter regn, og den velkendte støj af et rangerlokomotiv, som stod og hvæsede hen for sig inde på en godsoplagsplads. Og alt dette fik hans hjerte til at banke og hans hals til at blive tør, mens han stod forude. De hørte ankervagten snorke om bord på en bugserbåd, og gled ind i et mørkt indløb, hvor en lanterne skinnede på hver side. En eller anden vågnede med et grynt og hev et reb over til dem, hvorpå de fortøjede ved et tavst bolværk, omgivet af store, tomme, beklumrede skure med bliktage, og der lå de så uden en lyd.

Så satte Harvey sig ned ved rattet og hulkede og hulkede, som om hans hjerte skulle briste, og en høj kone, som havde siddet på en vægt, sprang ned i skonnerten og gav Dan et eneste kys på kinden, for hun var hans moder og havde set *We're Here* ved lynglimtene. Harvey tog hun ingen notits af, førend han havde fattet sig lidt og Disko havde fortalt hende hans historie. Så gik de sammen hjem til Diskos hus i det frembrydende daggry, og i den tid, der gik, indtil telegrafstationen blev åbnet, og han kunne få telegraferet til sine forældre, var Harvey Cheyne måske den ensomste dreng i hele Amerika. Men det underlige var, at Disko og Dan ikke lod til at få ringere tanker om ham, fordi han græd.

Wouverman ville ikke gå ind på Diskos priser, førend Disko, der var sikker på, at *We're Here* var mindst en uge forud for nogen anden Gloucesterbåd, havde ladet ham summe sig på dem i nogle dage. Derfor holdt alle mand ferie og spadserede omkring i gaderne, og Lange Jack standsede sporvognen til Rocky Neck, af princip, som han sagde, indtil konduktøren lod ham køre frit. Men Dan spankede om med sin fregnede næse højt i sky, bristefærdig af hemmelighedsfuldhed og umådeligt overlegen mod sin familie.

"Dan, jeg bliver nødt til at give dig nogle kløv, hvis du bliver ved at opføre dig sådan," sagde Troop eftertænksomt. "Lige siden vi er kommet i land denne gang, har du været alt for kæphøj."

"Var han min søn, gav jeg ham hans klø straks," sagde onkel Salters tvært. Han og Penn logerede hos Troops.

"Åhå!" svarede han, som dansede rundt i baggården med harmonikaen, parat til at hoppe over plankeværket, hvis fjenden rykkede frem. "Tro du bare, hvad du vil, fader, men husk på, at jeg advarede dig. Dit eget kød og blod har advaret dig! Det er ikke min skyld, hvis du tager fejl, men jeg vil nok være til stede for at se dig. Og hvad dig angår, onkel Salters, så er faraos mundskænk for ingenting at regne i sammenligning med dig! Vent du bare, så skal du få at se. Du vil blive pløjet ned, ligesom din egen velsignede kløver, men jeg, Dan Troop, jeg vil grønnes som et laurbærtræ, fordi jeg ikke blev hængende ved mine dumheder."

Disko stod og røg i hele sin landgangsværdighed og et par nydelige broderede morgensko.

"Du bliver snart lige så spiltosset som stakkels Harvey," sagde han. "I to går om og fniser og puffer og sparker til hinanden under bordet, indtil der ikke er fred i hele huset."

"Det bliver meget værre – for visse folk," svarede Dan. "Vent lidt, så skal du bare se."

Så kørte han og Harvey med sporvognen til Øst Gloucester, hvor de traskede gennem laurbærkrattet ud til fyrtårnet, lagde sig på de store, røde kampesten og lo, til de blev sultne. Harvey havde vist Dan et telegram, og de to svor hinanden at holde ren mund, indtil bomben sprang.

"Harveys familie?" sagde Dan efter aftensmaden med urokkeligt alvor. "Der er vist ikke noget synderligt stort ved dem, ellers havde vi vel allerede hørt fra dem. Hans fader har nok en slags butik eller sådan noget et steds vestpå. Måske han giver dig fem dollars, fa'er."

"Hvad sagde *jeg*?" sagde Salters. "La' vær' at fnise i din mad, Dan."

9

En mangemillionær må, lige som alle andre arbejdende mennesker, altid holde sig på højde med sine forretninger, hvilke sorger han end kan have i sit privatliv. Harvey Cheyne senior var rejst østpå i slutningen af juni for at træffe en nedbrudt og halvt sindssyg kvinde, som dag og nat drømte om sin søn, der druknede i de grå bølger. Han havde omgivet hende med læger, uddannede sygeplejersker, massagedamer, ja endogså kloge koner, men alt sammen til ingen nytte. Fru Cheyne lå stille og stønnede, eller talte i timevis om sin dreng til enhver, som ville høre på hende. Hun havde intet håb, og hvem kunne give hende det? Alt, hvad hun ønskede, var vished for, at drukning var en smertefri død, og hendes mand holdt et vågent øje med hende af frygt for, at hun selv skulle gøre eksperimentet. Om sin egen sorg talte han kun lidt – forstod næppe, hvor dyb den var, førend han greb sig i at spørge kalenderen på sit skrivebord:

"Hvad nytte er det nu til at blive ved?"

Han havde altid inderst inde haft en behagelig tanke om, at en gang i fremtiden, når han havde afrundet alt, og drengen havde afsluttet sin uddannelse, ville han tage sin søn i sin favn og føre ham ind i alt, hvad han ejede. Så ville drengen, sagde han til sig selv, som travle fædre altid gør, straks blive hans kammerat, kompagnon og forbundsfælle, og så ville der følge en herlig række år fulde af store bedrifter, udført i fællesskab – det gamle, erfarne hoved støttende den ungdommelige

ildfuldhed. Og nu var hans dreng død – druknet, som om han havde været en svensk matros på et af Cheynes store te-skibe. Hans hustru var dødssyg, eller noget værre. Han selv var nær ved at forgå blandt denne hærskare af fruentimmer og læger og piger og tjenere. Den stakkels hvileløse kvindes evindeligt skiftende luner pinte ham, så han næsten ikke kunne holde det ud. Han havde intet håb, og han havde ikke kækhed til at møde sine talrige fjender.

Han havde bragt sin hustru til sit splinternye palads i San Diego, og her beboede hun og hendes tjenerskab en kostbart udstyret fløj, mens Cheyne selv træt og sørgmodig arbejdede videre fra dag til dag i et verandaværelse mellem en privatsekretær og en ung dame, der kunne skrive på maskine og desuden var telegrafistinde. Der førtes en takstkrig mellem fire jernbanelinjer i vesten, og han antoges at være interesseret i den. En ødelæggende strejke var udbrudt på hans tømmerplads i Oregon, og de lovgivende myndigheder i staten Californien, som ikke elsker sine skabere, var i færd med at træffe forberedelser til en åbenlys krig imod ham.

Under almindelige omstændigheder ville han have modtaget kampen, endnu inden den blev ham tilbudt, og ville have ført et fornøjeligt og hensynsløst felttog. Men nu sad han sammensunket, med sin sorte, bløde hat skubbet helt ned i panden, med klæderne hængende løse omkring det store, kraftige legeme, og stirrede på sine støvler eller på de kinesiske junker ude i bugten, mens han åndsfraværende bejaede nogle spørgsmål fra sekretæren, der var i færd med at åbne lørdagsposten.

Cheyne sad og tænkte på, hvor meget det kunne koste at lade alting falde og trække sig tilbage. Han var meget højt assureret og kunne købe sig fyrstelige livrenter, og når man så opholdt sig snart på en af hans ejendomme i Colorado, snart i Washington for eksempel, for selskabelighedens skyld (det ville hans kone have godt af), og snart på South Carolinas øer, så ville man måske kunne glemme de planer, der var sunket i grus. På den anden side –

Skrivemaskinens klapren tav. Den unge pige stirrede på sekretæren, der var blevet bleg.

Han rakte Cheyne et telegram, der var ankommet via San Francisco:

> Fisket op af fiskerskonnert *We're Here* efter at være faldet over bord moret mig storartet på bankerne med fiskeri har det brillant venter i Gloucester Massachusetts adresse Disko Troop hvis du sender penge eller besked telegrafer hvad jeg skal gøre og hvordan har moder det Harvey N. Cheyne.

Faderen lod det falde, lagde hovedet på skrivebordets lukkede klap og åndede tungt. Sekretæren løb efter fru Cheynes doktor, som kom til og fandt Cheyne vandrende frem og tilbage.

"Hvad – hvad tror De om det? Er det tænkeligt? Er der nogen mening i det? Jeg kan slet ikke rigtigt forstå det," udbrød han.

"Det kan såmænd jeg," svarede doktoren. "Jeg mister syv tusind om året – det er det hele."

Han tænkte på den voksende praksis i New York, som han på Cheynes indtrængende opfordring havde opgivet, og gennemlæste atter telegrammet med et suk.

"Tror De, at hun bør have det at vide? Det kunne jo dog være et bedrageri?"

"Hvad skulle være bevæggrunden til det?" svarede doktoren tørt. "Vedkommende ville være alt for sikker på at blive opdaget. Nej, det er drengen, det er sikkert nok."

En fransk kammerjomfru trådte ind, så uforskammet som en, der ved, at hun er uundværlig, og kun bliver på grund af den høje løn.

"Fru Cheyne siger, at De må komme til hende straks. Hun tror, at De er syg."

Herren over tredive millioner bøjede ydmygt sit hoved og fulgte efter Suzanne, og oppe fra den store firkantede trappes øverste afsats råbte en spinkel, høj stemme:

"Hvad er det? Hvad er der hændt?"

Ingen døre kunne holde det skrig ude, som et øjeblik efter rungede gennem huset og gav genlyd i alle kroge, da hendes mand busede ud med nyheden.

"Det gør ikke noget," sagde doktoren roligt til maskinskriverinden. "Der forekommer mange lægevidenskabelige bemærkninger i romaner, frøken Kinzey, men omtrent den eneste, som har en smule sandhed i sig, er den, at man ikke dør af glæde."

"Ved det nok, men nu får vi travlt."

Frøken Kinzey var fra Milwaukee, noget ligefrem i sin tale, og da hun havde et godt øje til sekretæren, gættede hun, at der var arbejde i vente. Han stod og betragtede alvorligt det store vægkort over Amerika.

"Milsom, vi rejser direkte. Privatwaggon – lige igennem til Boston. Bring forbindelserne i stand," råbte Cheyne ned ad

trappen.

"Tænkte det nok."

Sekretæren vendte sig til maskinskriverinden, og deres øjne mødtes. (Det blev oprindelsen til en historie – som imidlertid ikke har noget at gøre med denne historie.) Hun så spørgende på ham, i tvivl om, hvorvidt han ville kunne løse sin opgave. Med en holdning som en general, der sender brigader i ilden, gav han hende tegn til at sætte sig hen til telegrafapparatet. Så fo'r han med hånden gennem håret på virtuosmanér, stirrede op i loftet og gav sig til at diktere, mens frøken Kinzeys hvide fingre satte hele Amerikas fastland i bevægelse.

K. H. Wade, Los Angeles –

"*Constance* er jo i Los Angeles for øjeblikket, ikke sandt, frøken Kinzey?"

"Jo," nikkede frøken Kinzey og klaprede løs, mens sekretæren så på sit ur.

"Er De klar?"

Send privatvogn "Constance" hertil og sørg for et ekstratog, som kan afgå herfra søndag tids nok til at få forbindelse med New York-ekspressen, Sekstende Gade, Chicago, på tirsdag.

Klik-klikklik-klik!

"Kunne det ikke gøres bedre end som så?"

"Ikke på de baner. Det giver dem tres timer herfra til Chicago. De vinder ikke noget ved at tage ekstratog øst for Chicago. Er De klar?"

Aftal endvidere med Lake Shore og Michigan Southern om at føre "Constance" ad New York Central og Hudson River Buffalo til Albany, og med B. & A. ligeledes fra Albany til Boston. Absolut nødvendigt for mig at nå Boston onsdag aften. Vær sikker på, at der ingen standsninger bliver. Har også telegraferet til Canniff, Toucey og Barnes.

"Og så undertegner De: *Cheyne*."

Frøken Kinzey nikkede, og sekretæren fortsatte:

"Altså. Dette er naturligvis til Canniff, Toucey og Barnes. Er De klar?"

Canniff, Chicago.
Før venligst min privatwaggon "Constance" fra Santa Fé til Sekstende Gade på tirsdag eftermiddag med N. Y. Ekspres direkte til Buffalo og aflever N. Y. C. til Albany.

"Har De nogen sinde været i New York, frøken Kinzey? Vi kan tage dertil en gang ved lejlighed. – Er De klar?"

Før vogn Buffalo til Albany med ekspres tirsdag eftermiddag.

"Dette her er til Toucey. Det glemte jeg at sige Dem."

"Tak, det ved jeg, skønt jeg ikke har været i New York!" svarede frøken Kinzey og slog med nakken.

"Om forladelse. Derefter linjen Boston og Albany. Det er Barnes, og han får samme instruks om at føre vognen igennem fra Albany til Boston. Afgang klokken 3:30 eftermiddag (det behøver De naturligvis ikke at telegrafere), ankomst klokken

9:30 onsdag eftermiddag. Det omfatter alt, hvad Wade vil gøre, men det betaler sig at pille lidt ved direktørerne."

"Det er storartet," sagde frøken Kinzey med et beundrende blik. En sådan mand kunne hun forstå og værdsætte.

"Det er slet ikke så dårligt," sagde Milsom beskedent. "Enhver anden end jeg ville have spildt tredive timer og brugt en uge til turen, i stedet for at aflevere ham til Santa Fé-linjen. Der fører ham direkte igennem til Chicago."

"Jamen hør nu en gang, med hensyn til New York-ekspresstoget. Selve vicepræsident Chauncey kunne ikke få sin waggon koblet til det," indvendte frøken Kinzey, som begyndte at få vejret igen.

"Vist så, men denne gang er det ikke Chauncey. Det er Cheyne, og han har travlt. De skal se, det går nok."

"Det kan være sandt nok. Men nu er det vel for resten bedst, at vi telegraferer til drengen. Det havde De i det mindste glemt."

"Nu skal jeg spørge ad."

Da han kom tilbage med besked fra faderen til Harvey om at møde dem i Boston til en nærmere fastsat tid, traf han frøken Kinzey leende ved telegrafapparatet. Og Milsom lo også, for den rædselsslagne tikken fra Los Angeles lød således:

> Vi ønsker at vide hvorfor – hvorfor – hvorfor? Almindelig uro, som breder sig.

Ti minutter efter anråbte Chicago frøken Kinzey med følgende ord:

> Hvis århundredets store forbrydelse er forestående, så advar endelig venner i tide. Vi kryber alle sammen i skjul her.

Og som kronen på det hele kom der en depeche fra Topeka (og selv Milsom kunne ikke begribe, hvad Topeka havde med sagen at gøre):

> La' vær' at skyde, oberst. Vi gi'er os.

Cheyne smilede harskt over sine fjenders forbløffelse, da disse telegrammer blev ham forelagt.

"De tror, vi er på krigsstien. Fortæl Dem, at vi ikke er i humør til at slås nu, Milsom. Fortæl Dem, hvorfor vi rejser. Det er vel bedst, at De og frøken Kinzey tager med, skønt der er ikke megen sandsynlighed for, at jeg kommer til at gøre forretninger på rejsen. Fortæl dem sandheden – for en gangs skyld."

Og så blev sandheden fortalt. Frøken Kinzey klaprede en smule følelse med ind i telegrammerne, og sekretæren tilføjede det mindeværdige citat:

"Lad der være fred imellem os."

Og i bestyrelsesværelser to tusind mile borte sad repræsentanterne for forskellige jernbanelinjer til en værdi af tre og tresindstyve millioner dollars og trak vejret lettere. Cheyne fløj af sted for at møde sin søn, som på en så vidunderlig måde var blevet ham gengivet. Bjørnen søgte sin unge og ikke tyrene [Note 1)] Hårde mænd, som allerede havde trukket knivene for at kæmpe for deres finansielle tilværelse, stak dem atter i skeden og ønskede ham lykke på rejsen, og en

halv snes små, rædselsslagne privatbaner af femte rang stak næsen i sky og talte om de mærkelige bedrifter, de ville have udført, hvis ikke Cheyne havde nedlagt våbnene.

Det blev en travl lørdag for telegraftrådene, for både mennesker og byer skyndte sig at imødekomme Cheynes ønsker, nu da de var blevet beroligede. Los Angeles telegraferede til San Diego og Barstow, for at de sydcaliforniske lokomotivførere kunne blive adviseret og være parate. Barstow lod beskeden gå videre til Pacific-banen, og Albuquerque slyngede den helt langs ad Atchinson, Topeka og Santa Fé-linjen lige til Chicago. Et tenderlokomotiv med mandskab og den store, forgyldte privatwaggon *Constance* skulle "ekspederes" de to tusind tre hundrede og halvtredsindstyve mil, ekstratoget skulle have forrangen for et hundrede syv og halvfjerds andre tog i begge retninger, og afsenderne af og mandskabet på samtlige disse tog måtte have meddelelse om det. Der var brug for seksten maskiner, seksten lokomotivførere og seksten fyrbødere – alle sammen de bedste, der var at få. Der ville blive tilstået dem to og et halvt minut til at skifte lokomotiv, tre til at indtage vand og to til kul.

"Varsko folkene og hav vandbeholdere og sliske klare," sang telegraftrådene, *"for Harvey Cheyne har travlt – har travlt – har travlt. Fyrretyve mil i timen vil blive forlangt, og driftsinspektørerne følger med ekstratoget hver i sit distrikt. Lad det magiske tæppe strække sig fra San Diego til Chicago, Sekstende Gade. Skynd jer! Skynd jer!"*

"Det bliver varmt," sagde Cheyne, da de rullede af sted fra San Diego ved daggry søndag morgen. "Vi skal skynde os så meget, vi kan, moder, men jeg tror virkelig ikke, at du har nogen grund til at tage hat og handsker på endnu. Du må

meget hellere lægge dig ned og tage din medicin. Hvis det ikke var søndag, ville jeg spille et parti domino med dig."

"Jeg skal nok være artig. Å, jeg skal nok være artig. Men – hvis jeg tager hatten af, bliver jeg til mode, som om vi aldrig ville nå derhen."

"Prøv på at sove en smule, moder, så er vi i Chicago, inden du ved et ord af det."

"Jamen det er jo i Boston, vi skal træffe ham, fader. Sig til dem, at de skal skynde sig."

De vældige drivhjul fo'r af sted på vej til San Bernardino og Mojave-sletterne, men banens stigning her tillod ikke nogen rigtig fart. Det måtte man vente med. Ørkenens hede fulgte efter bjergenes hede, da de drejede mod øst hen imod Needles og Colorado-floden. Vognen knagede i den frygtelige tørke og bagende sol, og de lagde is på fru Cheynes nakke og dampede op ad de lange, lange stigninger, forbi Ash Fork ad Flagstaff til, hvor der er skove og stenbrud, under den tørre, høje himmel. Hastighedsmålerens viser svingede frem og tilbage, kulslaggerne raslede på taget, og en hvirvel af støv rejste sig bag de rullende hjul. Lokomotivets mandskab sad pustende og i skjorteærmer på deres kister, og Cheyne opdagede pludselig, at han sad midt iblandt dem og med råbende stemme for at overdøve hjulenes larm, fortalte dem ældgamle jernbanehistorier, som enhver jernbanemand kan udenad. Så fortalte han dem om sin søn, og om, hvordan havet havde givet sine døde tilbage, og de nikkede og spyttede og glædede sig med ham, spurgte til "hende der bagude", og om hun kunne tåle, at lokomotivføreren "slap den løs en smule". Det troede Cheyne nok, at hun kunne, og derfor blev den mægtige

damphest "sluppet løs" fra Flagstaff til Winslow, indtil en driftsinspektør gjorde indvendinger.

Men fru Cheyne lå i den elegante salon, hvor den franske kammerjomfru, ligbleg af frygt, klyngede sig til dørens sølvhåndtag. Hun stønnede kun en smule og bad sin mand om at "sige til dem, at de skulle skynde sig". Og således lod de Arizonas tørre sandørkener og nøgne klipper bag sig og susede videre, indtil koblingernes klirren og bremsens hvæsen sagde dem, at de befandt sig ved Coolidge.

Tre kække og erfarne mænd – koldblodige, selvtillidsfulde og tørre, da de begyndte, ligblege, rystende og sveddryppende, da de var færdige med deres arbejde på den frygtelige maskine – førte den op ad den store stigning fra Albuquerque til Glorietta og forbi Springer, op og stadig op til Raton-tunnelen på statsbanen, hvorfra de gyngende gled ned til La Junta, så et glimt af Arkansas og susede ned ad den lange skråning til Dodge City, hvor Cheyne igen kom i humør, fordi han måtte stille sit ur en time frem.

Der blev talt meget lidt i vognen. Sekretæren og maskinskriverinden sad sammen på de pressede læderhynder ved det store spejlglasvindue i vognens bageste ende og beundrede udsigten – så vidt vides. Cheyne vandrede nervøst frem og tilbage mellem salonvognens overdådige pragt og lokomotivets tarvelige nøgenhed med en udgået cigar mellem tænderne, indtil mandskabet fik ondt af ham, glemte, at han var deres samfundsklasses fjende, og gjorde deres bedste for at adsprede ham.

Om aftenen oplyste talrige elektriske lamper dette sørgelige palads med al dets luksus, og de spiste kostbare måltider, mens

de fo'r af sted hen over øde og nøgne landstrækninger. Af og til hørte de plasket fra en vandbeholder, en kinesers strubelyd, en klirren af hamre, som prøvede stålhjulene fra Krupp, eller en ed fra en vagabond, der blev jaget ned fra den bageste platform. Snart lød det dumpe brag af kul, der raslede ned i tenderen, snart et gjaldende ekko, når de fo'r forbi et ventende tog. Snart så de ud over vældige afgrunde, men broens tømmerværk knagede under dem, eller op til klipper, som skjulte den halve stjernehimmel. Snart trak fjeldskrænter og kløfter sig tilbage og blev til bjergkamme langt ude i synskredsen. Bjergene blev lavere og lavere, og til sidst kom de ud på de virkelige sletter.

I Dodge City kastede en ukendt hånd en Kansas-avis ind til dem. Den indeholdt et telegram fra Boston med en slags interview af Harvey, der øjensynligt var truffet sammen med en foretagsom journalist. Dette stykke gemytlig journalistik gjorde dem sikre på, at det utvivlsomt var deres dreng, og det beroligede fru Cheyne for en stund. Hendes eneste ord: "Skynd jer!" gik fra mund til mund blandt lokomotivførerne i Nickerson, Topeka og Marceline, hvor terrænet er fladt, og de fløj hen over fastlandet. Byer og landsbyer lå tæt sammen nu, og her havde man følelsen af at være blandt mennesker.

"Jeg kan ikke se hastighedsmålerens skive, og mine øjne gør så ondt. Hvilken fart skyder vi?"

"Den allerbedste, vi kan, moder. Der er ingen mening i at komme til Chicago tidligere end det tog, vi skal have forbindelse med. Så ville vi bare komme til at vente."

"Det er ikke meget. Jeg ønsker blot at føle, at vi kommer af sted. Sæt dig ned og fortæl mig, hvor mange mil vi kører i timen."

Cheyne satte sig ned og aflæste hastighedsmåleren for hende (på sine steder havde de sat rekorder, som den dag i dag ikke er slåede), og den halvfjerds fod lange vogn fo'r gennem den hede luft med en summen som en kæmpebi, uden nogen sinde at forandre sin langstrakte, dampskibslignende duven. Alligevel var farten ikke stor nok for fru Cheyne, og heden, den ubarmhjertige augusthede, gjorde hende svimmel; og urviserne rørte sig jo ikke af pletten, og hvornår, å, hvornår kunne de være i Chicago?

Det er ikke sandt, at Cheyne, den gang de skiftede lokomotiv i Fort Madison, overrakte lokomotivførernes fagforening en sum, der satte dem i stand til for fremtiden at bekæmpe ham og hans kolleger på lige fod. Han lønnede lokomotivførere og fyrbødere således, som han syntes, at de fortjente det, og kun hans bank ved, hvad han gav de mandskaber, der havde vist ham medfølelse. Det vides imidlertid, at det sidste mandskab klarede hele rangeringen i Chicago, fordi "hun" endelig var faldet i slummer, og Gud nåde den, der ikke var forsigtig med hende.

Den højt lønnede specialist, som fører eksprestoget ad Lake Shore og Michigan-Southern-linjen fra Chicago til Elkhart, er noget af en selvhersker, og han holder slet ikke af at blive belært om, hvordan han skal bakke sin maskine tilbage mod en vogn. Ikke desto mindre behandlede han *Constance* så forsigtigt, som om den havde været ladet med dynamit, og når mandskabet irettesatte ham, gjorde de det med hvisken og pantomimer.

"Pyh!" sagde mændene fra Atchinson, Topeka og Santa Fé-linjen, når de senere drøftede deres livs hændelser, "vi kørte jo ikke for at sætte en rekord. Harvey Cheynes kone, hun lå syg

bagude, og vi ville ikke skumple hende. Men siden vi kommer til at tænke på det, så kørte vi nok vejen fra San Diego til Chicago på syv og halvtreds timer og fire og halvtreds minutter. Det kan De gerne fortælle dem på de østlige baner. Nej, når vi en gang vil forsøge at sætte en rekord, så skal vi nok lade Dem det vide."

Folk fra vesten mener, at Chicago og Boston ligger lige klods op ad hinanden (ingen af byerne ville for resten føle sig smigret ved den anskuelse), og visse jernbaneselskaber understøtter denne fejltagelse. Eksprestoget fra Chicago førte *Constance* til Buffalo og overleverede den til New York Central og Hudson River-selskabet (visse fornemme og berømmelige herrer med hvidt kindskæg og gulddingeldangel ved urkæden steg ind her for at tale en smule om forretninger med Cheyne). De rullede nok så nydeligt videre til Albany, og Boston og Albany-linjen fuldendte turen fra verdenshav til verdenshav – den havde i alt varet syv og firs timer og fem og tredive minutter, eller tre døgn og femten en halv time. Harvey tog imod dem.

Efter stærke sindsbevægelser føler de fleste voksne mennesker og alle drenge trang til føde. De holdt gilde for den hjemvendte fortabte søn bag nedrullede gardiner, ene i deres store lykke, mens togene buldrede ind og ud rundt om dem. Harvey spiste, drak og udbredte sig om sine oplevelser, alt sammen på en gang, og når som helst han havde en hånd fri, kælede hans moder for den. Hans stemme var blevet hæs af livet i den fri, saltholdige luft. Hans håndflader var ru og hårde, hans håndled fulde af ar og bylder, og en herlig, kraftig torskeduft hang ved hans søstøvler og blå uldtrøje.

Faderen, som var øvet i at bedømme mennesker, betragtede ham nøje. Han vidste ikke, hvilken varig skade drengen måske kunne have lidt. Rent ud sagt greb han sig i at tænke på, at han egentlig kendte grumme lidt til sin søn, men han mindedes tydeligt et utilfredst, gulblegt ungt menneske, hvis glæde var at "ærgre den gamle" og bringe sin moder til at græde – en person af den slags, som gør lykke i restaurationslokaler og på hotelverandaer, hvor den skarpsindige *jeunesse dorée* tumler sig. Men denne nette, unge fisker gjorde intet vrøvl, men så på ham med et roligt, klart og fast blik og talte i en umiskendeligt ærbødig – endogså forbavsende ærbødig tone. Ja, hvad mere var, der var noget i hans stemme, som syntes at give løfte om, at forandringen ville holde sig, og at denne nye Harvey var kommet for at blive.

"Der er en eller anden, der har tvunget ham," tænkte Cheyne. "Det ville Constance aldrig have fundet sig i. Tvivler på, at Europa kunne have gjort det bedre."

"Men hvorfor sagde du da ikke til dette menneske, Troop, hvem du var?" gentog moderen, da Harvey havde fortalt hele sin historie mindst to gange.

"Disko Troop, moder. Det bedste menneske, der nogen sinde har betrådt et dæk. Lige meget, hvem der så er det næstbedste."

"Men hvorfor sagde du ikke til ham, at han skulle sætte dig i land? Du ved jo, at fader ville have erstattet ham hans tab tidobbelt."

"Jeg ved det nok, men han troede, jeg var fra forstanden. Jeg er bange for, at jeg kaldte ham for tyv, fordi jeg ikke kunne finde sedlerne i min lomme."

"En matros fandt dem tæt ved flagstangen den – den aften," hulkede fru Cheyne.

"Det forklarer sagen. Jeg bebrejder ikke Troop noget. Jeg sagde rent ud, at jeg ikke ville arbejde – til med på en fiskerskude – og han gav mig naturligvis en næsestyver, og jeg blødte – nåda! – som en stukket gris."

"Min arme, elskede dreng! De må have mishandlet dig frygteligt."

"Nåh, det vil jeg nu ikke sige. Men da det var sket, så gik der en pras op for mig."

Cheyne slog sig på knæet og smålo. Fyren her kunne blive til en dreng efter hans eget længselsfulde hjerte. Han havde aldrig før set netop det glimt i Harveys øjne.

"Og skipperen gav mig ti en halv dollars om måneden, og så tog jeg fat sammen med Dan og kilede på. Jeg kan ikke gøre en mands gerning endnu. Men jeg kan ro en jolle næsten lige så godt som Dan, og jeg bliver ikke bange i tåge – ikke synderligt da, og jeg kan tage min tørn i magsvejr – det vil sige styre, moder – og jeg kan sætte madding på en line, og jeg kender naturligvis rigningen, og jeg kan gafle fisk lige så længe, det skal være. Og jeg er en stor kender af gamle Josephus, og jeg skal vise jer, hvordan jeg kan klare kaffe med et stykke fiskeskind og – jeg vil nok have en kop til, tak. Hør, ved I hvad, I gør jer intet begreb om, hvilken masse arbejde man kan gøre for ti en halv dollars om måneden!"

"Jeg begyndte med otte en halv, min dreng," sagde Cheyne.

"Gjorde du? Det har du aldrig fortalt mig."

"Du har aldrig spurgt mig om det, Harvey. Jeg skal fortælle dig om det en anden gang, hvis du bryder dig om at høre det.

Vil du ikke have en oliven?"

"Troop siger, at det interessanteste i verden er at hitte ud af, hvordan andre mennesker tjener deres brød. Det er dejligt igen at få et ordentligt måltid mad. Vi levede for resten godt om bord. Fik den bedste mad, der er at få på bankerne. Disko sørgede udmærket for madvarerne. Han er et storartet menneske. Og Dan – det er hans søn – Dan er min kammerat. Og så er der onkel Salters med hans gødningsstoffer; det er ham, der læser Josephus. Han er endnu ganske sikker på, at jeg er fra forstanden. Og så er der stakkels lille Penn, og han er fra forstanden. I må ikke tale til ham om Johnstown, fordi – og I må lære Tom Platt og Lange Jack og Manuel at kende. Det var Manuel, der frelste mit liv. Det er kedeligt nok, at han er portugiser. Han siger ikke meget, men han er en storartet spillekant. Det var ham, der fandt mig, mens jeg drev omkring, og så halede han mig op i sin båd."

"Det undrer mig, at dit nervesystem ikke er fuldstændig ødelagt," sagde fru Cheyne.

"Hvordan skulle det være blevet det, moder? Jeg sled som en hest og jeg åd som en ulv og jeg sov som en død mand."

Det var for meget for fru Cheyne, som atter begyndte at mindes sine syner af et lig, der gyngede på de salte vover. Hun trak sig tilbage til sit eget værelse, og Harvey slog sig til ro ved siden af sin fader, og gav sig til at forklare ham, hvad han skyldte dem alle.

"Du kan stole på, at jeg skal gøre alt, hvad jeg kan, for mandskabet, Harvey. Efter hvad du siger, lader det til at være flinke folk."

"De bedste på hele flåden. Spørg kun efter i Gloucester," svarede Harvey. "Men Disko tror stadig, at han har kureret mig for sindssygdom. Dan er den eneste, hvem jeg har fortalt om dig og vores privatwaggoner og så videre, og jeg er ikke ganske sikker på, at Dan tror det. Det kunne være sjovt at lamslå dem i morgen. Hør, kan *Constance* ikke blive kørt over til Gloucester? Moder ser dog ikke ud til at kunne tåle at rejse hjem straks, og vi skal absolut blive færdige med losningen i morgen. Wouverman har købt vore fisk. Vi er de første, der er kommet hjem fra bankerne i år, forstår du, og prisen er fire en kvart dollars for centneren. Vi gav os ikke, førend han gik ind på det. Men nu vil han have dem losset i en fart."

"Du mener altså, at du er nødt til at arbejde i morgen?"

"Ja, jeg lovede Troop, at jeg ville. Jeg er ved vægten. Jeg har regnskabet med mig." Han så i sin fedtede lommebog med så vigtig en mine, at hans fader var nær ved at kvæles af tilbageholdt latter. "Der kan ikke være mere end tre – nej – to hundrede og fire eller fem og halvfems centner tilbage efter min beregning."

"Du kan jo leje en stedfortræder," foreslog Cheyne for at se, hvad Harvey ville sige til det.

"Det går ikke. Jeg er skonnertens regnskabsfører. Troop siger, at jeg har et meget bedre hoved for tal end Dan. Og Troop er en umådelig retfærdig mand."

"Nå, men sæt nu, at jeg ikke vil lade *Constance* køre i aften, hvordan vil du så klare det?"

Harvey så på uret, som viste tyve minutter over elleve.

"Så sover jeg her til klokken tre og tager med godstoget klokken fire. I reglen får vi folk fra flåden lov til at køre frit

med."

"Det var ikke så dårlig en idé. Men jeg tænker nok, vi kan få *Constance* derover lige så hurtigt som dit godstog. Det er bedre, at du lægger dig til at sove nu."

Harvey strakte sig på sofaen, sparkede støvlerne af og sov, endnu inden faderen kunne få trukket skærmene for de elektriske lamper. Cheyne blev siddende og betragtede det unge ansigt under skyggen af den arm, der lå over panden, og blandt de mange ting, der faldt ham ind, var den tanke, at han måske havde forsømt sine pligter som fader.

"Man ved aldrig, når man løber sin største risiko," sagde han. "Der kunne være hændt ham noget værre end at drukne, men det tror jeg ikke, der er. Hvis der ikke er, så ejer jeg ikke nok til at gengælde Troop det; og det tror jeg ikke, der er."

Morgenen bragte en frisk søbrise ind gennem vinduerne. *Constance* var trukket hen på et sidespor blandt nogle godsvogne på Gloucester Station, og Harvey var allerede gået til sin gerning.

"Så falder han naturligvis over bord igen og drukner," sagde moderen bittert.

"Lad os gå ned og se ad, så kan vi jo være parate til at kaste et reb ud til ham, hvis det skulle ske. Du har aldrig før set ham arbejde for sit brød," svarede faderen.

"Hvad er det for noget vrøvl? Som om nogen kunne forlange –"

"Den mand, der har hyret ham, forlanger det. Og han er også i sin gode ret."

De gik ned ad gaden mellem butikker fulde af olietøj til Wouvermans mole, hvor *We're Here* lå højt på vandet, stadig

med bankeflaget vajende. Alle mand arbejdede så flittigt som bævere i morgenens strålende solskin. Disko stod ved storlugen og vejledte Manuel, Penn og onkel Salters, der passede taljen. Dan tog imod de fulde kurve, mens Lange Jack og Tom Platt fyldte dem, og Harvey med sin lommebog repræsenterede skipperens interesser overfor vejeren på det saltbestrøede bolværk.

"Klar!" råbte stemmerne nede i lasten.

"Hiv!" råbte Disko.

"Hej!" sagde Manuel.

"Hov!" sagde Dan og drejede kurven.

Og så hørte de Harveys klare, friske stemme, mens han kontrollerede vægten.

Den sidste kurv fisk var blevet halet op, og Harvey hoppede de tre alen fra bolværket og over i vævlingerne som den nemmeste vej til at levere Disko regnskabet og råbte:

"To hundrede syv og halvfems, punktum finale!"

"Hvad er hele summen, Harvey?" spurgte Disko.

"Otte hundrede fem og tres. Tre tusind seks hundrede og seks og halvfjerds dollars og en kvart! Bare jeg fik både løn og andel."

"Ja, jeg skal ikke nægte, at du egentlig har fortjent det, Harvey. Er du ikke nok så venlig at løbe op på Wouvermans kontor og give ham vore regnskaber?"

"Hvem er den dreng?" sagde Cheyne til Dan, der var vant til alle slags spørgsmål fra de dagdrivere og idioter, der kaldes landliggere.

"Å, han er sådan en slags overkomplet," lød svaret. "Vi fiskede ham op på bankerne, hvor han var faldet over bord fra en

paketdamper, efter hvad han siger. Han var passager om bord på den. Nu er han på gode veje til at blive fisker."

"Kan han gøre nytte for føden?"

"Å ja. Fa'er, denne herre ønsker at vide, om Harvey kan gøre nytte for føden. Hør, kunne De ikke have lyst til at komme om bord? Vi kan stille en stige op for damen."

"Det ville jeg overmåde gerne. Du vil ikke have ondt af det, moder, og så kan du med egne øjne se, hvordan det står til."

Kvinden, som for en uge siden ikke kunne løfte sit hoved, kravlede ned ad stigen og stod forfærdet midt i roderiet og virvaret agterude.

"Er De på nogen måde interesseret i Harvey?" spurgte Disko.

"Å ja, såmænd."

"Han er en god dreng og gør, hvad der bliver ham sagt. De har hørt, hvordan vi fandt ham? Han led vist nok af et nervetilfælde, den gang vi halede ham om bord, eller også havde han slået sit hoved på et eller andet. Men det er fuldstændig overstået nu. Ja, dette er kahytten. Den er rigtig nok noget uryddelig, men De må med fornøjelse se Dem om i den. De tal der på ovnrøret har han skrevet. Vi plejer at skrive vort bestik der."

"Sov han her?" spurgte fru Cheyne, som sad på en gul kistebænk og lod blikket glide hen over de uredte køjer.

"Nej, frue, han havde sin køjeplads forude. Men når jeg undtager, at han og min søn neglede pandekager og gjorde halløj, når de burde have sovet, har jeg ikke noget særligt at udsætte på ham."

"Der er ikke noget at sige på Harvey," sagde onkel Salters, som netop kom ned ad trappen. "Han hængte en gang mine

søstøvler op på stortoppen, og han er ikke overdrevent ærbødig mod folk, der ved mere end han, især om landbrug, men det er i reglen Dan, der forleder ham."

Dan, som havde fået nogle mystiske vink fra Harvey tidligt om morgenen, opførte imidlertid en krigsdans på dækket.

"Tom! Tom!" hviskede han ned gennem lugen. "Hans forældre er kommet, og fa'er har endnu ikke opdaget, hvem de er, og nu holder de faddersladder nede i kahytten. Hun er nydelig, og han er alt, hvad Harvey påstod, at han var, efter hans udseende at dømme."

"Du glade syv og halvfems!" udbrød Lange Jack og kravlede op, helt dækket med salt og fiskeskæl. "Tror du, at hans historie om drengen og det lille firspænderkøretøj var sandhed?"

"Det har jeg hele tiden vidst," svarede Dan. "Kom og se fader opdage, at han har taget fejl i sin dom."

Henrykte skyndte de sig af sted og kom netop tids nok til at høre Cheyne sige:

"Det glæder mig, at han får så godt et skudsmål, for han er min søn."

Diskos mund åbnede sig – Lange Jack bandede altid senere på, at han havde hørt underkæben knage – og han stirrede skiftevis på manden og på kvinden.

"Jeg fik hans telegram i San Diego for fire dage siden, og så tog vi her over."

"I en privat salonvogn?" sagde Dan. "Han sagde, at det kunne De."

"I en privat salonvogn naturligvis."

Dan så på sin fader og sendte ham en hel byge af uærbødige blink.

"Der var en historie, han fortalte os, om at han havde kørt i sin egen vogn med fire små ponyer for," sagde Lange Jack. "Var det også sandt?"

"Højst sandsynligt," svarede Cheyne. "Var det, moder?"

"Jeg tror, han havde en lille vogn, den gang vi var i Toledo," sagde moderen.

Lange Jack fløjtede.

"Å, Disko!" sagde han, men det var også det hele.

"Jeg har – jeg har taget fejl i min dom – værre end folkene i Marblehead," kom det fra Disko så trægt, som om ordene blev halet ud af ham med et gangspil. "Jeg kan lige så gerne tilstå det for Dem, hr. Cheyne, jeg troede ikke, drengen var rigtig i hovedet. Han talte så underligt om penge."

"Det har han fortalt mig."

"Han har måske fortalt Dem mere endnu? Ja, for jeg gav ham en gang en lussing," kom det med et ængsteligt blik til fru Cheyne.

"Ja vist så," svarede Cheyne. "Og jeg skulle næsten tro, at den lussing har gjort ham mere godt end noget andet i hele verden."

"Ja, jeg anså det for nødvendigt, ellers ville jeg ikke have gjort det. Jeg vil ikke have, at De skal tro, at vi mishandler vore drenge om bord på denne skude."

"Det tror jeg heller ikke, at De gør, hr. Troop."

Fru Cheyne havde imidlertid betragtet ansigterne – Diskos elfenbensgule, skægløse jern-åsyn, onkel Salters' agrarfjæs med skægkransen, Penns forbløffede enfold, Manuels rolige smil, Lange Jacks henrykkelsesgrin, og Tom Platts ar. Udannede mennesker var de sikkert nok efter hendes målestok, men hun

havde en moders blik, og hun rejste sig med fremstrakte hænder.

"Å, sig mig, hvem der er hvem," udbrød hun halvt hulkende, "for at jeg kan takke jer og velsigne jer – alle sammen."

"Dette er min tro hundredfoldig løn," sagde Lange Jack.

Disko forestillede dem alle på sømmeligste måde. Kaptajnen på en kinafarer fra gamle dage kunne ikke have gjort det bedre. Og fru Cheyne fremstammede en hel del usammenhængende ord. Hun var lige ved at kaste sig i Manuels arme, da hun forstod, at det var ham, der først havde fundet Harvey.

"Men hvor *kunne* jeg have ladet ham drive?" indvendte stakkels Manuel. "Hvad ville De selv gøre, hvis De fandt ham sådan? Hvad? Vi har fået os en god dreng, og jeg er overmåde glad ved, at han er Deres søn."

"Og han sagde mig, at Dan var hans kammerat!" udbrød hun.

Dan var allerede tilstrækkelig rød i hovedet, men han blev aldeles mørkerød, da fru Cheyne kyssede ham på begge kinder i hele forsamlingens påsyn. Så førte de hende forud for at vise hende folkelukafet, og så græd hun igen og måtte absolut derned for at se Harveys egen køje, og der traf hun negerkokken i færd med at polere ovnen, og han nikkede, som om hun var en person, han i flere år havde ventet at træffe. Og så forsøgte de, to på en gang, at forklare hende det daglige liv om bord, og hun sad ved palstøtten med de behandskede hænder på det fedtede bord og lo med dirrende læber og græd med strålende øjne.

"Hvem vil nu nogen sinde mere bruge *We're Here* efter at dette er hændt?" sagde Lange Jack til Tom Platt. "Jeg har en følelse, som om hun havde forvandlet hele fartøjet til en domkirke!"

"Domkirke!" vrængede Tom Platt. "Å, havde det dog bare været fiskeri-inspektionens fartøj i stedet for denne beskidte pram! Hvis vi bare havde haft lidt pænhed og orden og skibsdrenge til at stå ved falderebet, når hun skal i land. Nu kommer hun til at kravle op ad den hønsestige, og vi – vi burde mande ræer!"

"Altså var Harvey ikke fra forstanden," sagde Penn langsomt til Cheyne.

"Nej, Gud være lovet," svarede den sværtbyggede millionær og bøjede sig venligt ned mod den lille mand.

"Det må være frygteligt at være fra forstanden. Jeg kan ikke tænke mig noget frygteligere – undtagen at miste et barn. Men nu har De jo fået Deres barn tilbage. Lad os takke Gud for det."

"Halløj!" sagde Harvey, som betragtede dem nok så roligt oppe fra bolværket.

"Jeg tog fejl, Harvey. Jeg tog fejl," sagde Disko hurtigt og løftede hånden. "Jeg tog fejl i mine domme. Du behøver ikke at åle mig mere for det."

"Det skal jeg nok tage mig af," hviskede Dan ved sig selv.

"Nu tager du vel bort, ikke sandt?"

"Da ikke førend jeg har fået resten af min løn; med mindre De vil have gjort eksekution i *We're Here*."

"Du har ret; det havde jeg rent glemt," sagde Disko og talte pengene op for ham. "Du har gjort alt, hvad du i følge kontrakten var forpligtet til at gøre, Harvey, og du har gjort det omtrent lige så godt, som om du var blevet opdraget –"

Disko standsede. Han vidste ikke rigtigt, hvordan han skulle fuldende sætningen.

"Ethvert andet sted end i en privatwaggon," foreslog Dan ondskabsfuldt.

"Kom, så skal jeg vise jer den," sagde Harvey.

Cheyne blev tilbage for at tale med Disko, men de andre vandrede i procession med fru Cheyne i spidsen til stationen. Den franske kammerjomfru hvinede ved denne invasion, og Harvey åbenbarede dem *Constance*s herligheder uden at sige et ord. De beså det alt sammen i samme tavshed – presset læder, dørhåndtag og rækværk af sølv, fløjl, spejlglas, nikkel, bronze, smedejern og sjældne træsorter i indlagt arbejde.

"Det sagde jeg jer jo," sagde Harvey. "Det sagde jeg jer jo."

Dette var hans hævn, og den var grundig.

Fru Cheyne gav ordre til, at der skulle serveres et måltid, og for at der intet skulle mangle i den historie, som Lange Jack senere fortalte i sit logis, opvartede hun dem selv. Mænd, som er vant til at spise ved bittesmå borde, mens stormen tuder, opfører sig ualmindelig pænt og behændigt, når de spiser, men fru Cheyne, som ikke vidste dette, blev helt overrasket. Hun kom til at ønske, at hun kunne få Manuel til hushovmester, så stilfærdigt og naturligt tog han på de skrøbelige glassager og det elegante sølvservice. Tom Platt mindedes de store dage på *Ohio* og de udenlandske potentaters væsen, når de dinerede i officersmessen, og Lange Jack passiarede som ægte irlænder om løst og fast, indtil alle kom i det bedste lune.

I *We're Here*'s kahyt sad fædrene imidlertid ved deres cigarer og tog mål af hinanden. Cheyne vidste godt nok, at han havde at gøre med en mand, som han ikke kunne byde penge, og lige så godt vidste han, at penge ikke kunne betale, hvad Disko

havde gjort for ham. Derfor tav han stille og ventede på, at der skulle tilbyde sig en lejlighed.

"Jeg har ikke gjort noget *ved* Deres søn eller *for* Deres søn, undtagen at jeg har holdt ham en smule til arbejdet og lært ham at håndtere svineåget," sagde Disko. "Han har dobbelt så godt et hoved for tal som min dreng."

"Apropos," bemærkede Cheyne ligesom tilfældigt, "hvad tænker De at lade Deres søn slå ind på?"

Disko tog cigaren ud af munden og svang den med en omfattende håndbevægelse rundt i kahytten.

"Dan er jo en ren dreng endnu, men han finder sig vist ikke i, at jeg tænker for ham. Han skal få denne gode lille skude, når jeg en gang lægger op. Han har ikke spor af lyst til at skifte bestilling. Det ved jeg."

"Hm. Har De nogen sinde været vestpå, hr. Troop?"

"Jeg har været så langt som til New York en gang i en båd. Jeg har ingen brug for jernbaner. Det har Dan heller ikke. Saltvand er godt nok til os Troop'er. Jeg har været næsten alle mulige steder – naturligvis hvor jeg kunne komme hen på den for mig naturlige måde."

"Jeg kan skaffe ham alt det saltvand, som han rimeligvis vil få brug for – indtil han bliver skipper."

"Hvordan det? Jeg troede, De var sådan en slags jernbanekonge. Det fortalte Harvey mig, den gang – den gang, jeg tog så fælt fejl i min dom."

"Tage fejl kan vi alle. Jeg tænkte mig, at De måske havde hørt, at jeg ejer nogle te-fartøjer, der går mellem San Francisco og Yokohama. Der er seks i det hele – jernskibe, omtrent 1780 tons hvert."

"Det asen af en dreng! Det sagde han aldrig et muk om. Det ville jeg nok have lånt øre til, i stedet for alt hans vrøvl om jernbaner og ponyvogne."

"Han vidste ikke noget af det."

"Sådan en bagatel er formodentlig slet ikke faldet ham ind."

"Nej, jeg har først i sommer erobret – jeg mener overtaget *Blue M.*-skibene – Morgan og M'Quades gamle linje."

Disko sank sammen som en klud på kistebænken ved ovnen, hvor han sad.

"Vorherre fri og frelse og bevare os! Jeg er bange for, at jeg har båret mig ad som et fæ fra begyndelsen til enden. Phil Airheart, som tog her fra byen for seks – nej, for syv år siden, han er styrmand på *San José* – den gjorde sin sidste tur på seks og tyve dage. Hans søster bor her endnu, og hun læser altid hans breve højt for min kone. Nå, så det er *Dem*, der ejer *Blue M.*-skibene?"

Cheyne nikkede.

"Havde jeg vidst det, ville jeg på hans blotte ord have ført *We're Here* hjem for fulde sejl."

"Det ville måske ikke have været så heldigt for Harvey."

"Havde jeg bare vidst det! Havde han bare sagt et muk om de forbistrede skibe, så ville jeg have forstået det! Jeg skal aldrig mere stole på min egen dom – aldrig. Det er veludrustede skibe. Det siger Phil Airheart."

"Det glæder mig at få en anbefaling fra den side. Airheart er nu skipper på *San José*. Men hvad jeg ville spørge Dem om, var, om De ville låne mig Dan et års tid eller to, så skal vi se, om vi ikke kan gøre ham til styrmand. Ville De betro ham til Airheart?"

"Det er risikabelt at tage en umoden dreng –"

"Jeg kender en mand, der har gjort mere for mig."

"Det er en ganske anden sag. Hør nu en gang, jeg vil ikke rose Dan, fordi han er mit eget kød og blod. Jeg ved godt, at fiskerfartøjer er et og fragtfartøjer noget andet, men han har ikke meget at lære. Styre kan han – så godt som nogen dreng, om jeg selv tør sige det – og resten har vi i blodet, så det kommer af sig selv, men jeg kunne ønske, at han ikke var så forbistret sløj med hensyn til navigation."

"Det vil Airheart nok tage sig af. Han kan rejse som skibsdreng en tur eller to, og så kan vi hjælpe ham til noget bedre. Nu tager De ham under behandling i vinter, og så sender jeg bud efter ham tidligt næste forår. Jeg ved nok, at det stille ocean er langt borte –"

"Å pyt! Vi Troop'er, både levende og døde, er spredt rundt på hele jordkloden og dens have."

"Men jeg vil gerne have, at De skal forstå – min mening er denne – at til en hvilken som helst tid, når De synes, at De kunne have lyst til at se ham, så lad mig det vide, så skal jeg besørge hans hjemrejse. Den skal ikke koste Dem en skilling."

"Hvis De vil følges med mig et lille stykke vej, så kan vi gå hjem til mig og tale med min kone om det. Jeg har taget så aldeles vanvittigt fejl i alle mine domme, at jeg slet ikke kan forstå, at dette er virkelighed."

De gik over til Troops lille hvide hus med de blå vinduesrammer, gik gennem forhaven, hvor der stod en afskediget jolle fuld af nasturtier, og kom ind i en dagligstue, der var et rent museum for oversøiske kuriositeter. Her sad en høj kvinde, tavs og alvorlig, med de matte øjne, som de mennesker får, der længe spejder ud over havet efter deres

kæres tilbagekomst. Cheyne henvendte sig til hende, og hun gav med træt stemme sit samtykke.

"Vi mister hundrede mand om året blot her fra Gloucester, hr. Cheyne," sagde hun. "Hundrede drenge og mænd, og jeg er kommet til at hade havet, som om det var et levende væsen, der lurede på mig. Gud har aldrig skabt det, for at mennesker skulle kaste anker på det. Deres skibe, som De taler om, går altså lige ud og lige hjem igen, så vidt jeg forstår?"

"Så lige, som vindene tillader det, og jeg giver præmie for særligt hurtige overrejser. Te har ikke godt af at være for længe til søs."

"Da han var lille, plejede han at lege butik, og jeg håbede, at han ville blive ved at have lyst til handelen. Men så snart han kunne ro en jolle, vidste jeg, at den glæde skulle nægtes mig."

"Det er råsejlere, moder, jernskibe og vel udrustede. Husk på, hvad Phils søster har læst for dig, når hun har fået brev fra ham."

"Jeg har aldrig hørt om Phil, at han fo'r med usandhed, men han er alt for stor en vovehals – som de fleste, der går til søs. Hvis Dan har lyst, hr. Cheyne, må han for min skyld gerne tage af sted."

"Hun hader søen," forklarede Disko, "og jeg – jeg forstår mig ikke på at sige pæne ting, ellers kunne jeg vel takke Dem bedre."

"Min fader – min egen ældste broder – to brodersønner – og min yngste søsters mand," sagde hun og lod hovedet synke ned i hånden. "Ville De holde af en, der havde taget alle dem fra Dem?"

Det var en lettelse for Cheyne, da Dan kom hjem og modtog tilbuddet med større henrykkelse, end han kunne finde ord for.

Tilbuddet var i virkeligheden også en lige og sikker vej til alt, hvad han kunne ønske sig, men Dan tænkte mest på fornøjelsen ved at være vagthavende officer på brede skibsdæk og besøge fjerne havne.

Fru Cheyne havde haft en privat samtale med Manuel om Harveys redning, men hun kunne ikke blive klog på ham. Han lod til slet ikke at bryde sig om penge. Da hun trængte stærkt ind på ham, sagde han, at så ville han tage imod fem dollars, fordi der var et pigebarn, han ville købe en present til. Men for resten – "hvorfor skulle jeg tage imod penge, når jeg så let kan tjene til mad og tobak? De vil give mig noget, hvad enten jeg vil have det eller ej? Hvad? Ja ja da, så skal De få lov til at give mig penge, men ikke på den måde. De skal få lov til at give mig lige så meget, De vil." Han forestillede hende for en snusket portugisisk præst med en liste over trængende enker lige så lang som hans præstekjole. Som streng unitarier kunne fru Cheyne ikke sympatisere med denne mands trosbekendelse, men hun endte med at få agtelse for den mørkhudede, ordrige lille mand.

Som trofast søn af kirken tilegnede Manuel sig alle de velsignelser, der udgødes over hende for hendes godgørenhed.

"Det trængte jeg til," sagde han. "Nu har jeg brillant absolution for det næste halve år."

Og dermed slentrede han af sted for at købe et tørklæde til det pigebarn, han for øjeblikket var kæreste med, og knuse alle de andres hjerter.

Salters rejste vestpå for en tid sammen med Penn og efterlod ikke nogen adresse. Han havde en vis frygt for, at disse millionærmennesker med deres overdådige privatwaggoner

kunne komme til at interessere sig for stærkt for hans kammerat. Man måtte hellere besøge slægtninge i det indre af landet, indtil kysten var klar.

"Lad dig aldrig adoptere af rige folk, Penn," sagde han, mens de rullede af sted på jernbanen, "ellers tager jeg og slår dette dambræt i stykker på hovedet af dig. Hvis du nogen sinde oftere glemmer dit navn – som er Pratt – så husk i hvert fald på, at du hører sammen med Salters Troop, og bliv siddende ganske roligt, hvor du er, indtil jeg kommer og henter dig. Gå bare ikke om og gnub dig op ad dem, hvis øjne bulner ud af fedme, som der står i skriften."

Note 1: **Bjørnen søgte …:** Engelsk børsslang: En bjørn er en, der spekulere i baisse, en tyr spekulerer i hausse. *Overs.anm.*

10

Men anderledes forholdt det sig med *We're Here*s fåmælte kok, for han kom med sin garderobe i et forklæde og slog sig ned i *Constance*. Lønnen så han ikke ret meget på, og han brød sig ikke i mindste måde om, hvor han sov, men hans livsopgave, åbenbaret ham i drømme, var at følge Harvey for resten af sine dage. De forsøgte at snakke ham fra det og til sidst at overtale ham, men der er forskel på en neger fra Kap Breton og to fra Alabama, og det endte med, at kokken og stationskarlen udskød sagen til Cheynes afgørelse. Millionæren lo blot. Han tænkte sig, at Harvey vel nok en gang kunne komme til at få brug for en tjener, og var sikker på, at en frivillig var lige så meget værd som fem lejede. Derfor kunne manden gerne blive, og det uagtet han kaldte sig Mac Donald og bandede på gælisk. Han kunne tage med waggonen tilbage til Boston, og hvis han så stadig havde samme ønske, ville de tage ham med sig vestpå.

Med *Constance*, som han i sit inderste hjerte ikke kunne fordrage, forsvandt det sidste, som mindede om, at Cheyne var millionær, og han hengav sig med liv og sjæl til driveri. Dette Gloucester var for ham en ukendt by i et ukendt land, og han besluttede at "sætte sig ind i den," ligesom han i fordums dage havde gjort sig bekendt med alle byer, lige fra Snohomish til San Diego, i den verden, hvor han havde hjemme. Folk tjente penge her langs den krogede gade, som var halvt bolværk og halvt skibsprovianteringshandel, og som fremragende forretningsmand interesserede det ham at få at vide, hvordan

dette ædle spil blev spillet. Folk sagde ham, at fire femtedele af de fiskeboller, der blev serveret på New Englands frokostborde om søndagen, kom fra Gloucester, og til bevis overvældede de ham med talstørrelser – statistiske beretninger om både, redskaber, bolværkslængde, anbragt kapital, saltning, pakning, handelshuse, assurance, lønninger, vedligeholdelsesomkostninger og gevinst. Han talte med rederne for de store flåder, hvis skippere ikke var stort andet end hyrede folk, og hvis besætninger næsten udelukkende består af svenskere og portugisere. Så konfererede han med Disko, der var en af de få, som selv ejede fartøj, og sammenlignede i sin mægtige hjerne alle de oplysninger, han havde fået. Han slog sig ned på dynger af ankerkætting i skibshandlernes butikker og udspurgte dem med den gemytlige, uudtømmelige nysgerrighed, som folk fra det fjerne vesten er i besiddelse af, indtil hele Strandgaden længtes efter at få at vide, "hvad satan det egentlig var, mennesket ville". Han trængte ind i Det gensidige Assuranceselskabs kontorer og forlangte oplysninger om de mystiske bemærkninger, der dag for dag blev skrevet med kridt på den sorte tavle, hvilket førte til, at sekretærerne for hver eneste understøttelsesforening for fiskeres enker og faderløse børn indenfor stadens grænser hjemsøgte ham. De tiggede skamløst, for hver af dem var ivrig efter at få mere end nogen af de andre, og Cheyne strøg sit skæg og sendte dem alle sammen videre til fru Cheyne.

Hun boede i et pensionat i nærheden af Eastern Point – et underligt etablissement, der tilsyneladende blev styret af pensionærerne, hvor borddugene var rød- og hvidternede, og hvor gæsterne, som lod til at have haft det fortroligste

bekendtskab til hinanden i årevis, stod op midt om natten for at lave sig forskellige delikatesser, hvis de var sultne. Den anden morgen af sit ophold her tog fru Cheyne sine diamantsolitærer af, førend hun gik ned til frokost.

"Det er overmåde behagelige mennesker," betroede hun sin mand. "Så elskværdige og ligefremme, skønt de næsten alle er fra Boston."

"Det er ikke ligefremhed, moder," svarede han og så ud over rullestenene på den anden side af æbletræerne, hvor hængekøjerne hang. "Det er en anden egenskab, som vi – som jeg ikke har."

"Det kan ikke være tilfældet," sagde fru Cheyne roligt. "Her er ikke en dame, som ejer en kjole, der har kostet hundrede dollars. Og vi –"

"Jeg ved det nok, min ven. Det har vi, naturligvis. Men det er vel den måde, hvorpå de klæder sig her østpå. Morer du dig her?"

"Jeg ser ikke ret meget til Harvey; han er altid sammen med dig. Men jeg er ikke nær så nervøs som tidligere."

"Jeg har ikke moret mig så godt, siden Willie døde. Jeg har aldrig før rigtig forstået det faktum, at jeg havde en søn. Der skal blive noget stort ud af Harvey. Er der noget, jeg kan hente til dig, min ven? Vil du have en pude under hovedet? Nå ja, så går vi ned til havnen igen og ser os om."

Harvey fulgte sin fader som hans skygge i disse dage og de to strejfede om side om side. Cheyne brugte jævnligt skrænternes stejlhed som påskud til at lægge sin hånd på drengens brede skulder. Den gang var det, at Harvey lærte at lægge mærke til og beundre, hvad der aldrig før var faldet ham ind, nemlig

faderens ejendommelige evne til at trænge til bunds i de nye sager, som han fik oplysninger om af folk, han tilfældigt traf på.

"Hvordan kan du dog få dem til at fortælle dig alt, uden selv at åbne munden?" spurgte sønnen, da de kom ud fra et takkelloft.

"Jeg har haft at gøre med en del mennesker i mit liv, Harvey, og så lærer man formodentlig, hvordan man skal tage dem. Og så kender jeg også noget til mig selv."

Efter en pause tilføjede han, idet de satte sig ned ved kanten af bolværket:

"Folk kan næsten altid se på en mand, om han selv har banet sig vej her i verden, og så behandler de ham som en af deres egne."

"Lige som de behandler mig nede ved Wouvermans mole. Dér hører jeg med i laget. Disko har fortalt hver eneste en, at jeg ærligt har fortjent min løn."

Harvey åbnede sine hænder og gned fladerne mod hinanden.

"De er helt bløde igen," sagde han vemodigt.

"Lad du dem bare være bløde i de næste par år, mens du fuldender din uddannelse. Så kan du gerne gøre dem hårde igen."

"Ja-a, det kan jeg vel," lød svaret i en alt andet end glad tone.

"Det kommer an på dig selv, Harvey. Du kan naturligvis søge dækning bag din moder og få hende til at vrøvle om dine nerver og din følsomhed og alt den slags bavl."

"Har jeg nogensinde gjort det?" sagde Harvey usikkert.

Hans fader vendte sig om imod ham og strakte en lang hånd frem.

"Du ved lige så godt som jeg, at jeg ikke kan hjælpe dig frem til noget, hvis du ikke er ærlig og åben imod mig. Jeg kan nok tage det op med dig, hvis du holder dig for dig selv, men jeg giver mig ikke ud for at kunne regere både dig og moder. Det er livet for kort til."

"Efter det at dømme, lader det ikke til, at der har været meget ved mig, vel?"

"Det var vel for en stor del min skyld, men hvis du vil have sandheden at vide, så har der unægtelig hidtil ikke været meget ved dig, synes du vel selv?"

"Hm! Disko mener det – sig mig en gang, hvor meget har jeg efter din beregning kostet dig – sådan alt i alt?"

Cheyne smilede.

"Jeg har aldrig ført bog over det, men jeg ville anslå det til nærmere de halvtreds end de fyrre tusind. Kan også gerne være, det er tres. Den yngre generation er kostbar. Den skal have så mange ting, som den snart igen bliver ked af. Og så – er det den gamle, der må betale regningen."

Harvey blev lang i ansigtet, men var i hjertet egentlig ret tilfreds ved tanken om, at hans opdragelse havde kostet så mange penge.

"Og alt det er spildt kapital, ikke sandt?"

"Anbragt, Harvey. Anbragt, vil jeg håbe."

"Selv om vi kun siger tredive tusind, så giver de tredive, jeg har tjent, omtrent ti cents for hver hundrede dollars. Det er et svært tarveligt dræt."

Harvey rystede højtideligt på hovedet, og Cheyne lo, så han nær var faldet i vandet.

"Disko har tjent betydeligt mere på Dan, siden han var ti år gammel, og så går Dan oven i købet i skole det halve år."

"Nå, det er det, du spekulerer på, hvad?"

"Nej, jeg spekulerer slet ikke på noget. Jeg er alt andet end stolt af mig selv for øjeblikket – det er det hele. – – Jeg fortjente nogle klø."

"Jeg kan ikke give dig dem, min ven, ellers ville jeg formodentlig, hvis jeg havde anlæg for det."

"Og så ville jeg huske dig det til min sidste dag – og *aldrig* tilgive dig," sagde Harvey med hagen på sin knyttede næve.

"Netop. Det samme ville jeg gøre, forstår du?"

"Ja vist forstår jeg. Fejlen er min og ingen andens. Ikke desto mindre, noget må der gøres ved det."

Cheyne trak en cigar op af sin vestelomme, bed spidsen af og satte sig til at ryge. Fader og søn lignede hinanden i høj grad, for skægget skjulte Cheynes mund, og Harvey havde sin faders let krogede næse, tæt ved hinanden siddende sorte øjne og smalle, skarpe kindben. Med en smule brun farve kunne han have taget sig særdeles malerisk ud som en indianer fra en roman.

"Se, nu kan du jo blive ved at leve, som du hidtil har gjort," sagde Cheyne langsomt, "og koste mig mellem seks og otte tusind om året, indtil du er myndig. Til den tid må vi vel kalde dig en mand. Og så kan du fortsætte og leve af mig for fyrre eller halvtreds tusind om året, foruden hvad din moder giver dig, og holde tjener og yacht eller en landejendom, hvor du kan bilde dig ind, at du opdrætter traverhingste, og du kan more dig med at spille kort med dine ligemænd og åndsfrænder."

"Ligesom Lorry Tuck?" indskød Harvey.

"Ja – eller brødrene De Vitré, eller gamle M'Quades søn. Californien er fuld af den slags, og mens vi taler om dem, så kommer her en prøve på samme race fra østkysten."

En blank, sort dampyacht med mahognidækssalon, forniklet nathus og rød- og hvidstribede solsejl dampede netop ind i havnen med en eller anden New Yorker-clubs standart vajende fra mastetoppen. To unge mænd, iført, hvad de anså for sømandsdragt, sad ved kahyttens skylight og spillede kort, og et par damer med røde og blå parasoller så til og lo højrøstet.

"Jeg skulle ikke have noget af at være ude i en smule blæst med *den*. Ingen balance," sagde Harvey med kendermine, mens yachten sagtnede farten, idet den nærmede sig sin *duc d'albe* [Note 2)].

"De morer sig storartet, sådan som de forstår det. Jeg kan give dig det og dobbelt så meget til, Harvey. Hvad ville du synes om det?"

"Gud fri os, sikken en manér at sætte en jolle i søen på!" udbrød Harvey, stadig med øjnene fæstet på yachten. "Hvis jeg ikke kunne fire en talje bedre end som så, ville jeg hellere blive i land – men hvis jeg nu ikke gør det?"

"Hvilket? Bliver i land?"

"Købe yacht og landejendom og leve af 'den gamle' og – gemme mig bag moders skørter, når der er noget i vejen," sagde Harvey med en skælm i øjet.

"Ja, i så tilfælde slår du dig sammen med mig, min dreng."

"Og får ti dollars om måneden?"

Nok et skælmsk blink.

"Ikke en cent mere, førend du er det værd, og det bliver ikke i det første par år."

"Jeg ville hellere begynde med at feje kontorgulvet – er det ikke sådan, at de rigtige nabober altid begynder? – Og tjene noget nu, end –"

"Jeg ved det. Den følelse har vi alle sammen. Men vi kan vel nok betale for den fejning, vi har brug for. Jeg begik selv den fejl, at jeg begyndte for tidligt."

"Den fejl indbragte dig tredive millioner dollars, ikke sandt? Jeg tror nok, jeg tør risikere det."

"Jeg tabte noget – og jeg vandt noget. Nu skal jeg fortælle dig det."

Cheyne strøg sit skæg og smilede, mens han så ud over det stille hav og talte uden at vende sig til Harvey, der hurtigt opdagede, at hans fader fortalte ham sit livs historie. Han talte med sagte, rolig stemme, uden gestus og uden foredrag, og det var en historie, som en halv snes første rangs blade med glæde ville have betalt mange dollars for – historien om fyrre år, som på samme tid var det nye vestens historie, der endnu venter på sin historieskriver.

Den begyndte med en frændeløs dreng, som måtte stå på egne ben nede i Texas, og den snoede sig fantastisk frem gennem hundrede hændelser og tilskikkelser i livet. Scenen skiftede fra stat til stat dér vestpå, fra byer, der blev til på en måned og visnede fuldstændig bort på et år, til vilde vovestykker i endnu vildere lejre, som nu er vel brolagte stæder. Den drejede sig om bygningen af tre jernbaner og om den med overlæg gennemførte ødelæggelse af en fjerde. Den handlede om dampere, byer, skove og bjergværker, og om de mænd af alle jordens folkeslag, der bemandede, skabte, fældede og gravede dem. Den berørte lejligheder til at tjene kolossale rigdomme –

lejligheder, som havde vist sig for øjne, der ikke forstod at se dem, eller som var blevet forspildte ved en forsinkelse eller et rejseuheld. Og gennem al denne sælsomme vekslen, stundom til hest, oftere til fods, snart rig, snart fattig, ind og ud og frem og tilbage, som matros, lokomotivfører, spekulant, hotelvært, journalist, ingeniør, handelsrejsende, landejendomsagent, politiker, fallent, brændevinshandler, bjergværksejer, guldsøger, kvægdriver eller landstryger – bevægede Harvey Cheyne sig, årvågen og stilfærdig, arbejdende for sine egne formåls fremme og, efter hvad han sagde, på samme tid for sit lands hæder og fremskridt.

Han fortalte om den tillid, der aldrig glippede, selv når han stod på fortvivlelsens rand – den tillid, som kommer af kendskab til mennesker og ting. Han dvælede, som om han talte til sig selv, ved sit ukuelige mod og sin evne til altid at finde en udvej. Det var så indlysende for ham selv, at han ikke en gang nogen sinde skiftede tone. Han skildrede, hvordan han havde trådt sine fjender under fode eller tilgivet dem, akkurat som de havde trådt ham under fode eller tilgivet ham i hine hensynsløse dage, hvordan han havde bønfaldet, smigret og imponeret byer, selskaber og syndikater, alt sammen til deres eget varige bedste; kravlet rundt om, gennem eller under bjerge og fjeldkløfter, trækkende en jernbanelinje efter sig, og hvordan han til sidst havde forholdt sig ganske rolig, mens forskellige samfund rev de sidste brudstykker af hans rygte i pjalter.

Harvey lyttede næsten åndeløs til denne fortælling med hovedet en smule på sned og øjnene fæstede på faderens ansigt, mens tusmørket faldt på, og det røde skær fra cigaren belyste de rynkede kinder og svære øjenbryn. Han syntes, det var som

at betragte et lokomotiv, der stormede hen over landet i mørke – en mil mellem hvert lysglimt fra den åbnede fyrdør, men dette lokomotiv kunne tale, og ordene rystede og greb drengen i hans inderste sjæl. Til sidst kastede Cheyne cigarstumpen fra sig, og de to sad i mørket over det skvulpende vand.

"Jeg har aldrig før fortalt nogen det," sagde faderen.

Harvey snappede efter vejret.

"Det er det mest storslåede, der nogen sinde har været til!" sagde han.

"Det er, hvad jeg har *opnået*. Nu kommer jeg til, hvad jeg ikke har opnået. Det vil ikke klinge af ret meget i dine øren, men jeg ønsker ikke, at du skal blive så gammel som jeg, førend du opdager det. Jeg kan naturligvis tage folk, som de skal tages, og jeg er ikke noget fæ på mine egne områder, men – men – jeg kan ikke tage det op med dem, der har lært noget! De kundskaber, jeg har, har jeg samlet mig undervejs, og det er vist tydeligt nok at mærke."

"Jeg har aldrig set det," indskød sønnen indigneret.

"Du får nok øjnene op for det. Harvey – så snart du er færdig med dine universitetsstudier, tror du ikke? Jeg ved det! Tror du ikke, jeg kender det udtryk i folks ansigter, når de siger til sig selv, at jeg er en udannet person? Jeg kan knuse dem – ja – men jeg kan ikke ramme dem i deres inderste livsnerve. Jeg siger ikke, at de står så uendelig højt over mig, men jeg føler mig så uendelig langt fjernet fra dem. Men *du* har din chance. Du skal indsuge al den lærdom, der er at få, og du skal leve omgivet af mennesker, der gør det samme. De gør det for nogle tusind dollars om året i det højeste, men husk på, at du gør det for millioner. Du skal lære lovkyndighed nok til selv at kunne

bestyre din formue, når jeg en gang er pillet af, og du skal erhverve dig de samme kundskaber, som de dygtigste mænd i handelsverdenen (de kommer til nytte senere hen), og frem for alt skal du tilegne dig den almindelige boglige lærdom, som man kan få ved ganske simpelt at sætte sig ned med hovedet mellem hænderne og læse væk. Der er intet, der betaler sig som den, Harvey, og den vil komme til at betale sig bedre og bedre år for år her i landet – både i forretninger og i politik. Det skal du nok få at se."

"Det er just ikke muntre udsigter for mig," sagde Harvey. "Fire år ved universitetet! Bare jeg havde valgt kammertjeneren og yachten!"

"Lige meget, min dreng," sagde Cheyne bestemt. "Du anbringer din kapital, hvor den vil bringe dig størst gevinst. Og jeg skal nok sørge for, at din formue ikke er blevet formindsket, når den tid kommer, da du skal overtage den. Tænk nu over sagen, og sig mig din mening i morgen. Kom så, ellers kommer vi for sent til aftensmaden!"

Da dette var en forretningssamtale, syntes Harvey ikke, at der var nogen grund til at fortælle moderen om den, og Cheyne så naturligvis sagen i samme lys. Men fru Cheyne brugte sine øjne og blev bange og en lille smule skinsyg. Hendes dreng, der ikke havde behandlet hende på bedste måde, var forsvundet, og i hans sted var der kommet en intelligent udseende, unaturligt fåmælt ung mand, som henvendte det meste af, hvad han sagde, til sin fader. Hun forstod, at det drejede sig om forretninger, og derfor lå udenfor hendes område. Hvis hun nærede nogen tvivl, blev den løst, da Cheyne tog til Boston og kom tilbage med en ny diamantring.

"Hvad har I to mandfolk nu bestilt?" sagde hun med et træt lille smil, mens hun lod ringen funkle i lyset.

"Vi har talt sammen, moder – ikke andet. Der er intet lavt ved Harvey."

Det var der ikke. Drengen var selv fremkommet med et forslag. Jernbaner, forklarede han alvorligt, interesserede ham lige så lidt som tømmer, landejendomme og bjergværksdrift. Hvad hans sjæl attråede, var at få rådighed over de sejlskibe, hans fader nylig havde købt. Hvis det kunne loves ham indenfor, hvad han selv anså for en rimelig tidsfrist, ville han på sin side indestå for alvorlig flid ved universitetet i fire eller fem år. I ferierne skulle han have fuldstændig adgang til alle detailspørgsmål vedrørende skibslinjen – han havde ikke stillet faderen mere end to tusind spørgsmål om den – lige fra faderens mest private papirer i pengeskabet og til bugserbåden i San Franciscos havn.

"Det er et ord," sagde Cheyne endelig. "Du vil naturligvis skifte sind tyve gange, førend du forlader universitetet, men hvis du tager fat på rette måde og ikke giver tabt, førend du er tre og tyve, skal jeg afstå linjen til dig. Hvad siger du til det, Harvey?"

"Jeg siger nej. Det betaler sig aldrig at splitte en forretning, som går. Der er for megen konkurrence i verden, og, som Disko siger, slægtninge må holde sammen. Hans folk svigter ham aldrig, og det er en af grundene, siger han, hvorfor det går dem så godt. Det er for resten sandt, *We're Here* sejler til Georges på mandag. De bliver ikke længe i land, vel?"

"Ja, vi bør vel også se at komme af sted. Jeg har ladet alle mine forretninger svæve i luften mellem de to oceaner, og det er

på tide, jeg får fat i dem igen. Jeg er for resten nederdrægtigt ked af det. Jeg har ikke taget mig en ferie som denne i de sidste tyve år."

"Vi kan ikke tage bort uden først at se Disko afsejle." Sagde Harvey. "Og på mandag er det mindedagen. Lad os i det mindste blive den over."

"Hvad er det for en historie om en mindedag? Der var nogen, der talte om det i pensionatet," sagde Cheyne. Han var svag nok til slet ikke at længes efter enden på de gyldne dage.

"Ja, så vidt jeg har forstået, så er dette her en slags forestilling med sang og dans, som de stiller på benene for sommergæsternes skyld. Disko nærer ikke store tanker om den, siger han, fordi den ender med en indsamling til fordel for enker og faderløse. Disko er så uafhængig. Har du ikke lagt mærke til det?"

"Å – jo, lidt. Hist og her. Nå, så det er en forestilling til gavn og glæde for landliggerne?"

"Ja, sommerfesten. De oplæser navnene på dem, der er druknet eller forsvundet siden sidst, og de holder taler og deklamerer og så fremdeles. Og så, siger Disko, går understøttelsesforeningernes sekretærer ud i baggården og slås om indtægten. Den rigtige fest, siger han, holdes om foråret. Den tager alle præsterne del i, og på den tid er her ingen landliggere."

"Jeg er med," sagde Cheyne, med den klare og fuldstændige forståelse hos en mand, der selv er født med og opvokset i lokalpatriotisme. "Så bliver vi mindefesten over, og tager bort om eftermiddagen."

"Jeg tror, jeg vil gå ned til Disko og få ham til at tage sit mandskab med sig derop, inden de sejler. Jeg må naturligvis stå sammen med dem."

"Nå, sådan at forstå," sagde Cheyne. "Jeg er kun en stakkels sommergæst, og du er –"

"Fisker – fuldblods fisker," råbte Harvey tilbage, idet han sprang op på en sporvogn, og Cheyne fordybede sig atter i sine lykkelige fremtidsdrømme.

Disko holdt slet ikke af offentlige sammenkomster, hvor der blev appelleret til publikums godgørenhed, men Harvey holdt på, at hele fornøjelsen ville blive spoleret for hans vedkommende, hvis *We're Here*'s, mandskab ikke gav møde. Så stillede Disko sine betingelser. Han havde hørt – det var forbavsende, hvordan alverden vidste besked om alverdens sager her i byen – han havde hørt, at et "teaterfruentimmer" fra Philadelphia skulle yde sin medvirkning, og nu havde han en anelse om, at hun ville aflire "Skipper Iresons Ridt". Han for sit personlige vedkommende brød sig lige så lidt om skuespillerinder som om landliggere, men retfærdighed var og blev retfærdighed, og skønt han selv (her fniste Dan) én gang havde begået en fejl i sine domme, så måtte dette ikke finde sted. Derfor tog Harvey tilbage til øst Gloucester og tilbragte en halv dag med at forklare en over hele Amerika berømt skuespillerinde, hvilken kolossal fejl hun stod i begreb med at begå, og hun morede sig og indrømmede, at det var retfærdigt, netop som Disko havde sagt.

Cheyne vidste af gammel erfaring, hvordan det ville blive, men alt, hvad der smagte af offentlig sammenkomst, var næring for hans sjæl. Han så sporvognene rulle vestpå i den

varme, disede morgen, fulde af damer i lette sommerdragter og blege mænd med stråhatte, der kom lige fra kontorpultene i Boston. Han så den lange række cykler udenfor posthuset, de travle funktionærers kommen og gåen og hilsen på hinanden, flagenes langsomme basken og vajen i den tunge luft, og den vigtige personlighed, som med en haveslange skyllede fortovet.

"Moder," sagde han pludselig, "kan du huske, den gang der havde været den store brand i Seattle, og de skulle have byen bygget op igen?"

Fru Cheyne nikkede og så med kenderblik ned ad den krogede gade, som hendes mand kendte også hun disse sammenkomster hele vesten over og sammenlignede den ene med den anden. Fiskerne begyndte at blande sig i skaren foran rådhusets døre – mørkhudede portugisere, hvis kvinder for størstedelen mødte barhovedede eller med et tørklæde om hovedet; klarøjede mænd fra Nova Scotia og kystprovinserne, franskmænd, italienere, svenskere og danskere, kystskonnerters udenlandske besætninger, og over alt sortklædte kvinder, som hilste på hinanden med en vis melankolsk stolthed, for dette var deres store dag. Og der var præster af mange forskellige trosbekendelser – store, rige menigheders sjælesørgere, som holdt ferie ved stranden, kapellaner med stort arbejdsfelt, præsterne fra den katolske kirke på bakken, og skæggede lutheranere, som selv havde været til søs og stod på fortrolig fod med folkene fra en snes skuder. Der var redere, som ejede en mængde skonnerter og var store bidragsydere til understøttelsesforeningerne, og der var småfolk, hvis få skuder var prioriteret lige til mastetoppen, der var bankmænd og assuranceagenter, førere af bugserbåde og

fægtere, takkelmestre, arbejdsmænd, havnesjovere, saltere, bådebyggere, bødkere og hele havnebyens blandede befolkning.

De slentrede langs de opstillede rækker af bænke, som pyntedes af landliggernes brogede dragter, og en af byens embedsmænd fungerede som ordensmarskal og svedte, indtil han skinnede over hele ansigtet af ren og skær borgerstolthed. Cheyne havde nogle dage før talt fem minutter med ham, og de to mænd forstod hinanden så udmærket godt.

"Nå, hr. Cheyne, hvad mener De så om vor by? – Javel, frue, De kan sætte Dem, hvor som helst De behager. – De har vel også denne slags fester ude i vesten?"

"Jo, men vi er ikke så gamle som I."

"Nej, naturligvis. De skulle have været med til den fest, vi fejrede vor to hundrede og halvtredsindstyvende fødselsdag med. Jeg vil bare sige Dem, hr. Cheyne, at den dag havde vi ære af vor gamle by."

"Det har jeg hørt sige. Det betaler sig også. Men hvad går der for resten af byen, at den ikke har et første klasses hotel?"

"– Helt derovre til venstre, Pedro. Mere end plads nok til dig og din familie. – Nej, det er jo netop, hvad jeg altid siger, hr. Cheyne. Der er svære penge at tjene ved det, men det er vel ikke det, De tænker på. Hvad vi trænger til, er –"

En tung hånd lagde sig på hans skulder, og en rødblisset skipper fra en kulskude drejede ham halvt omkring.

"Hvad satan skal det betyde, at I går hen og laver en lov her i byen, mens alle anstændige mandfolk er til søs? Hvad? Hele byen er jo knastør og stinker betydeligt værre, end da jeg rejste. I kunne da gerne have ladet os beholde en eneste knejpe med skikkelige drikkevarer."

"Å, det lader da til, at De har fået, hvad De har godt af i formiddag, Carsen. Siden skal jeg drøfte sagen nærmere med Dem. Sæt De Dem nu hen ved døren og tænk over Deres argumenter, indtil jeg kommer tilbage."

"Hvad rager argumenter mig? I Miquelon koster champagnen atten dollars kassen, og –"

Og skipperen dumpede ned på sin plads, da et præludium på orgel bragte ham til tavshed.

"Vort nye orgel," sagde embedsmanden stolt til Cheyne. "Har kostet os fire tusind dollars. Vi kommer til at forhøje de kommunale skatter til næste år for at få det betalt. Jeg ville ikke have, at præsterne skulle have al religionen ved deres fest. Det er nogle af vore forældreløse børn, der nu rejser sig for at synge. Min kone har indøvet dem. Ja, nu må jeg forlade dem, hr. Cheyne; jeg skal op på tribunen."

Højt, klart og sikkert lød børnestemmerne og overdøvede støjen af de sidste, der søgte efter plads.

"*Alle I Herrens gerninger, velsigner Herren, lovpriser ham og ophøjer ham for bestandig!*"

Kvinderne i hele salen bøjede sig fremover for at se, mens harmonierne atter og atter opfyldte luften. Nogle begyndte at trække vejret hurtigere, og blandt dem fru Cheyne. Hun havde næppe tænkt sig, at der var så mange enker til i hele verden, og instinktmæssigt søgte hendes blik Harvey. Han havde fundet *We're Here*s mandskab helt bagude i salen og lod nu, som om han hørte hjemme iblandt dem, imellem Dan og Disko. Onkel Salters, der den foregående aften var kommet tilbage fra Pamlico Sound sammen med Penn, modtog ham mistænksomt.

"Er dine forældre ikke rejst endnu?" brummede han. "Hvad bestiller du her, unge mand?"

"*I have og floder, velsigner Herren, lovpriser ham og ophøjer ham for bestandigt!*"

"Er han ikke i sin gode ret?" svarede Dan. "Han har jo været med lige så godt som vi andre."

"Ikke i de klæder," svarede Salters.

"Hold din bøtte, Salters," sagde Disko. "Din galde er kommet i bevægelse. Bliv du bare, hvor du er, Harvey."

Nu fremtrådte festtaleren, en anden af kommunens støtter, bød menneskeheden velkommen til Gloucester og fremhævede ved samme lejlighed, i hvilke henseender Gloucester overgik resten af verden. Derefter vendte han sig til den rigdom, byen hentede ind fra havet, og talte om den pris, der måtte betales for hvert års fangst. Senere skulle de få de afdødes navne at høre – der var i alt et hundrede og sytten. (Enkerne gjorde store øjne og så på hinanden). Gloucester kunne ikke prale af store møller og fabrikker. Byens sønner arbejdede for den løn, som havet gav dem, og de vidste alle, at hverken Georges eller bankerne var græsgange. Det meste, som folk i land kunne gøre, var at hjælpe enkerne og de faderløse, og efter nogle få almindelige bemærkninger greb taleren denne lejlighed til at takke dem, der med så megen velvilje havde lovet at yde deres medvirken ved denne fest.

"Jeg kan ikke fordrage det tiggeri," brummede Disko. "Det giver folk gale begreber om os."

"Hvis folk ikke er så fornuftige at lægge penge op, når de kan," svarede Salters, "så ligger det i tingenes natur, at de nødvendigvis må stå til skamme. Lad du dig advare af det, unge

mand. Rigdom varer kun en stakket stund, når man ødsler den bort til luksus –"

"Men at miste alting – alting," sagde Penn. "Hvad kan man *så* gøre? En gang …" – de vandblå øjne stirrede op og ned, som om de søgte efter noget, hvorved de kunne fæste sig, "en gang læste jeg – i en bog, tror jeg – om et fartøj, der blev sejlet i sænk – og alle druknede på en mand nær – og han sagde til mig –"

"Vrævl!" afbrød Salters. "Læs en smule mindre og tænk en smule mere på din mad, så vil du bedre kunne tjene til føden, Penn."

Harvey, som stod klemt inde mellem fiskerne, følte en krybende, kravlende, prikkende kildren, som begyndte i hans nakke og endte nede i hans støvler. Han frøs også, skønt det var kvælende varmt i vejret.

"Er det skuespillerinden fra Philadelphia?" sagde Disko Troop og skulede op mod tribunen. "Du har vel klaret den historie med gamle Ireson, Harvey? Nu ved du jo, hvorfor."

Det var ikke "Iresons Ridt", som damen begyndte at deklamere, men et digt om en fiskerby, der hed Brixham, og en fiskerflåde, som ved nattetide og i stormvejr krydsede ind mod den, mens kvinderne for at vejlede den tændte bål på enden af molen med hvad de kunne få fat på.

> De tog den gamles tæppe; hun gøs og bad dem gå,
> Og de tog barnets vugge, hvori den lille lå.

"Uha!" sagde Dan og kiggede over Lange Jacks skulder. "Det er storartet! Det må for resten have været kostbart."

"Ypperlig anledning til at rende på grund," svarede irlænderen. "Dårligt oplyst havn, Dan."

– – endnu det ej er kendt,
om de en sørgefakkel eller glædesblus har tændt.

Den vidunderlige stemme greb tilhørernes hjerter, og da hun fortalte, hvordan de gennemblødte bådsmandskaber blev slynget i land, levende og døde imellem hinanden, og hvordan de bar ligene hen til bålets skær og spurgte: "Barn, er dette din fader?" eller "Kvinde, er dette din mand?" – da kunne man høre tunge åndedræt fra alle bænkene.

Og når nu Brixhams både styrer ud på havets skvalp,
De mindes kærligheden, hvis stråleglans dem hjalp.

Der lød kun meget lidt bifald, da hun tav. Kvinderne ledte efter deres lommetørklæder, og mange af mændene stirrede op i loftet med blanke øjne.

"Hm," sagde Salters. "Det ville koste en dollar, hvis man ville høre det på teatret – måske to. Det er der vel dem, der har råd til. Jeg kalder det slet og ret at smide pengene bort – men hvordan i alverden er kaptajn Bart Edwardes nu kommet i drift her?"

"Han lader sig ikke holde nede," sagde en mand fra Eastport bagved dem. "Han er digter og må altså absolut fremsige sine vers. Han hører hjemme nede på vor egn."

Han sagde ikke noget om, at kaptajn B. Edwardes i fem år i træk havde kæmpet for at få lov til at fremsige et digt af egen tillavning på Gloucesters mindedag. Komiteen, der halvt morede sig over ham, halvt var ked af ham, havde endelig opfyldt hans ønske. Den gamle mands naivitet og strålende lyksalighed, da han trådte frem i sine allerfineste kisteklæder, vandt publikums hjerter, endnu inden han åbnede munden.

Folk sad uden at kny og lyttede til syv og tredive kluntede strofer, der med største udførlighed skildrede, hvorledes skonnerten *Joan Hasken* var gået til bunds på højden af Georges i den store storm i 1867, og da han var færdig, råbte alle som én bravo af lutter godmodighed.

En journalist fra Boston, der forstod at være om sig, forsvandt for at interviewe digteren og få en fuldstændig afskrift af eposet, og efter dette havde Jorden ikke mere lykke at byde på for kaptajn Bart Edwardes, forhenværende hvalfanger, skibsbygger, fisker og nu i sit tre og halvfjerdsindstyvende år digter.

"Se, det kalder jeg noget med fornuft i," sagde manden fra Eastport. "Jeg har været på stedet med hans digt, netop sådan som han læste det, i mine to hænder, og jeg kan bevidne, at han har fået alt med."

"Hvis han her ikke kunne gøre det bedre på fastende hjerte og med en hånd, burde han have klø," svarede Salters, for af princip at hævde Massachusetts' ære. "Det er ikke for det, jeg vil gerne indrømme, at han er meget god – af en mand fra Maine at være. Men alligevel –"

"Jeg tror ikke, onkel Salters har ret længe igen. Det er den første kompliment, han nogen sinde har sagt mig," fnisede Dan. "Hvad er der i vejen med dig, Harvey? Du er så stille, og så er du helt grøn i fjæset. Er du syg?"

"Jeg ved ikke, hvad der er i vejen med mig," svarede Harvey. "Men jeg har en fornemmelse, som om alle mine indvortes dele var for store. Og så ryster jeg over hele kroppen."

"Dårlig mave? Det var da slemt. Lad os nu bare vente, til oplæsningen er forbi, så vil vi gå for at komme i rette tid til at

bruge ebben."

Enkerne – de var næsten alle fra i år – strammede sig op ligesom mennesker, der skal skydes med koldt blod, for de vidste, hvad der nu skulle komme. De unge landliggerdamer i lyserøde og blå bluseliv holdt op med at fnise over kaptajn Edwardes' mageløse digt og så sig om for at opdage, hvorfor alle blev så tavse. Fiskerne trådte længere frem, da den embedsmand, der havde talt med Cheyne, viste sig på tribunen og begyndte at oplæse listen over årets savnede, ordnet efter måneder. Sidste septembers ulykkestilfælde havde hovedsageligt ramt ugifte mænd og fremmede, men hans stemme lød meget lydeligt gennem salens stilhed:

> "9. september. – Skonnert *Florrie Anderson* gået under med mand og mus på højden af Georges:
>
> Reuben Pitman, skipper, 50 år, ugift, Algade, her af staden.
>
> Emil Olsen, 19 år, ugift, Hammondgade 329, her af staden; født i Danmark.
>
> Oscar Stanberg, ugift, 25 år, Sverige.
>
> Carl Stanberg, ugift, 28 år, Algade, her af staden.
>
> Pedro, formentlig fra Madeira, ugift, Keenes logihus, her af staden.
>
> Joseph Welsh, også kaldet Joseph Wright, 30 år, St. John's, Newfoundland."

"Nej – Augusta, Maine," råbte en stemme midt i salen.
"Han tog hyre i St. John's," sagde oplæseren og så efter.

"Ved det nok, men han hører hjemme i Augusta. Han var min brodersøn."

Oplæseren gjorde med blyant en rettelse i listens margen og fortsatte:

"Samme skonnert: Charlie Ritchie, Liverpool, Nova Scotia, 33 år, ugift.

Albert May, Rogersgade 267, her af staden, 27 år, ugift.

27. september. – Orvin Dollard, 30 år, gift, druknede i en jolle på højden af Eastern Point."

Det skud traf, for en af enkerne krympede sig og blev ved at knytte og åbne hænderne. Fru Cheyne, som havde lyttet med opspilede øjne, kastede hovedet tilbage og udstødte en lyd, som om hun skulle kvæles. Dans moder, som sad nogle pladser til højre for hende, så og hørte det og flyttede sig hurtigt hen til hende. Oplæsningen fortsatte. Da de nåede skibbruddene i januar og februar, faldt skuddene tæt og hurtigt, og enkerne trak vejret mellem sammenbidte tænder.

14. februar. – Skonnert *Harry Randolph*, mistet masterne på vejen hjem fra Newfoundland. Asa Musie, gift, 32 år, Algade, her af staden, skyllet over bord.

23. februar. – Skonnert *Gilbert Hope*: Robert Beavon, 29 år, gift, fo'r vild i en jolle; hjemmehørende i Pubnico, Nova Scotia."

Men hans hustru var til stede i salen. De hørte et sagte skrig, som om et lille dyr var blevet slået. Det kvaltes straks, og en ung

kvinde vaklede ud af salen. Hun havde håbet og håbet i mange måneder, for det var jo hændt før, at mænd, som var faret vild i joller, som ved et vidunder var blevet reddet af søgående sejlskibe. Men nu havde hun fået vished, og Harvey kunne se politibetjenten ude på fortovet kalde på en droske til hende.

"Det koster 50 cents til stationen," begyndte kusken, men betjenten løftede hånden, og kusken fortsatte: "– men jeg skal den vej alligevel. Sæt Dem bare op. Og hør. Alfred – du behøver ikke at notere mig, næste gang jeg glemmer at tænde mine lygter, hvad?"

Sidedøren lukkede sig over den lille plet klart solskin, og Harveys blik vendtes igen mod oplæseren og hans endeløse liste.

> "19. april. – Skonnert *Mamie Douglas* gået under med mand og mus på bankerne:
>
> Edward Canton, skipper, 43 år, gift, her af staden.
>
> D. Hawkins, også kaldet Williams, 34 år, gift, Shelbourne, Nova Scotia.
>
> G. W. Clay, neger, 28 år, gift, her af staden."

Og så fremdeles, og så fremdeles. Der steg store klumper op i Harveys hals, og hans mave mindede ham om den dag, da han faldt over bord fra damperen.

> 10. maj. – Skonnert *We're Here* – –"

Blodet kriblede i hele hans krop.

"Otto Svendson, 20 år, ugift, her af staden, skyllet over bord."

Igen lød et sagte, skærende skrig et eller andet steds fra bagude i salen.

"Hun burde ikke være kommet. Hun burde ikke være kommet," sagde Lange Jack med et medlidende suk.

"Lad være at presse sådan på, Harvey," brummede Dan. Harvey hørte det, men så blev alt mørke med gloende hjul hist og her. Disko bøjede sig frem og sagde noget til sin kone, der sad med den ene arm om fru Cheynes liv, mens hun med den anden holdt de famlende, urolige, ringbesatte hænder nede.

"Bøj Deres hoved ned – helt ned!" hviskede hun. "Om et minut er det overstået."

"Jeg ka-an ikke! Jeg vi-vil ikke! Å, lad mig –"

Fru Cheyne anede ikke, hvad hun sagde.

"De må," gentog madam Troop. "Deres dreng er netop besvimet. Det hænder somme, mens de er i opvæksten. Vil De se til ham? Vi kan komme ud på denne side. Ganske rolig. Kom bare med mig. Å. Kære, vi er da begge to fruentimmer og må tage os af vore mandfolk. Kom så!"

We're Here's mandskab gik som en livvagt gennem mængden, og det var en meget bleg og slatten Harvey, som de stivede af på en bænk ude i et forværelse.

"Han ligner sin moder," var madam Troops eneste bemærkning, idet moderen bøjede sig over sin dreng.

"Hvor kunne du nogen sinde tro, at han kunne tåle det?" råbte hun harmfuldt til Cheyne, som ikke havde sagt et ord. "Det var frygteligt – frygteligt! Vi burde ikke være kommet. Det er galt,

det er ondt, det – det er ikke rigtigt! Hvorfor – hvorfor kan de ikke sætte den slags ting i aviserne, hvor de hører hjemme? Har du det nu bedre, min egen ven?"

Dette gjorde med fuld ret Harvey flov.

"Jo tak, nu er der ingenting i vejen," svarede han med en forceret latter og kom med besvær på benene. "Det må have været et eller andet, som jeg har fået til frokost."

"Kaffen måske," sagde Cheyne med et ansigt så ubevægeligt i alle træk, som om det var støbt i bronze. "Vi går ikke derind igen."

"Jeg tror også, at det ville være nok så godt, om vi nu gik ned til havnen," sagde Disko. "Der bliver noget beklumret derinde med alle de portugisere og fru Cheyne vil have godt af den friske luft."

Harvey erklærede, at han aldrig i sit liv havde følt sig bedre tilpas, men først, da han så *We're Here* ligge losset ved Wouvermans mole, tabte hans svimmelhed sig i en underlig blanding af stolthed og sørgmodighed. Andre mennesker – landliggere og slige folk – pjaskede om i småbåde eller betragtede havet fra havnemoler, men han havde kendskab til indersiden af tingene – flere ting, end han for øjeblikket kunne tænke på. Ikke desto mindre havde han den største lyst til at sætte sig ned og flæbe, fordi den lille skonnert skulle af sted. Fru Cheyne græd og gned for hvert skridt på vejen, og sagde de mærkværdigste ting til madam Troop, som klappede hende beroligende, så at han, der ikke var blevet kælet med, siden han var seks år gammel, gjorde store øjne.

Og så gik det gamle mandskab – Harvey følte sig som den ældste søulk i verden – om bord i den gamle skonnert blandt de

veltjente joller, mens Harvey løste agterfortøjningen fra havnehovedet, og de skød fartøjet af sted langs bolværket med hænderne. Alle trængte til at sige så meget, at ingen sagde noget særligt. Harvey bad Dan om at tage sig af onkel Salters' søstøvler og Penns jolleanker, og Lange Jack besvor Harvey om ikke at glemme, hvad han havde lært ham af sømandskab, men vittighederne lød tarveligt i de to kvinders nærværelse, og det er vanskeligt at være morsom, når havnens grønne vand bliver bredere og bredere mellem gode venner.

"Op med klyver og fok!" råbte Disko og greb rattet, da skonnerten kom op i vinden. "På gensyn, Harvey! Jeg skal ikke nægte, at jeg næstendels er kommet til at synes svært godt om dig og dine forældre."

Så gled *We're Here* udenfor prajehold, og de satte sig ned for at se den stå ud af havnen. Og stadig græd fru Cheyne.

"Å ja, kære De," sagde madam Troop, "vi er jo fruentimmer begge to. Kanske det kan lette Deres hjerte at græde ud. Vorherre ved, at det aldrig har gjort mig den mindste smule godt, men han ved også, at jeg har haft noget at græde for!"

Så hændte det sig et par år efter ovre på Amerikas anden kyst, at en ung mand kom gående gennem den klamme havtåge op ad en blæsende gade, på begge sider af hvilken der lå de kostbareste huse bygget af træ på en måde, der skulle efterligne sten. Mens han stod ved en smedejernsport, kom en anden ung mand ridende hen til ham på en hest, der ville have været billigt købt for tusind dollars. Hvad de sagde til hinanden, lød som følger:

"God dag, Dan!"

"God dag, Harvey!"

"Nå, hvordan står det til med dig?"

"Jo, jeg skal være det væsen, som man kalder anden styrmand på denne tur. Er du ikke snart færdig med det forbistrede universitet?"

"Jo, nu lider det. Jeg vil for resten sige dig, der var meget mere at lære om bord på gamle *We're Here* end på universitetet. Men jeg skal ind i forretningen for ramme alvor til næste efterår."

"Det vil sige, at du får med vore fragtskibe at gøre?"

"Ganske rigtigt. Vent du bare, til jeg får kløerne i dig, Dan. Jeg skal rode ordentligt op i hele geschæften, når jeg tager fat på den."

"Å, jeg overlever det vel," sagde Dan med et broderligt smil, mens Harvey steg af hesten og spurgte, om han ikke ville komme indenfor.

"Jo, det var da derfor, jeg gik herhen, men hør, Doktoren er da forhåbentlig ikke i nærheden? Jeg kommer til at drukne den tossede neger en skøn dag, med hans forbistrede vittigheder."

Der lød en sagte, triumferende kluklatter, idet *We're Here*'s forhenværende kok trådte ud af tågen for at tage hestens tøjle. Han tillod aldrig andre at opvarte Harvey.

"Her er luften lige så tyk som på bankerne, ikke sandt, Doktor?" sagde Dan med et forsøg på at undgå, hvad han vidste, der ville komme.

Men den kulsorte, fremsynede kelter svarede ikke på denne bemærkning, førend han havde slået Dan på skulderen og for tyvende gang kvækket den gamle spådom ind i hans øre:

"Herre – tjener. Tjener – herre," sagde han. "Husker du, hvad jeg sagde, Dan Troop? Om bord på *We're Here*?"

"Ja, jeg skal ikke nægte, at under de nuværende omstændigheder ser det ud, som om du kunne få ret," svarede Dan. "Det var en herlig gammel skude, og når alt kommer til alt, skylder jeg den en hel del – den og så fa'er."

"Jeg med," sagde Harvey Cheyne.

Note 2: **Duc d'albe:** Tøjrepæl. *Red.anm.*

Om "Havets helte"

Forfatter: Rudyard Kipling (1865-1936).
Org.udgave: *Captains Courageous – A Story of the Great Banks.* Føljeton i *McClure's Magazine* november 1896 – maj 1897, bogudgave Doubleday & McClure (copyright edition), McMillan and Company, London og The Century Co., New York – alle 1897. *(London-udgaven udkom først en måned efter den amerikanske; det er ikke ganske klart om Doubledays copyright edition, som kun udkom i ganske få eksemplarer, eller det er udgaven fra The Century Co., som er den "officielle" amerikanske førsteudgave.)*
Denne udgave baseret på: Rudyard Kipling: *Havets Helte*, oversat af A. Halling. V. Pios Boghandel, København 1905.
Oversætter: Axel Halling (1869-1917).
Redigeret af: Vivi N. Jensen.
Forside: Efter illustration fra McClure's Magazine (førsteudgaven) af Isaiah West Taber (1830-1912): "*There were days of light airs, when Harvey was taught to steer the schooner from one berth to another.*"

ISBN 978-87-7979-982-0
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-212-8 (Ølstykke 2011).

© 2024 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk